

BUDAPEST

lačna u gotovom!

Cena - ára 2.50 dinár

T. c. Dunaposta

IV. Semmelweis u. 15 1

Kezgyeli Ujság

Noviszád, 1937 november 7, vasárnap

Urednik — Szerkeszti
Andréc Dezso

18. évfolyam 305. szám

Német-lengyel kisebbségi egyezmény

A két ország szerződést kötött a kisebbségi jogok kölcsönös elismeréséről

Berlinből jelentik: A német és a lengyel kormány pénteken megállapodást kötött a németországi lengyel, illetve lengyelországi német kisebbséggel szemben a jövőben követendő eljárásról. Hitler kancellár fogadta a németországi lengyel kisebbség vezetőit: Kacsmarek Jant, Csepanieka Stefánt és dr. Spenkovszki Brunót, akikkel közölte azt az óhaját, hogy a német nép békés együttműködésben éljen a lengyel kisebbséggel. A birodalmi kormánynak az a kívánsága — mondotta, — hogy biztosítsa minden állampolgár számára a kenyeret és a munkát. Ezt az elvet a lengyel nemzeti kisebbséggel szemben is követni kell. A mai nagy munkanélküliség és súlyos megpróbáltatások idején, melyeknek az európai német népcsoportok ki vannak téve, a németországi lengyelek teljes mértékben résztvesznek a német birodalom gazdasági fellendítésében. A németországi lengyel kisebbség kulturális téren is haladást ért el, amit legjobban a németországi lengyel főiskolák és más intézmények létesítése igazol. A németországi lengyeleknek azonban mindig szem előtt kell tartaniok, hogy lojálisan teljesítsék állampolgári kötelezéseiket és tartásuk tiszteletben a fennálló törvényeket.

A SZERZŐDÉS MINDKÉT FÉL ÉRDEKÉT SZOLGÁLJA

Berlinből jelentik: A német sajtó nagy figyelmet szentel a német—lengyel kisebbségi szerződésnek. Hangsúlyozza, hogy a szerződés mindkét fél érdekét szolgálja, mert úgy a német, mint a lengyel kisebbséget védi.

A Völkischer Beobachter ezeket írja: A kisebbségek nemzeti sajátosságainak tiszteletben tartása nem jelenti saját nemzetünk gyengítését, hanem annak a jele, hogy mindkét nemzet, nemzeti felelőssége tudatában, a jövőért dolgozik. Ez annyit jelent, hogy Németország és Lengyelország kölcsönösen tiszteletben tartja egymás multját és együttes munkával a Közelkelet és Európa jobb jövőjét készíti elő.

A megégyezés tartalma

Azok az alapelvek, amelyeket Németország és Lengyelország a kisebbségek ügyének kölcsönös kezelése és megítélése tekintetében lefektettek, általános európai és kisebbségi szempontból is nagy fontosságúak. Lengyel felhivatalos részről megjegyzi, hogy a két kormány nyilatkozata a két szomszédos nemzet kölcsönös közeledésén alapul. A két nép létjogának elismeréséből folyik a kisebbségek sajátosságainak fenntartása és megóvása, valamint az ebből eredő jogok. A két állam a lengyel, illetve a német kisebbséggel való bánásmód tekintetében a következő irányelveket tekinti mértékadóknak:

A német és a lengyel nép egymás iránti kölcsönös megbecsülése magábanvéve megtilt minden olyan kísérletet, hogy a kisebbséget kényszer útján asszimilálják, a kisebbséghez tartozást kérdésessé tegyék vagy az erről szóló megnyilatkozást megakadályozzák. A lengyel, illetve német kisebbség tagjainak joguk van nyelvüket szabadon használni írásban és szóban, személyi és gazdasági érintkezésben, a sajtóban és nyilvános gyűléseken. A németországi lengyel és a lengyelországi német kisebbségeknek nem származik semmi hátrányuk abból, ha anyanyelvüket és népi szokásaikat a magán- és a közéletben megőrzik. A kisebbségeknek biztosítják azt a jogot, hogy egyesületeket alakíthatnak, még pedig kulturális és gazdasági jellegűeket is. A kisebbség anyanyelvén különböző iskolákat tarthat fenn és állíthat fel. Egyházi téren mindkét részről biztosítják az anyanyelven való vallásos életet és az egyházi szervezkedés lehetőségét.

A kisebbségek tagjait kisebbségi mivoltuk miatt nem szabad akadályozni vagy hátrányban részesíteni hivatásuk megválasztásában vagy valamilyen gazdasági tevékenységben. Ezek az alapelvek természetesen semilyen tekintetben sem érinthetik a kisebbséghez tartozóknak azt a köteleességét, hogy feltétlenül lojálisak legyenek államaik iránt.

A DANZIGI KÉRDÉS NEM OKOZ ZAVART

Danzigból jelentik: A danzigi szenátus sajtóirodája a német—lengyel kisebbségi megállapodás megkötése alkalmából közleményt adott ki, amely többek között ezeket mondja:

— Danzig szabad város kormánya üdvözli a német birodalmi és

a lengyel kormányt a kisebbségi eljárásról szóló nyilatkozataik alkalmából. Ez a megállapodás jelentős lépés a német—lengyel viszony normálissá tétele felé, mely azelőtt feszült volt. Az elhangzott nyilatkozatokból és beszédekből kitűnik, hogy a danzigi kérdés semmiféle zavaró hatással nem lesz a német—lengyel viszonyra.

Olasz-egyiptomi diplomáciai konfliktus

Az egyiptomi kormány megtagadta a működési engedélyt az új olasz követtől

Kairóból jelentik: Egyiptom és Olaszország között egyre feszültebbé válik a viszony. Az egyiptomi kormányt igen nyugtalanítják a Libiába irányuló csapatszallitá-

sok és az a tény, hogy az olaszok Abessziniában hatalmas etiop hadsereget szerveznek és képeznek ki. A feszültséget kirívóan mutatja az a tény, hogy az egyiptomi

Saját érdekében vásároljon ezentúl csakis

„ZORA“
PARFÜMÉRIÁBAN

Novi Sad, Tanurdzsics palota
Telefon: 34—17

kormány megtagadta a működési engedélyt az olasz kormány által kinevezett új kairói követtől. A távozó Ghigi követ utódjául ugyan is Pariani külügyminisztériumi sajtófőnököt akarta kinevezni az olasz kormány. Az egyiptomi kormány nem hajlandó elfogadni Parianit azzal az indoklással, hogy Pariani a külföldön élő olaszok szövetségének elnöke és a szövetség római intézetében imperialista propagandát fejt ki. Kairói diplomáciai körökben bizonyosra veszik, hogy az egyiptomi kormány visszautasító határozata mögött Anglia áll.

Római jelentés szerint Cerutti párisi olasz nagykövet visszarendelését hasonló okokból rövidesen követni fogja a brüsszeli olasz nagykövet visszahívása is. Belgiumot épügy, mint Franciaországot, nem képviseli nagykövet Rómában. Mindkét hatalom tudvalevően azért nem küld nagykövetet Rómába, mert nem hajlandó az akkreditáló levélben az olasz királynak az »Etiopia császára« címet is megadni, enélkül pedig az olasz kormány nem járul hozzá a nagykövetek kinevezéséhez.

Befejeződtek a csehszlovákiai vadászatok

Károly király és Mihály trónörökös Budapesten keresztül hazautazott

Prágából jelentik: Pénteken befejezték Zidlohovicében a román király és a trónörökös tiszteletére rendezett vadászatok. Benes elnök a vadászat befejezése után a zidlohovicei kastélyban teát adott, amelyen a román vendégeken és kíséretükön kívül résztvett Hodzsa Milán miniszterelnök, továbbá Zazina földművelésügyi miniszter, Sirovy hadsereg-főfelügyelő és más polgári és katonai előkelőségek.

Budapesti jelentés szerint Károly király és Mihály trónörökös Prágából jövet az éjjel átutazott Budapesten. A magyar kormány nevében Csáky István gróf követségi tanácsos, a külügyminiszter kabinetfőnöke üdvözölte a román uralkodót. Károly király mintegy 10 percig elbeszélgetett termeskocsijában Csáky gróffal. Éjjel 12 óra 5 perckor a román király vonata elhagyta a budapesti keleti pályaudvart.

A világpolitika krónikája

MÁR MEGINT VILÁGKONFERENCIA

A londoni semlegességi tanácskozásoktól Brüsszelig — Cerutti szabadságon — Ujabb marokkói krízis felé — Főfárgyalás vádlott nélkül

— Saját munkatársunktól —

A háborúelőtti világpolitika kiemelkedő, nagy eseményei a konferenciák voltak, amelyeket ritkán és csak akkor hívtak össze, ha valóban olyan esemény adódott, amelyet a diplomácia nem tudott rendbehozni. Így jött létre többek között az 1875 július 8-i reichstadi konferencia, amelyen Ferenc József és II. Sándor cár és külügyminiszterek a török birodalom felosztásáról beszéltek, ugyanezt a problémát feszegette az alig ismeretes budapesti titkos konvenció, amely 1877 január hó 15-én a monarchiának Bosznia és Hercegovinára vonatkozó elsőbbségi jogát ismerte el és majdnem tíz év múlva II. Vilmosnak kronstadti látogatása, amelynek kapcsán megtartott orosz-német tanácskozások a Franciaország felé orientálódó orosz külpolitikát a hármasszövetség mellett próbálták tartani. Ma a világpolitika a permanens konferenciák rendszerét tartja szem előtt. Erre tulajdonképpen a Népszövetség lenne hivatva. Mivel azonban a Népszövetség a legfontosabb nagyhatalmak nélkül teljesen képtelen a feladatára, hogy a világbéke öre vagy rendőre legyen, a világpolitikát irányító urak hozzászoktattak bennünket ahhoz, hogy rövid egymásutánban, Európa különböző országaiban és különböző városokban folyassák azt a nem éppen épületes vitát, amelyen rendszerint azt a primitív és a vicclapok számára olyan hálás határozatot hozzák, hogy majd máshol fognak határozni.

Tízennyolc hónapja tart a spanyol polgárháború és mivel ezt a világháború kitörésének minden lehetőségét magával hurcoló nehézkérdést természetesen Genf nem tudta elintézni, megteremtették a semlegességi bizottságot, amelynek állandó konferenciái újabb meg újabb térhódítást eredményeztek mindazoknak a hatalmaknak, amelyeknek érdeke, hogy a spanyol kérdésben a semlegesség betartása lehetőség szerint ne sikerüljön. A semlegességi bizottság londoni ülésezéseinek mai helyzetjelentését pontosan megfogalmazni igen nehéz és alighanem a legtisztább humoru Bernard Shaw politikai szatirájához vagy a Derso-Kelen karrikatúrák politikai albumaihoz kellene folyamodnunk, hogy erre a meddő konferenciázásra élesen, tálatlón világíthassunk rá. Olaszország, Németország és Portugália általában elfogadták az angol-francia javaslatokat, de ezeknek a megalkuvásokkal telítődött javaslatoknak nyitvahagyott ajtóin a hadiönkéntesek visszavonásának kérdése valóságos cirkuszi mutatványává gazdaggodott.

és mind a mai napig egyetlenegy önkéntes sem hagyta el Hispániát, amit az angol-francia politikusok szívesen irtak a szovjetorosz delegátus minden megalkuvást, egyezményt kizáró javaslatainak

terhére. Nyilvánvaló, hogy a külföldi hadiönkéntesek visszavonásának kérdése, amely tulajdonképpen alárendelt jelentőségű, harmadrendű kérdés és a spanyol polgárháborút aligha szüntetheti meg, csak azért került a semlegességi bizottság állandósított tanácskozásai gyújtópontjába, mert az e kérdés körüli szenvedélyes vitát alaposan el lehet nyújtani, legalább is addig, amíg Franco győz s akkor azután majd a győzött vélik sarokba szorítani, kezéltábat megkötni, szövetségeseitől eltántorítani s így tovább... Mert Anglia már számot vetett azzal, hogy Franco győz, csupán az időpontot nem állapította meg. Eden lordnak, a kitünő etoni diáknak kellemes passziói közé tartozik a csillagászat és a meteorológia s jól tudja, hogy november derekán beáll az esőzés, ez az olmos, ködös, nehéz páráktól terhes földközi-tengeri atmoszféra, amelynek sűrű felhői a Madrid előtti fensíkokra nehezdednek és minden hadműveletet lehetetlenné tesznek. Tavaszig tehát alig tud Franco közelebb jutni, addig pedig a nemzetközi semlegességi bizottság lassu tempóban tovább tárgyalhat, hogy vajjon melyik hadviselőfél is kezdje az önkéntesek hazaküldését...

Látjuk tehát, valóban permanens a konferencia. Minden igyekezetével azon van, hogy lehetőleg ne tudjanak egységes határozatot hozni és megtámadhatatlannul egységes megállapodásokat kötni. Megnehezíti a helyzetet a Franciaország és Olaszország között már hónapok óta lappangó ellentéteknek rossz viszonyra való fejlődése, ami Chautemps kormányának belpolitikai kellemetlenségeket jelenthet. A lillei egységes határozat, Delbos külügyminiszter vélt diadala, a községi választásokon pozícióikat megtartó népfreonti pártok nem jelentenek oly többletet, mint amilyen hiányt jelent az, hogy

Róma párizsi nagykövete: Cerutti hirtelen szabadságra ment. Pontosan egy éve lesz annak, hogy a Quirinálhoz kinevezett francia nagykövet nincs abban a helyzetben, hogy megbízólevelét átnyújthassa és a francia nagykövetség csodálatosan berendezett palotájába költözhesen, mert Párizs máig sem hajlandó Viktor Emánuel királyt Abesszinia császáráként üdvözölni. Ha Henry de Jouvenel most élne, ez a kérdés bizonyára nem fájult volna idáig, mert ez az emelkedett szellemű, nagy francia államférfiu, aki a legtökéletesebb Mirabeau-könyvet írta, nem nyughatott volna addig, amíg a Quai d'Orsay urait meg nem győzi arról: halálos vétek, amit most csinálnak. Az abessziniai exnégus nem létező hatalmáért, a soha vissza nem térő Hailé Szelasszié-ért feláldozni a hagyományos latin barátságot és Mussolinit végleg Hitler felé tolni, legalább is olyan súlyos politikai

rövidlátás, mint amikor a német külpolitika Ludendorff tanácsára leplombált vagonokban küldte Lenint és társait a felfordult Petrogradba, a mai Leningradba. Európa békéjét, a nagyhatalmak külpolitikai egyensúlyát dobják már több, mint egy éve abba a serpenyőbe, amelynek másik végén ott kuporog fehér körgallérjában az a feketearcu, szurós szemű figura, akit a Gotha-Almanach lapjairól már régen száműztek.

Van azonban ennek a szomorú négus-históriának egy másik oldalhajtsa is, amit a rövidlátó francia külpolitika már valahogy kezd észrevenni. Mussolini emlékeztet libiai beszédében Viktor Emánuel császárt és királyt, mint a világ arabjainak nagy protektorát emlegette és az afrikai arabok előtt a szabadság, függetlenség reményét csillogtatta meg. Ennek s talán még sok másnak... tudható be, hogy a francia Marokkó arabjai a libiai beszéd óta agresszivebbek és a palesztinai arabok sem idegenkednek attól a gondolatától, hogy egy egyre biztosabb, élesebb körvonalakkal kibontakozó pánarab szövetséggel kellemtlenkedjenek az angol-francia gyarmati érdekeknek és a mandatórius területeken parancsnokló tábornokoknak. S itt emlékeztetni kell Franciaországot az 1880 július 3-i madridi szerződésre, amelyet 1904 nyarán Delcassé volt francia külügyminiszter egyszerűen darabokra tépett s ezzel a Marokkó függetlenségét garantáló okiratot a világpolitika okmánytárából végleg eltüntette. Akkor hajszálon lógott az európai háború és 1905 március 31-én a minden bejelentés nélkül Tangerben partraszállt II. Vilmos a marokkói szultán nagybátyja: Abd-el-Malek előtt elég patetikusan hangsúlyozta, hogy a nemzetek nagy versenyében a »szabad« Marokkónak jelentős pozíciója van. S mit tehetett erre Bülow német kancellár? Egy nemzetközi Marokkó-konferenciát ajánlott. S mit tehetett erre Delcassé? Lemondott!

Ha akkor a marokkói krízisből Európának sikerült is kijutnia, nem jelentheti ez azt, hogy az oly szépen felfejlődött abessziniai béka-egér harcából, a spanyolországi önkéntesek visszahívásából ne kekedjen egy újabb marokkói krízis, amely a »Foreign office«-t, a konferenciák nagy kezdeményezőjét arra fogja bírni, hogy a több mint harminc évvel ezelőtt felvetett tervet most végre megvalósítsa és a marokkói kérdés konferenciáját megrendezze.

Egyelőre azonban más konferenciáról van szó, a most ülésező brüsszeli tanácskozásokról, amely a spanyol vizeken elsüllyesztett angol és francia hajók kérdése helyett egy sokkal súlyosabb problémát szeretne megoldani: a távolkeleti háborút.

A brüsszeli konferencia építménye eléggé ismeretes. 1922-ben, Washingtonban kilenc hatalom

A MILOI VÉNUSZ REJTVÉNYE

Gyűjtse össze ezeket a naponként megjelenő kis figurákat. 120 darabból kirakhatja a milói Vénusz lapunkban megjelenő alakját. A helyes megoldáshoz minden figurára szükség van.

67

A megfejtés csak türelem kérdése. A megfejtőket 75.000 dinár értékű 1000 darab gyönyörű tárggyal jutalmazzuk.

Aki figurákat kívágni elmulaszt, olyképpen pótolhatja, hogy a lap ellenértékét bélyegben, választóbélyeggel együtt beküldi kiadóhivatalunkba.

(Anglia, az U. S. A., Franciaország, Olaszország, Belgium, Portugália, Hollandia, Kína és Japán) megállapodást írt alá, amellyel elhatározták, hogy távolkeleti érdekeiket közösen intézik. Ehhez a megállapodáshoz utólag más államok is hozzájárultak, így Oroszország és Németország is, amely két állam azonban és természetesen Japán is, a most felmelegített és Brüsszelbe áthelyezett washingtoni konferencián nem kíván résztvenni. Ez a brüsszeli konferencia, már megnyitásának első napján megmutatta, hogy összehívása elsiített és megfontolatlan volt, mert ha ugyan a Szovjet kilátásba is helyezte megjelenését,

a főszereplő: Japán teljesen ignoralja Brüsszelt.

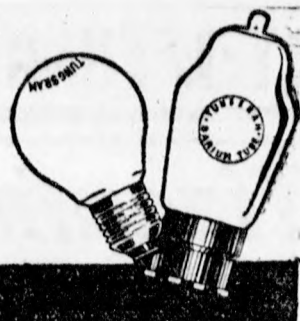
Japán szerint: Kína provokálta Japánt és a japán hadsereg védekezni kénytelen. Nem is akar háborút, sőt, nem is tekinti magát hadviselő félnek, csak a jogos önvédelem szerény szereplőjének s ezért még formális hadüzenetet sem küldött. Hogy milyen jó barátja és testvére Kinának? A védelmi vonalak mögött épen a napokban egy kínai-japán labdarugómérkőzést rendeztek, amely 2:1 arányban végződött, Kína javára és az északi tartományok japán hadseregfőparancsnoksága díszes serleget és ünnepi ebédet adott a kínai futballisták tiszteletére, amely ebédre az izletes fecskéfészek sem hiányoztak.

Brüsszel ezek után komolyan konferenciázik és Norman Davis, a jámbor Roosevelt delegátusa azt reméli, hogy ami az 1919 óta lezajlott Genf, Locarno, Rapallo, St. Margherita, Velence, London, Párizs, Nyon stb. konferenciáknak nem sikerült, az épen Brüsszelnek fog sikerülni! Mondjuk-e meg előre, hogy mi lesz ennek az újabb kerekasztal konferenciának a vége? Nem. Legyünk a konferencia eljövő határozatahoz stilszerűek és határozzuk el mi is, hogy majd csak akkor fogunk erről beszélni, ha Spaak elnök ur indítványára fognak megmondják, hogy majd máshol fogunk határozni és lehetőleg máskor.

Éljen tehát az újabb konferencia és éljen a világbéke!

TUNGSRAM

DUPLASPIRÁLLÁMPA
RÁDIÓCSŐ

minden igényt kielégít

Az egész világon páratlan az érdeklődés a magyarországi kettős szentév iránt

Budapestről jelentik: Európai tanulmányutjáról hazatérve a Magyar Szállodaigazgatók Körének meghívására tartotta idegenforgalmi tapasztalatairól szóló rendkívüli tanulságos és nagyjelentőségű előadását dr. Turchányi Egon pápai kamarás, a Britannia-szálló különtermében. Az Eucharisztikus Világkongresszus és a Szent István jubileumi év idegenforgalmi előkészületeiről szóló előadáson nagyszámú közönség vett részt. Ott voltak Marenchich Ottó vezérigazgató, Gellér Mihály, a Palatinus Park r. t. elnöke, Zilahy Dezső, a székesfőváros idegenforgalmi hivatalának igazgatója, Bársony Oszkár, az IBUSz vezérigazgatója, Nádasdy ezredes, Lehföld Béla igazgató, valamint a Magyar Szállodaigazgatók Körének igazgatósága részéről Dénes Márton elnök és dr. Szász Elemér titkár.

Dr. Turchányi Egon előadásának bevezetésében megemlítette, hogy bejárták csaknem egész Európát. Behatóan tanulmányozták a külföldi államok szállodarendszerét és mindenütt azt tapasztalták, hogy az Eucharisztikus Világkongresszus és a Szent István jubileumi év eseményei iránt valóságos páratlan érdeklődés nyilvánul meg.

— Az eddigi jelentésekről szóló kimutatások szerint a mai napig több mint 65.000 vendégre kell számítanunk — mondotta Turchányi Egon.

Ezzel szemben nem zárkozzhatunk el annak megállapításától, hogy Budapesten a szállodai szobák, a panziók alig 8—10.000 szobát bocsáthatnak csupán a hatalmas arányu manifesztációra érkező külföldi vendégek rendelkezésére. Fokozott mértékben kell tehát igénybevenni a társadalom segítségét, legelső sorban pedig az illetékes tényezőkhöz, a magyar szállodás és vendéglősipar képviselőihez kell fordulnunk, mert valóban elképzelhetetlen, hogy a vendégszeretetről méltán híres Magyar ország ne biztosítson minden kényelmet az ideérkező külföldi látogatók számára!

Intő szóval fordult Turchányi Egon az előadásán megjelent idegenforgalmi szaktekintélyekhez, felhívva figyelmüket arra, hogy az Eucharisztikus Világkongresszus és az azzal kapcsolatos Szent István jubileumi esztendő nem csupán lokális jellegű budapesti esemény, de jelenti

az egész katolikus világ egyetemes nagyvonalú megnyilatkozását,

amely messze túlnő az ország határain.

— Nem szabad megfeledkeznünk

arról — mondotta tovább, — hogy megmozdul a magyar vidék is, majd Székesfehérvár, az ősi koronázó város hatalmas országgyűlésre hívja össze az ország rendjeit és úgy hódolnak a primásvárosban, Esztergomban az első szent király dicsősége és örök emlékének.

Tisztában kell lennünk azzal, hogy az Eucharisztikus Világkongresszus és a Szent István jubiláris esztendő eseményeinek lezárulásával sem érnek véget az egyre jobban fejlődő magyarországi idegenforgalom eseményei — emelte fel szavát Turchányi Egon — és ezért öröndetes, hogy valóban

a világ minden tájékáról nem csupán megértésre, de őszinte érdeklődésre találtunk.

Semmi sem jellemzi ezt a megértést jobban, mint a megállapodások, amelyek eddig kötni sikerült. A baráti államok, Ausztria, Olaszország, Hollandia a legnagyobb kedvezményt biztosítják állampolgáraik számára, ha körutazásra indulva, Budapesten át haladnak a tengerentúli államok felé, de csatlakozott ehhez a megállapodáshoz legutóbb Csehország is. 1938 május 1-től augusztus végéig jelentős vasuti kedvezményt biztosítanak az említett államok utazóközönségük számára, amennyiben Magyarországon át óhajtják utuk végcélját elérni, hogy a maguk részéről ezzel is hozzájáruljanak az Eucharisztikus Világkongresszus idegenforgalmi jelentőségnek emeléséhez.

Dr. Turchányi Egon nagy tapssal

fogadott fejtegetéseiről Dénes Márton, a Magyar Szállodaigazgatók Körének elnöke mondott köszönetet és szinte fogadalomszerűen tett íreletet arra vonatkozóan, hogy a magyar szállodatulajdonosok minden rendelkezésre álló eszközzel igyekeznek előmozdítani az Eucharisztikus Világkongresszus idegenforgalmi érdekeit. Hasonló értelemben nyilatkozott Marenchich Ottó, a Nemzetközi Szállodások Szövetségének elnöke is, aki a valutáris kérdésekről szólva, megjegyezte, hogy az egységes számítás érdekében alapul

a svájci frank árfolyamát választották,

majd kijelentette, hogy a nemzetközi szállodások szövetsége minden tekintetben szolgálni óhajtja az Eucharisztikus Világkongresszus és a Szent István jubiláris esztendő céljait.

A kikindai Gazdakör helyiségébe költözött a Polgári Dalárda és a Társaskör

Társadalmi esemény volt a Gazdakörben rendezett ünnepi vacsora

A kikindai Gazdakör székházában talált új otthonát a Társaskör és a Polgári dalárda. Ez alkalommal a három egyesület ünnepi vacsorát rendezett, amelyen a város hivatalos vezetői, valamint a polgárság előkelőségei is részt vettek nemzetiség és vallás különbség nélkül.

Száznyolcvan személy jelent meg ezen az ünnepi vacsorán, amely — tekintettel a megjelent személyekre és elhangzott beszédekre — társadalmi esemény volt.

Megjelent a kör helyiségében ez alkalommal dr. Lákóvics Dusan törvényeségi elnök, Budisin Ugorica városelnök, valamint Milánovics Bratiszláv rendőrfőnök és Makszimovics Nikola szolgabíró, dr. Budisin Milán a JRZ járási szervezetének elnöke.

A hivatalos személyeken kívül résztvett az ünnepi vacsorán dr. Róth Vilmos a jugoszláviai evangélikus egyház világi elnöke, valamint Albert Mátyás plébános. A nagyszámú és előkelő közönséget Szabó János elnök üdvözölte államnyelven, majd a kör agilis titkára, aki a Polgári Dalárdának elnöke, mondott beszédet a dalárda nevében. Jovánovics Szima a társaskör elnöke államnyelvű beszéde után, Szentiványi Dezső mint a Bánáti Mezőgazdasági Egyesület kiküldöttje jelentette be, hogy megkezdődött a kikindai Gazda-

körben a vojovicai székely varrottos tanfolyam és ennek folytatása képen, több mezőgazdasági tanfolyam is.

Végül dr. Róth Vilmos emelkedett szóra és beszéde igen nagy hatással volt a jelenlévőkre.

Kétszáz év óta éltek apáink együtt az akkori kisebbségi elemekkel — mondotta — és családiasan egymást megértve dolgoztak a közös kultúra és az egymást segítő fejlődés megerősítésén, dolgoztak a vajdasági kultúra névelésén, kiépítésén. Változtak ezen a területen az urak. Voltak és itt is vannak mostan olyanok, akik valamikor a mostani hatóság tisztjét viselték. Akkor azok nem vizsgálták ki, milyen Istent imádozt, hanem arra törekedtek, hogy mindenki otthon és mindenki jól érezze magát. A magam részéről arra kérem a hatóságok itt jelenlévő tagjait, hogy azok is úgy tegyenek, mint elődeik tették.

Beszéde után Palatinus Imre bejelentette, hogy a Gazdakör az idén szép kultur programot állított össze és ennek keretében a „Reggeli Ujság” által a körhöz juttatott előadások révén annak érdekessége és nivója biztosítva van.

Egyébként a varrottas tanfolyamon eddig több mint százan vesznek részt, az előadók pedig Liszák Ágnes és Hanák Katica. —Y—

A sztáranizsai dobroljácoknak fizetniük kell a városi pótdadót

November 4-én délelőtt 10 órakor tartották meg a rendes városi közgyűlést Agbaba Mihály városelnök elnöke alatt. A közgyűlés elutasította a földmives szövetkezetnek azon városi határozat elleni fölbbezését, amellyel a nemesháti és régi járási földek vételárát 1200 dinárban állapította meg. A tótfalusi csendőrlaktanya Oromhegyesre való áthelyezése költségvetési előirányzat hiánya miatt elmarad. — A közgyűlés elhatározta, hogy a tisztai kikötőházat nyilvános árverésen eladja. Kiáltási díj 7000 dinár. — Felolvasták a korábbi közgyűlésen hozott határozatot, hogy a telepések nem kapnak ingyen irodahelyiséget a városházán és a városi pótdadót ezután kötelesek fizetni. Mivel a bánásgmegsemmisítette a magas kémény seprési díjak leszállításáról hozott határozatot, a közgyűlés kérelemmel fordult hozzá, hogy a bánás a saját hatáskörében szállítsa le a sérelmezett magas díjakat. — A római katolikus iskolai alap 13 hold földjét a város már 17 év óta élvezi. Horváth János plébános most kérvénnyel fordult a képviselőtestülethez, hogy a város a földeket térítse vissza az elmaradt haszonélvezettel együtt. Az ügyet dr. Solti Imre városi ügyésznek adták át elintézés végett. A közgyűlés elhatározta, hogy a kulukalaptól rövid időn belül járdát építet a Milko gyár mögött a tisztai hájállomáshoz, s így összeköttetésbe hozza az országgal ezt a fontos közlekedési gócpontot. — A bánágtól leérkezett kötelesestestnevelési átiratot szabályrendeleti tervezet elkészítése céljából dr. Solti Imrének adták át. — Ilics Bozsidar volt katonai tanácsnok kérelmét, hogy a város a levont és befizetett nyugdíját térítse vissza, végleg elutasították.

ROSENTHAL

CHODAU

PIRKEN HAMMER

azon az eredeti gyár végyere: „keresztelt korona”

Márkás porcellánokból a legpazarabb választékot nyújtja önnek

DERNER üveg, porcellán és konyhafelszerelési cikkek üzlete
NOVISZÁD, KRÁLJA PETRA I. ULICA 30.

„TELEFUNKEN“ és a strassfurti „IMPERIÁL“ készülékei olcsón és részletfizetésre „Jung“ Szuszedzki János
 tulajdonos: Novi Sad, Šafarikova ul. 9
 Telefon 32-69
 és a strassfurti rádiógyár is kaphatók

Tizenhárom utas a „Szveti Nikolán” és Albi, a kalózkapitány...

Nyári tengeri kalandozáson a Nobel-díjas tudóssal

(Budapest, november) Augusztus tizenharmadikán tizenhárom utassal a fedélzetén futott ki Rab sziget kikötőjéből a harmincöt tonnás, egyárbócos Svzeti Nikola, egy luxusyachtnek egyáltalán nem nevezhető dalmát hajócska. Utasai a négy dalmát matrónon kívül magyarok és angolok voltak...

Nem úgy kezdődik, mint egy Verne-regény?

A társaság — tizenhárman voltak és tizenharmadikán indultak — nem volt babonás, általában nem voltak előítéletei, mert a tagjai csak fogkefét hoztak magukkal, meg néhány shortot, hálózsákot, fürdőruhát, szóval egy hosszabb vikend legszükségesebb segédeszközeit és persze magukkal hozták a jókedvüket háromheti utrautalóul...

Nem úgy folytatódik, mint egy derűs Jerome K. Jerome-elbeszélés?

De így stílusos. Mert ennek a kirándulásnak kétségkívül a legérdekesebb résztvevője egy komoly Verne-hősből és egy bohókás Jerome-figurából összetett ember volt:

Szentgyörgyi Albert, az első magyar Nobel-díjas tudós.

SENTGYÖRGYI,
 A VÖRÖSKENDŐS KALÓZ

Beszéltünk valakivel, aki szintén ott volt a dalmáciai háromhetes vikenden. Három hetet töltött el Szentgyörgyivel ezen a jókedvű Noé-bárkán, a dalmát part öreg vizikávédarálóján, napfényben és viharban, tudja hát, milyen Szentgyörgyi, a magánember, az utitárs, a heccelődés atyamestere. Mert a tudósból ezalatt az idő alatt nem látott semmit. De nem is fontos. Szentgyörgyiről, a tudósról már kiderült, milyen. Olyan aki — megnyeri a Nobel-díjat. De, mint magánember...?

A jókedvű ördögfiókája, —

mondja a volt utitárs, — olyan, mint egy kedves kisdíák a vakáció első napján. Ha szabad egyetem tanárt, pláne a Nobel-díj nyertesét így meghatározni, akkor azt mondom, hogy csintalan. Örökös tréfán jár az esze, tele van ötlettel és kedéllyel, az angol hölgyek el voltak tőle ragadtatva. Volt a hajón egy rikitővörös fejkendője, olyanféle, amelyet a középkori tengeri kalózkok viselhettek. Fogalmam sincs, honnan szerezte. Ebben járt egész nap, meg valami shortszerű fürdőnadrágban. Hintástrikót viselt hozzá, ami különösen zord külsőt adott neki. El is nevezte

a »dalmát szigetvilág kalózának«

és ő igyekezett ezt a szerepét életűen játszani. Kirabolt például egy

fügeligetet egy elhagyott partrészen és nem rajta múlt, hogy a »fosztogatás« nem járt teljes sikerrel. A zsákmányt ugyanis egy parasztasszony erélyes felszólítására meg kellett fizetni.

MÜHAL — SZTANIOLBÓL

— A kudarc után halászatra adta a fejét. Sztaniolból apró halakat készített és ezzel az eredeti csalétekkel próbált horgászni. Ez sem sikerült, pedig

még a mühalak szemét is megrajzolta.

hogy annál élethűbbek legyenek. Ezek után már nem is kísérletezett kukacokkal. Ha ezek a szép ezüsthalak nem kellettek a kollégáknak, — mondta, — hogy mennének rá a kukacokra!

VICC, BOROTVAÉLEN

— Folyton azon törte a fejét, hogyan lehetne kibujni a borotválkozás alól. Nem akart egyedül borostásan maradni, az első napokban tehát rá akarta beszélni a többi férfiakat is, hogy ne borotválkozzanak. Ékesszólóan magyarázta, hogy az arcbőrnek kell a pihentetés, de amikor látta, hogy minden fejtegetése hiábavaló,

egy napon eltűntek a hajóról az összes borotvák.

Szentgyörgyi titokzatosan mosolygott és boldogan növesztette a szakállát. Ötödnapi, amikor a hölgyek már kezdtek komolyan haragudni a kiábrándítóan torzonborz férfiakra, Szentgyörgyi simáborotvált arccal jelent meg a reggelinél. A többiek megröghanták: mivel borotválkoztál? Közömbösen felelte: megtaláltam a zsiltemet. Mindenki lázasan kutatni kezdte a borotváját, mindenkinek meg is találta. Ugyanazon a helyen, ahonnan öt nappal előbb titokzatosan eltűnt... A bárka tréfás szelleme, ez a tengeri Robin pajtás pedig ártatlan, de sima arccal szivta a pipáját...

PAPRIKA,
 C-VITAMIN NÉLKÜL

— A hajón, ahol nem volt szá-

Csak egy éjszakára . . .

kenje be arcát „DIVA“ arckrémmei
 hogy meggyőződjön róla: ez az az arckrém,
 amire Önnek szüksége van!

Készíti és forgalomba hozza a királyi udvari gyógyszerlár:
 Mr. ST. D. POPOVIĆ, NOVISZAD
 Kralja Petra II 124
 Telefon szám 33-74

kács, az asszonyok maguk főztek. Mindennap más volt az inspekciós. A partmenti falvakban bevásároltak és ki-ki a maga módján megfőzte a tizenháromszemélyes ebédet. Angol és magyar konyha volt. Egyszer különösen jó vacsorára készültünk, mert sikerült valahol két hatalmas langusztot szerezni. Jóízűen megvacsoráztunk, de éjjelre megjött a vihar. Állóhullámok, amelyek ellen nem lehet védekezni. Valamennyien rosszul lettünk. Nem volt kivétel. Ettől a naptól kezdve csak növényi táplálék került az asztalra, többek közt zöldpaprika. Szentgyörgyinek eszébe sem jutott, hogy ez az az étel, amiből ő métermázsaszámra fogyaszt el havonta — kísérleti célra. Ez a paprika a tengeren töltött három hét alatt az ő számára

nem tartalmazott egy milligram C-vitamint sem...

— Mintahogy az egész uton egyetlenegyszer sem került szóba a vitamin. Pedig lett volna rá alkalom. Velünk volt tudniillik a vitamínok felfedezőjének a lánya, Barbara Hopkins, Erik Holmes angol tudós felesége is. Alkalom tehát bőven lett volna a tudományos vitára, de elterelte a gondolatokat erről a témáról a terrakottára égett partok vidéke, a tenger és a csillagok.

VALAMIT VISZ A SZÉL...

— És a napi események. Mert voltak izgalmak is. Már amilyen egy ilyen kedélyes kiránduláson előfordulnak. Mostunk is, az ám, rendes nagymosás volt. Szenynyescédula nem kellett ugyan, mert a tizenhárom embernél összesen annyi fehérnemű volt, amennyi egy négytagú családnak talán egy félhónapra sem elég. El lehet képzelni, milyen izgalmat keltett az, hogy Szentgyörgyi egyik ingét, amelyet a felesége az imént mosott ki, elvitte a szél. »Albi legszebb inge volt«, mondta elkeseredve Szentgyörgyiné, Demény Nelly, aki máig sem tudja

magának megmagyarázni, hogyan tudott az ing a hajókorlátról elszabadulni, »amikor olyan jól oda kötötte.« De valami talán világosságot vet a rejtélyre. Szentgyörgyi a gyászos eset után gyanus vidámsággal jegyezte meg, hogy azt

a »legszebb« inget ő bizony nagyon utálta.

Borotvák és ingek körül, ugylátszik, még történnek csodák...

Zárában hosszabb időt töltöttünk, mert a hajóval valami baj volt. Mit kerülgessem, ciánózni kellett. Szentgyörgyi nem volt hajlandó a városba sem más ruhában menni, mint a kalóz-jelmezben. Nem mondom, elég nagy feltűnést keltett. De csak a záraiak között. Idegenek észre sem vették, talán valami népviseletnek tartották a piros fejkendőt és a hintástrikót. Annyira nem keltett feltűnést a külföldiek körében, hogy egy debreceni és egy szege-di professzor elment mellette anélkül, hogy felismerte volna.

KÖTÉLMASZAS, BUVÁRUSZAS,
 KARRIKATURÁK,
 GYEREK A HÁTIZSÁKBAN

— De büszke volt arra is, hogy csak kézzel kapaszkodva, fel tudott mászni az árbóc kötelein az árbócosárba, amelyről azt hinné az ember, hogy már régen kiment a divatból és csak a kalózkromantikában szerepel. Büszke volt arra, hogy a cápajárta tengerreszeiken, a matrónok őszinte ijedelmére bemutathatta a buváruszást és főleg büszke volt a karrikaturákra, amiket rajzolt.

Csak egyre nem volt büszke.
 Arra, hogy fölfedezte a C-vitamint.

Nem beszéltek róla. Pihent ez alatt a gyönyörű három hét alatt, éppen olyan igénytelenül, mint tizenöt évvel ezelőtt, amikor ilyen turista alapon Európa tíz országát járta be a feleségével, aki, sportból, a hátizsákjába ültette az akkor négyéves kislányát, Nellyt és nagy turákat tett meg így. A kislány azóta a cambridgei egyetem biokémiai fakultásának hallgatója lett...

A Svzeti Nikola vakációs diákja így töltötte a nyarat. Eldugta a borotvákat, szélnek engedte az ingét, kalózosdit játszott a dalmát tengeren. Aztán lement Nápolyba előadást tartani. Aztán megnyerte a Nobel-díjat. Aki úgy aludt a bárka fedélzetén, mint az elfáradt gyerek, most, mint mondják, négy napot, négy éjjelt tölt el a laboratóriumi munkában, percnyi alvás nélkül, éppen úgy, mint a múlt télen és az azelőtti hosszú teleken...

Fenyő Béla

Ujdonság!

Ujdonság!

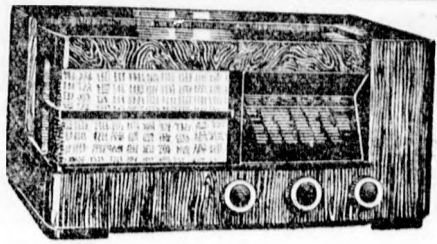
Ha gyerekeinek örömet akar szerezni, használjon

„NIPP” SZAPPANT

Minden darab „Nipp” szappan tartalmaz egy kis állatkát bakelitből. Alkalma van tehát egy egész állatseregletet összegyűjteni. — „Nipp” szappan mindenütt kapható!

Egyedüli gyártója:

Prva Jugoslovenska Kemična Fabrika d. d. Novi Sad

3+1-es

TELEFUNKEN RADIO

vezérképviselete Noviszád és környéke részére

ELEKTRO BE-WE

Noviszád, Kralja Aleksandra ulica 5

Elárulásban még Noviszádon:
JUNG (Szuzedszky) cégnél, Safarikova ulica 9.

Aláírták Rómában a hármaskommunistaellenes egyezményt

A megállapodás a világbéke biztosítéka - mondotta Ribbentrop - Hitler holnap beszél Münchenben

Rómából jelentik: Szombaton délelőtt 11 órakor a Chigi-palotában aláírták azt a jegyzőkönyvet, amelynek értelmében Olaszország eredeti aláíró hatalomként csatlakozik a német-japán kommunistaellenes egyezményhez. A jegyzőkönyvet Ciano olasz külügyminiszter, Ribbentrop német nagykövét és Pota japán nagykövet írta alá.

A megállapodás hangsúlyozza, hogy a három kormány abból a megfontolásból indult ki, hogy a kommunista Internacionálé mind nyugaton, mind keleten állandóan veszélyezteti a művelt világot, zavarja és tönkreteszi annak békéjét és rendjét. Ezt a veszedelem csak a béke és a rend fenntartását óhajtó valamennyi állam szoros együttműködése csökkentheti és hátríthatja el.

A jegyzőkönyv aláírása után Ribbentrop a következő nyilatkozatot tette:

— A megállapodás, amely ma létrejött, történelmi jelentőségű esemény. A megállapodás hatalmas erővel végleg bezárta a kaput az elől, hogy a III. Internacionálé továbbra is fenyegetse a világot. A Kominternnek továbbra is az a célja, hogy belső propagandával, amely a kívülről való fegyveres beavatkozás előkészítése, felbomlassza a nyugati országokat. A mostani megállapodás, amely nem irányul egy állam ellen sem és nyitva áll minden állam számára, biztosítéka a népek nemzeti fejlődésének és a világbékének.

UJ SZÖVETSÉG ALAKUL?

Londoni jelentés szerint az angol sajtó nagy figyelemmel kíséri Ribbentrop római tárgyalásait. A Times azt hiszi, hogy Olaszország csatlakozása a német-japán kommunistaellenes egyezményhez voltaképpen új szövetség alakulására vezet. A Daily Telegraph viszont azt írja, hogy a szövetség védelmi jellegű és oltalmat kíván nyújtani Japánnak az esetleges népszövetségi megtorlások ellen. Ugyanekkor megnyugtatta Kínát, hogy az egyezmény nem irányul ellene.

RIBBENTROP RÓMAI KÖVET LESZ

Londonból jelentik: A News Chronicle a következőket jelenti Brüsszelből: Jó forrásból eredő hírek szerint Ribbentrop von Hasselt utóda lesz, von Hasselt pedig londoni nagykövetté nevezik ki.

MÉG KORAI AZ IDŐPONT

Berlini illetékes helyen a birodalmi gyűlés összehívásáról szóló

híreket koraiaknak mondják. Illetékes helyen az időpontot még nem tartják alkalmasnak arra,

hogy Németország ünnepélyes nyilatkozattal tettegye magát a békeszerződésnek a gyarmati megbízásokra vonatkozó rendelkezéseiben.

Mint a nemzeti szocialista párt sajtóirodája közli, Hitler kancellár hétfőn este a párt régi élharcosainak találkozásán beszédet mond Münchenben.

Állati kegyetlenséggel agyonverték egy idős moravicai házaspárt

A tettesek kibontották a konyha menyezését, a résen át egy kötélen beereszkedtek, a szobában rátörték a mélyen alvó idős házaspárra és fejszéikkel valósággal szétverték őket

Szóczi Sándor jómódu idős gazdálkodó nagy szeretetnek és köztisztességnek örvendett Moravicián. Tegnap reggel futótüzként terjedt el Moravicián annak híre, hogy Szóczi és feleségét ismeretlen tettesek szombatira virradó éjjel állati kegyetlenséggel agyonverték. Pillanatok alatt az egész utca népe a gyilkosság színhelyére tódult, hogy addig, amíg a csendőrség meg nem érkezik, jussanak nekik is valami a rettenetes látványból. Az elsők között, akik a szobába léptek, ott volt a Reggeli Ujság munkatársa is, aki a következőket jelenti a gyilkosságról:

Hornycsek Mária községi születésűnek tegnap reggel feltűnt, hogy a mindig hajnalban kelő házaspár még hét óra után sem mutatkozik az udvaron. A születésű közvetlen szomszédja a meggyilkolt Szóczi házaspárnak, a legjobb viszonyban élt velük és így, amikor nem jelentkeztek költögető kiáltásaira, az ajtóhoz ment. Észrevette, hogy az ajtó belülről van bezárva, ezért rosszat sejtve, azonnal fellármázta a szomszédokat is. A szomszédok kinyitották az ajtót és amint a konyhába behatoltak, rögtön tisztában voltak vele, hogy itt valami irtózatos

történt az éjszaka. A konyha menyezeten ablakszerű lyuk tátongett és abból egy kötél csüngött lefelé, mozdulatlanul, bizonyítva, hogy a tettesek már régebben elmenekültek azon. A ködös, esős reggeli világitás még rejtélyesebbé tette a vakolattal borított konyhát. Elszoruló szívvel nyitottak be az öreg házaspár hálószobájába, ahol egy ideig nem láttak semmit, mert ott még nagyobb volt a homály. Lassan, ahogy szemek hozzászórtak a sötétséghez, meglátták Szóczi ágyát, amely fejjel az ajtó felé állott. Az ágy fejéhez egy fejsze volt támasztva, azonban nem volt rajta egy csepp vér sem. A bennlevők már kezdtek megnyugodni, amíg a földön az ágy árnyékának vált sötétséget fel nem ismerték, hogy az nem árnyék, hanem hatalmas vértócsa. Azonnal világosságot teremtettek. A beözönlő fényben azután szemük elé tárult a borzalmas gyilkosság egész rettenetességében.

Az ágy nemű, az ágy, az ágy előtt a föld, minden, minden merő vér volt s az ágyban fekvő Szóczi Sándort is a felismerhetetlenségig elborította a vér és torzították el a rettenetes erejű ütésektől eredő sebek. Most vették csak

WRIGLEY

THE FAVORITE OF HOLLYWOOD
Rágó gumi étkezés után

Megőrzi az Ön fogait

Az összes fogorvosok hangoztatják hogy a WRIGLEY (olv. rigli) rágó gumi jó hatással van a fogakra, éppen ezért minden étkezés utánra vegyen Wrigley gumit, mely száját tisztán üdén tartja és lehetőleg kellemessé válik

Minden étkezés után

Dobozonként 1-, 2- és 5- dinárért kapható. Kérjen mindenütt eredeti WRIGLEY rágógumit.

Főképviselet és főlerakat: Agent „OZMO” Zagreb, Vlačka 72/a Telefon 52-80

észre a másik áldozatot, Szóczi feleségét. Az asszony nyakig beburkolva feküdt az ágyban, a takarót és a lepedőt teljesen átvverte a vér.

Az emberek nem bírták idegzetlen a szörnyű látványt. Szédelegve támolyogtak ki a szobából, valami émelygő, nyögő sirással a torukban.

Moravicián bizonyosra veszik, hogy a tettet idegenek követték el. Nem tételeznek fel senkiről sem annyi állatiasságot, hogy ezt a brutális, örületre valló tettet elkövethette volna. A csendőrség minden erejét megfeszítve kezdett a nyomozásba, de az utóbbi évek legrejtélyesebb, legnehezebb gyilkossági esete forog fenn, mert Moravicián nem tudja senki, hogy az idős Szóczi házaspárnak haragossai lettek volna, a gyilkosok után pedig nem maradt semmi nyom.

A windsori herceg nem utazik Amerikába

Ok: az amerikai szakszervezetek magatartása

Londonban nagy meglepetéssel fogadták azt a hírt, hogy a windsori hercegi pár lemondott amerikai utjáról. Az amerikai szakszervezetek ugyanis rendkívül élesen támadták Bedeaux mérnököt, aki az utazást előkészítette és a mérnök attól tartott, hogy ez az ellenségeskedés a hercegi pár amerikai utján zavaró eseményeket idézhetne elő.

A News Chronicle azt írja, hogy Edvárd herceg bölcsen és helyesen cselekedett, amikor lemondott utjáról, mert — tekintettel a feszült helyzetre — utjának nem lett volna sok gyakorlati haszna.

ASZTALI és FAJBOROK

prima minőségben, olcsó árban, kis és nagy mennyiségben kaphatók:

Eckstein Simon cégnél Novi Sad Kralja Petra II. ul. 26 és Ustavska ul. 1.

**Függönyök
Bútorszövegek
Szőnyegek**

Vászon — Kanavász — Zefir — Batisz

Oriasí választék! — Olcsó árak! — Figyelmes kiszolgálás!

RUDOLF HOLIK divatárúházában, Noviszád, Kr. Aleksandra 12

A japánok elfoglaltak két fővárost és Sanghaj felé közelednek

Japán abbahagyja a harcot, ha kifűzött hadicélját elérte

Sanghajból jelentik: A japánok elfoglalták Honan tartomány fővárosát Csangteht, majd rendkívül kemény és hosszantartó harc után bevették Sanszi tartomány fővárosát, Tajjuanfut is.

A Central News kínai sajtóiroda megerősíti azt a hírt, hogy a japánok Csuangkuantingnál, a Hongcseu-öbölben csapatokat szállítottak partra. Ezek a csapatok, amelyek északnyugati irányban, Sanghaj felé haladnak, Singsingnél megütköztek a kínaiakkal. A

Hongcseu-öböl melletti Hajen városát a japán csapatszállítmányokat kísérő hadihajók bombázták.

Az újabb japán csapatok partra szállása teljesen megváltoztatta a sanghaji harctéri helyzetet. A kínai hadak valószínűen kénytelenek lesznek visszavonulni a Csancsu-Sikiang vonalra. Ha az előnyomuló japánoknak sikerül a Vangpu-folyóig elhatolniuk, akkor a Putung melletti kínai haderőt a bekerítés veszedelme fenyegeti.

Anglia - Japán ellensége

Tókióból jelenti a Reuter-iroda: Egy japán titkos szövetség, amelynek magasrangú katonatisztek és polgári tisztviselők a tagjai, rendkívül éleshangú határozattal Japán ellenségének bélyegezte Angliát. A határozat állítása szerint Anglia a Kinának nyújtott nyílt és rejtett segítséggel a japán-kínai viszony elmérgesedését és a hadműveletek kiterjesztésének szükségességét idézte elő.

JAPÁN BÉKEFELTÉTELE

Washingtonból jelentik: A Nicsi Nicsi című tókiói lap igazgatója a külföldi újságírók előtt kijelentette, hogy Konoye herceg, miniszterelnöktől nyert értesülés sze-

rint Japán hajlandó abbahagyni az ellenségeskedést, mielőtt csapatai előre kifűzött céljukat elérték. Közölte még, hogy Roosevelt kezdeményezése a legjobb módszer a béke megkötésére.

Jeruzsálemben meggyilkoltak két skót katonát

Az olasz sajtó a fasizmus rokonszenvéről biztosítja a mohamedánokat

Jeruzsálemből jelentik: Jeruzsálemben meggyilkoltak két skót katonát. A nyomozás megállapította, hogy a katonákat 3 arab lesből lőtte le. Az arabok egy szikla mögé bujtak azon az uton, amely a Jeruzsálemi régi városrészt az új zsidónegyeddal köti össze. A rendőrkutyák a sziklarejtektől követték a gyilkosok nyomát, amely a Jeruzsálem mellett fekvő Szilosz községbe vezetett. Az angol hatóságok lezárták a község kapuit és remélik, hogy hamarosan kézrekeríthetik a gyilkosokat.

Mint Rómából jelentik, olasz körökben felháborodással utasítják vissza azokat a külföldön elterjedt híreket, hogy az arab felkelést

Olaszország szítja. Mindamellet az olasz sajtó állást foglal az arab lázadás elfojtására alkalmazott angol módszerek ellen és az arab mohamedánokat a fasizmus rokonszenvéről biztosítja. Az olasz lapok utalnak Olaszország és a mohamedán világ évszázados történelmi kapcsolataira, amelyet Mussolini is több ízben hangsúlyozott, kiemelve Olaszország közvetítő szerepét a Kelet és Nyugat között. Megemlítik a lapok azt is, hogy Olaszország volt az első, amely Jement elismerte, továbbá, hogy ugy Jemennel, mint Hedzsasszal baráti szerződéseket kötött és Montreuxben is erélyesen támogatta az egyiptomi kapitulációk megszüntetését.

BUTOR

ENCZE

Elsőrendű száraz anyag!

Szolid és izléses tervezés!

Gondos és lelkiismeretes

kiszolgálás!

Rendkívül olcsó árak!

Gyár és irodázat: PETROVGRAD

Noviszad — Fiokok — Beograd
Pasicsova ulica 21. szám Knež Mihajlova ulica 44

Elismerten legjobb

a világon. Minden női gép, iparos és speciális gép kapható olcsón és részletfizetésre. - Gyári képviselő:

Pfaff
varrógép

Jung tulajdonos Szuszedzki János
Novi Sad, Safarikova ul. 9 - Telef. 32-69

Hacsek és Sajó

szja: Vadnaiszló

Hacsek (ül a kávéházban):
Pincér! Pincér!!
Pincér (jön):
Tessék parancsolni.

Hacsek (a tányérjára mutat):
Mondja barátom, maga szerint mi ez?

Pincér: Libaaprólék.

Hacsek: Még jó, hogy megmondta, különben azt hinném, hogy egy repülőgép zuhant a tányéromba.

Pincér: Miért kérem?

Hacsek: Mert összesen csak két elégett szárnyat látok és az egész nek benzinszaga van!

Pincér (elmegy).

Sajó (jön): Alászolgája Hacsek ur! Hogy van?

Hacsek: Jaj, ne is kérdezze. Én olyan beteg vagyok.

Sajó: Mondja, mit jajgat? Egyszer mindenkinek meg kell halni.

Hacsek: Épp ezért jajgatok. Szót se szólnék, ha kétszer lehetne meghalni.

Sajó: És mi baja tulajdonképpen?

Hacsek: Akkorá vándorvesém van, ha kimennék külföldre, hát külön utlevelet kellene váltani neki.

Sajó: Ez olyan nagy dolog? Evely a bajjal élélhet száz évig!

Hacsek: No de én baj nélkül szeretnék száz évig élni.

Sajó: Ebben viszont magának van igaza!.. Hát mit szól Hacsek ehhez az országos örömhöz?

Hacsek: Már megint minek örülünk?

Sajó: Hogy a Szentgyörgyi megnyerte a Nobel-díjat!

Hacsek: És ez olyan nagy dolog?

Sajó: Ez? A legnagyobb! Hogy lehet ilyet kérdezni?

Hacsek: Mert a mult héten, mikor a Fradi megnyerte a Kupát, akkor is azt mondta, hogy az a legnagyobb dolog a világon. Most melyik nagyobb, a Kupa vagy a Nobel-díj?

Sajó: A Nobel-díj.

Hacsek: Maga hallgatta rádió?

Sajó: Kit?

Hacsek: Pluhárt.

Sajó: Mit akar Pluhártól?

Hacsek: Hát nem közvetítte?

Sajó: Mit??

Hacsek: A Nobel-díj lefolyását.

Sajó (dühöng):

Maga barom, maga azt hiszi, hogy a Szentgyörgyi futballozott ezért a díjért?

Hacsek: Hát? Vizipólozó??

Sajó (ordít):

Juj, maga tyukeszü! A Szentgyörgyi egy nagy tudós, aki felfedezett valamit!... Fogadni mernék, hogy azt sem tudja, mit fedezett fel!

Hacsek (zavarban): Amerikát!

Sajó (üvölt): Az Kolumbusz volt.

Hacsek: Ne beszéljen. Kolumbusz a lágytojást fedezte fel.

Sajó: Mondja, maga hatökör, maga tényleg nem hallott semmit a C-vitaminról?

Hacsek: Az micsoda?

Sajó: Pontosan én sem tudom csak épp annyit, amit olvastam az újságban. Ez a tudós jött rá először, hogy a sejtünk lélegzik. Tudja mi az a sejt?

Hacsek: Egy arab arisztokrata!

Sajó: Az sejk, maga mafla. Ez sejt!

Hacsek: Ahá. És mit sejt?

Sajó (tajtékszik): Mondja, maga még nem hallott semmit a sejtrendszeréről?

Hacsek: Sajtrendszeréről már hallottam.

Sajó: Mi az a sajtrendszer?

Hacsek: Nálunk az a rendszer, hogy előbb jön a tészta, aztán a sajt.

Sajó: Hát ez nem sajt, hanem sejt. És ő jött rá, hogy ezek lélegzenek. És tudja, hogy jött rá?

Hacsek: Hallgatódzott!

Sajó: Az ánya térgyit! Kikuttatta...! És tudja mire jött még rá? Hogy a paprikától jobban lélegzenek. Tudja most már, mi a C-vitamin?

Hacsek: Most már nem.

Sajó: Hogy a sejthez paprika kell.

Hacsek: Nézze, ne hagyja magát félrevezetni, az nem sejt, hanem sajt és ahhoz kell a paprika. Erre én már rájöttem a Szentgyörgyi előtt pár évvel, még sem nyertem meg a Noblis-díjat!

Sajó: Slussz, ez a téma be van fejezve. (Feláll). Alászolgája!

Hacsek: Hová megy?

Sajó: A Markó-utcába a fogházba. Meg vagyok büntetve egy hónapra. Nem kísér el?

Hacsek (feláll): Nem bánom jövök, de csak két hétre!

(Minden jog a Reggeli Ujságé)

A köztársasági Spanyolország végnapjait éli

Angol sajtóháboru Franco elismerése körül

A nemzetiek az aragon harctéren rohammal elfoglaltak több magaslatot. Igen sok gépfegyvert és lőszeret zsákmányoltak. Egyik repülőrajuk ismét bombázta Bar-

bastro katonai pontjait. A salamancai főhadiszállás jelentése szerint a nemzetiek a múlt hónapban összesen 26 köztársasági gépet lőttek le.

mi megbízottak kiküldése tárgyában Francoval folytat, teljesen összhangban állnak azokkal a megállapodásokkal, amelyeket Franco Ausztriával, Magyarországgal és Svájcjal kötött. Az angol kormány ép ezért tartotta szükségesnek, hogy elfogadjja és átültesse a gyakorlatba a semlegességi bizottság határozatait. A valenciai kormány álláspontja a lap szerint a szovjet magatartásától függ. A legutóbbi madridi szovjetbarát tüntetés azt mutatja, hogy ez a befolyás egyre jobban növekszik.

A Havas-iroda tudósítója megjegyzi, hogy a Times most használja első ízben a »Franco tábornok-kormány« elnevezést.

Párisi jelentés szerint a francia közvélemény számol azzal, hogy a spanyol polgárháboru sorsa rövidesen eldőlt. Még a francia baloldal is úgy látja, hogy a köztársasági Spanyolország végnapjait éli. Lehetségesnek tartják, hogy az események hamarosan elébe vágják a londoni benemavatók bizottság intézkedéseinek.

COMPANYST UJRA MEGVÁLASZTJÁK

Barcelonai jelentés szerint a katalán parlament a jövő héten összeül. Az ülés napirendjén Companys elnöknek újra való megválasztása szerepel. Hir szerint Companys újra hajlandó az elnökséget elvállalni, amit néhány héttel ezelőtt még határozottan elutasított.

A KERESKEDELMI MEGBIZOTTAK KIKÜLDÉSE

Londonból jelenti a Havas-iroda: Mig a munkáspárti sajtó továbbra is tiltakozik a Franco-kormány elismerése ellen, más lapok, köztük a Times, hangsúlyozzák, hogy azok a tárgyalások, amelyeket az angol kormány kereskedel-

— Időjárás. Jugoszlávia nagy részében felhős, a tengermelléken és délen derült volt az idő. A keleti részekben időnként esett az eső. A hőmérséklet emelkedett. A legalacsonyabb hőmérséklet Osizijeken 6 fok, a legmagasabb Mosztárban 19 fok volt.

Időjóslás: Lassanként kiderül, a hőmérséklet kissé emelkedik, kivéve a dunai és moravai bántágot.

— A földmívelési miniszter Noviszádon. Sztankovics Szvetozár földmívelésügyi miniszter tegnap délután Noviszádra érkezett.

— Házasság. Ferency Ibi és Bachmann Miklós kulai magántisztviselő ma délelőtt fél tizenkét óra körül tartják esküvőjüket a szentai Szent Antal templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— Ingyenes ügyvéd. Dr. Pavlovics Osztrén ügyvéd, Noviszád, Kolodvorszki utca 5. szám alatt, teljesen szegény ügyfeleknek, minden ügyvédi munkát ingyen végez.

— Háziipari tanfolyamok segélyezése. A földmívelési miniszterium a többi bántágot között a dunai bántágnak is kiutalt a földmívelési iskolák és háziipari tanfolyamok segélyezésére 70.000 dinárt. A vrsaci szövetkezeti bortermelő iskolának 25.000 dinár segélyt utalt ki.

A noviszádi Polgári Magyar Daloskörben

MA, vasárnap este fél 9 órai kezdettel (asztalok mellett)

„Szerelmem a magyarság dalaiban”

Elsőrangú cigányzene. Reggelig tánc Beléptidij személyenként 10.— dinár

A noviszádi semmitőszék 5 évről 7 évre emelte fel Pettersz József büntetését

A noviszádi semmitőszéken ma hoztak ítéletet Pettersz József kikindai lakos bűnügyében. Petterszet a kikindai törvényszéken ez év április 20-án 5 évi börtönrre és polgári jogainak örökre való elvesztésére ítélték. Pettersz megfélembre az ítéletet, amely a noviszádi semmitőszékre került és ahol most Pettersz büntetését öt évről hét évre emelték fel jögerősen. Ismeretes az az erkölcsbotrány, amelynek főszereplője volt Pettersz. Hízelgésekkel, ígérekkel, süteménnyel és miegymással magához csalogatta a fiatal lányokat, akik közül egyen erkölcsstelen merényletet követett el, a többiről pedig pornográf képeket készített és azokat forgalomba hozta. Ez a maga nemében példátlan botrány, amely megméltározta annyi kiskoru leány életét, erkölcsét, méltó felháborodásra adott okot Kikinda jóézésű polgárai körében, akik a legszigorubb büntetést kérték Pettersz számára. Pettersz, amikor kihirdette előtte a bíróság, hogy öt évre és polgári jogainak elvesztésére ítélt, őrzöngve hangoztatta ártatlanságát. A semmitőszéki tárgyaláson Pettersz nyugodt volt, nem csinált jeleneteket s az ítélet kihirdetésekor úgy viselkedett, mintha nem is órává várna a hét esztendei rabság.

Vujasics Mátó szentai becsüs lelőtt egy szentai vendéglőst

Majoros nem akart más pénzéből kölcsön adni Vujasicsnak

Tegnap délután beállított Majoros István szentai vendéglőjébe Vujics Zlatoje városi végrehajtó Vujasics Mátó szentai városi becsüs kíséretében. Vujics egy régebbi tartozását fizette ki Majorosnak, majd ő és becsüse ettek, utána pedig egy-egy fröccsöt ittak. Vujics Zlatoje közben kétszáz dinárt adott át Majorosnak megőrzésre, mert nem akarta a pénzt magával vinni.

Vujasics, amikor megtudta azt, hogy Vujicsnak van pénze, száz dinárt kért tőle kölcsön, de a végrehajtó nem akart a becsüsnek pénzt adni. Később, amint a végrehajtó eltávozott,

Vujasics Majorostól követelte, hogy Vujics pénzéből adjon neki száz dinárt. Majoros ezt természetesen nem akarta megadni, mire a becsüs rátámadt a korcsmárosra.

Ez védekezett és sikerült neki Vujasicsot a korcsmából kituszkolni. Vujasics azonban előzőleg egy székkel még a vendéglős kisleányát is fejbeütötte, úgy, hogy az súlyosabban megsérült.

Negyed órával azután, hogy Vujasicsot kituszkolta a vendéglőből, ez

ismét visszajött és amint belépett, azonnal elővette revolverét, amelyből három lövést adott le Majorosra. Két golyó a vendéglőst érte, egy a szive fölött a mellkasba, a másik pedig a gyomrába furódott.

Majorosné azonnal kocsit hozott és férjét beszállította a városi kórházba, ahol dr. Borgyoski Milivoj sebészfőorvos műtétet hajtott rajta végre. Majoros állapota a műtét után is súlyos.

A rendőrség a merénylő Vujasics Mátó becsüst letartóztatta.

Megkerültek az elraboltak hitt szlavóniai lányok

Pénteken reggel egy szlavóniai földműves, Liszják Joszip dekancii lakos bejelentette a szuboticei rendőrség bűnügyi osztályán, hogy a vonaton Vinkovci közelében ismeretlen tettes ellopta pénztárcáját, amelyben 2000 dinár készpénze volt, utána pedig egy jólöltözött ur elrabolta 14 éves Teréz nevű leányát és annak 13 éves barátnőjét. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást az ügyben, mignem a szombati napon érdekes fordulat állott be a titokzatos leányrablás ügyében. Szombaton reggel ugyanis teljes épségbe és egészségben megérkeztek a leányok és jelentkeztek a szuboticei Miasszonyunk zárdában. Szombaton egyébként jelentkezett a

rendőrségen a titokzatos idegen, Szekulics Antal szuboticei hentesmester személyében, akire terelődött a gyanu, hogy a leányokat elszöktette. Amint kiderült a leányok maguk jószántából visszafordultak és Vinkovcin eddig vártak Liszjakra. A rendőrség ezek után beszüntette az eljárást a titokzatosnak vélt leányrablás ügyében.

Női télikabátok, gyermek és iskolaskabátok

a legújabb bécsi és párizsi modellek után, elsőrendű kivitelben és a legolcsóbban, gyönyörű választékban kaphatók

„ZSENSKA KONFEKCIJA” cégénél, Noviszád, Kralja Petra II. utca 7

VINOBRAN a beteg bor legjobb orvosa gyorsan tisztítja, sz. p. színt ad és eltávolítja a hordó szagát. Egy liter 5.— dinár. Kapható kuzaró az évek Drogéria „HIGIEA” K. Živojnović, Noviszád, Trg Oslobođenja 2

— A Noviszádon vendégszereplő »Knez Namesznik Pavle« szerb nemzeti színház ma, vasárnap este 8 órai kezdettel színre hozza Fodor László »Érettségi« című kitaláló vígjátékát, amelyben Novakovics Fráne, a beográdi dráma művésze is fel fog lépni

— Repülő sorsjegyek darabja 10 dinár. Sok értékes nyeremény. Huzás december 12-én. Kérjen prospektust ingyen Gyetvai Lajos, Szubotica, Manojloviceva 7.

— A noviszádi Református Olvasókör ezúton kéri az »Ártatlan a feleségem« című operett összes szereplőit, hogy ma, vasárnap délután 2 órakor próbára megjelenni szíveskedjenek. — A rendező.

— Női őszi és télikabátok a legújabb modellek, már kaphatók Fischer J. és Fia konfekciós üzletében Noviszádon.

— A szuboticei Olvasókör mai programja. A szuboticei Magyar Olvasókör színészgárdája ma este megismétli az »Utolsó Verebély lány« című háromfelvonásos operettet. Főbb szerepeket Raczkó Ilonka, Kelemen Mancsi, B. Török Mancsi, M. Léway Médi, Szalam Erzsike, Balogh Bella, Garay Béla, Várhegyi János, Köhalmi Pál, Szabó Márton és Schvalb Miklós játsszák. Délután pedig három órai kezdettel ötödször kerül színre a »János« című vígjáték. Jegyeket az Olvasókörben a pénztárnál lehet kapni.

Nagyságos Asszonyom!

Szörmeszükségletét csak nálunk szerezzé be. — Szolid árak! — Pontos kiszolgálás!

Földi szörmeüzlet SZUBOTICA, Városháza alatt

— **BOGOJEVÓI HIREK.** A Kaszinó Olvasókör választmányi ülésén a pénztárosi jelentést tudomásul vették, megegyeztek a helyiségek fűtésére vonatkozóan és elhatározták, hogy az intenzívebb összejöveteleket megkezdik. — Az önkéntes tüzoltó testület Lakatos Tihamér parancsnok elnöklete alatt gyűlést tartott, amelyen a szinpadhasználatra beadott kérvények felett határoztak. — A novivrbázi cukorgyár, miután meggyőződött arról, hogy a bogojevói cukorrépa kitűnő minőségű, elhatározta, hogy szerződést fog kötni a bogojevói termelőkkel. — Heti piaci árak: csöves tengeri 50—52, hizott liba 7—8, vaj 20, turó 3, tej 1, alma kilója 3—5 dinár. Nagy kereslet mutatkozik hizlásra való sertések után.

— **Megnyílt a »Spomendom« étterem.** Minden este ténec, a zenét a noviszádiak legkedvesebb zenekara »Russian jazz« szolgáltatja. Igazgató: Markovics.

Székrekedés

károsan befolyásolja a szervezet munkáját. Jó szer, mely megbízhatóan hat és jó ízű, a DARMOL hashajtó.

— **Közgyűlési meghívó.** A noviszádi Adamovics-telepi Olvasó és Gazdakör ma délelőtt 10 órai kezdettel a Kraxner-vendéglőben tisztújító közgyűlést tart, amelyre összes tagjait ezután is meghívja a vezetőség. Ha a tagok az említett időben nem jelennek meg kellő létszámban, a közgyűlést egy órával később tartjuk meg, tekintet nélkül a megjelent tagok számára.

— **Munkában a bácskogradistai képviselőtestület.** A képviselőtestület a napokban Horváth Márton községi elnök elnöklete alatt, rendkívüli gyűlést tartott. Az 1933—35. évi községi számadásokat tudomásul vették. A szőlőföld árával hátralékos gazdák részére, a szőlőföldek árát, láncokint 6000 dinárban állapították meg, s kötelesek a gazdák ezen összeget 1926-ig visszamenőleg 5 százalékos kamatokkal együtt megfizetni. Tudomásul vették, hogy az ármentesítő társulat, hátralékos járulékok nemfizetése miatt, a község vagyona bírói zárlatot kért. Tudomásul vették azt is, hogy az állami adókönyvek 1929—34-ig elkészültek és lezártak. — Az Atlétikai Klub, a szokolégyelet, tüzoltótestület és az iskolán kívüli testnevelés céljaira a vasuti ligetben külön területet fognak kihasítani. — A kisbírók fizetésemelési kérelmét a rendőrkéivel együtt, a legközelebbi gyűlésen fogják tárgyalni.

— **Dr. Aradski Mita** beográdi ügyvéd értesíti ügyfeleit, hogy ügyvédi irodáját Beogradban a Kralja Ferdinandu u. 2/II. szám alá helyezte át. Telefon: 29—7—49.

— **Baleset munkaközben.** Kuláról jelentik: Ösze Borbála 16 éves bányári munkásnő munkaközben két henger közé nyúlt, miközben alsókarja eltört. A munkásnőben volt azonban még annyi erő és lélekjelenlét, hogy a gépet a szerencsétlenség ideje alatt leállíthatta.

Az állami osztályosorsóját második osztályának huzása **november 18 és 19-én**
Sorsjegyek kaphatók a iedélárusítónál
Luszió Lajos banküzletében
Noviszád, Kralja Alekszandra 13.
Ugyanitt nyerték a legutóbbi főhúzáson a kétféle díjazott díjazottakat.

— **Szárász a lakása 24 óra alatt »Izolatorral« (Patent).** Olcsó, tartós! Weiss Noviszád, Zselyeznicska 74 l. em. — Szomborban: Orschelbacher Putnikov, Venac 9.

Szerencsére másodszor is kitérte a nyakát...

Andrew Vilmos sweet-springsi (Missouri állam) gépkocsikereskedő gépkocsibaleset során eltörte a nyakcsigolyáját. Midőn háromhavi kezelés után levették róla a gipszkötést, rémülten látta, hogy a törés úgy forrott össze, hogy a fejét nem tudja forgatni. Az orvosok nem voltak hajlandók a szükséges súlyos műtét kockázatát vállalni.

Azóta Andrewt egy másik gépkocsibaleset érte és a régi törés helyén újból eltörte nyakcsigolyáját. További három hónap múlva, amikor eltávolították a gipszkötést, örömmel állapította meg, hogy a csontok helyesen forrtak össze és fejét rendszeren tudja mozgatni.

Dal az imádságom...

Dal az imádságom,
Dal az átok számon,
Dalban kacagok én,
S dal az én sirásom.

Dalt ver ki a szívem
Minden dobbanása,
Vérző cseppjeinek
Fájdalmas hullása.

Dal a lelkem szava,
Öröme, bánata,
Dal a napsütése
S az ég szivárványa.

Dal a fűtűös madár
Hivogató szava,
Dal a tarka virág
Kábitó illata.

Dal a vízcsofogás
S fűzfák suttogása,
Dal az én szerelmem
Tavaszi virága.

S. KANIZSAI ERZSÉBET

— **A noviszádi beltéri Katolikus Kör** e hó 9-én, kedden este **disznótoros társasvacsorát** rendez a Körben, amelyre összes tagjait családjukkal együtt meghívja. Vendégeket szívesen látnak. Egy teríték ára 12 dinár. Jelentkezni hétfő estig lehet a szolgánál.

AEG

— **Ki öntötte le zsirszódával Szabó András becei földművest?** Titokzatos éjjeli merénylet történt Sztáribecsen. Szabó András sztáribecsei földművest, az alsóvárosban, ismeretlen egyén zsirszóda oldattal öntötte le. A súlyos sebeket szenvedett embert beszállították a noviszádi kórházba. Szabó és felesége a kritikus éjszakát megelőző este korán tértek nyugovóra. Éjjel tájban Szabó arra ébredt, hogy nagy fájdalmat érez az arcán és teste több részén. Némokóra újra elnyomta az álmot, de hajnal felé még nagyobb fájdalmat érzett, s segélyért kezdett kiabálni. A segélykiáltásokra felébredt felesége is, ekkor meglepetve tapasztalták, hogy valaki zsirszóda oldattal öntötte le Szabót. Az asszony rögtön elvezette férjét dr. Vujics Dusan községi orvoshoz, aki elsősegélyben részesítette. Szabó ezután megjelent a rendőrségen és azt állította, hogy lakója, Kovács Boriska, 50 éves napszámos asszony követte el ellene a zsirszódás merényletet, valószínűleg azért, mert felmondta neki a lakást. A rendőrség előállította a meggyanúsított asszonyt, aki azonban határozottan tagadta, mint ha ő öntötte volna le Szabót. Kovács Boriskát kihallgatása után elbocsátották. A rendőrség az ügyet áttette a csendőrséghez, amely tovább folytatja a nyomozást, a nem mindennapi esetben.

— **Dicső nemzet, őseid meg ne tagadd... november 7-én, ott légy a bölcsődalodnál, a »Szerelmem a magyarság dalaiban« hiv...** 6069

Goldmann Livia

kozmetikai inézete

Noviszád

Kralja Alekszandra 7

— **VRBÁZI HIREK.** A római katolikus hitközség november 7-én képviselőtestületi ülést tart a katolikus otthonban, amelyen megtárgyalják az 1938. évi költségvetést. — A kereskedők csütörtök este megbeszélést tartottak, amelyen elhatározták, hogy tekintettel arra, hogy a kulai járás és Vrbász kereskedői vannak az egész országban a legsúlyosabban megadóztatva, beadvánnyal fordulnak a pénzügyminisztériumhoz és kérik fogják az adóztatás méltányos elosztását. A villanykérdésben még nem került sor a megállapodásra a kereskedők és a villanytelep között. — Az esti zárórát egységesen fél hét órában állapították meg. Ha a határozat ellen valaki felbuzdul, úgy a hatóság utján fogják a zárórát ebben az időben megállapítani. — K. V. cselédlány özvegy Bischoff Ádámné és Hatala Máténé lakásáról három zsebórát lopott. Megindították ellene az eljárást. — A csendőrség Kulmann János 50 éves szőlőkbeli munkást csütörtökön beszállította a szombori ügyészségre. Kulmann egy nyolc éves kisleány ellen erkölcsstelen merényletet követett el, akit súlyos betegen a novivrbázi szanatóriumban ápolnak.

— **A bélsárpangás,** nagyfokú erjedés, rossz emésztés valamint a dugulás által előidézett fejfájás a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata folytán — reggel, éhgyomorra egy pohárral bevéve — hamarosan elmúlik.
Ogl. reg. S. br. 3047/34.

— **Mübarátok öröme.** Noviszádon igazán nem sűrűn adódnak alkalmak arra, hogy a művészetek barátai izlésüknek megfelelő műélvezetben részesüljenek. Ilyen körülmények között érthető, ha az igazi művészi megnyilatkozások nagy feltűnést és általános örömet váltanak ki a művészet barátai körében. Ezért igen sokan látogatják meg a Lengyel képszalonnának a Kralja Alekszandra utca 9. számú házában levő tárlatát, ahol a legjobb nevű jügoszláv és külföldi festőművészek legértékesebb műveit mutatják be.

— **Ha nem akard, hogy utolsó légy a föld hátán. akkor menj és hallgasd meg a »Szerelmem a magyarság dalairól« előadást.** 6069

— **Erőszakos koldus.** Szerdán délután egy koldus tünt fel Kula németfalu részén, aki rendkívül erőszakos módon lépett fel, ha elküldték. Számos helyen, ahol úgy sejtette, hogy csak a háziasszony tartózkodik a házában, kést is mutatott, ha nem kapott valamit. Garázdálkodásának azonban az időközben értesített rendőrség megjelenése vetett véget, amely az erőszakos koldust letartóztatta. Igazoltatása során kitént, hogy egy vándorköszörüs, aki a rendőrségen hamis nevet mondott be. Atadták a bíróságnak.

— **BACSPETROVOSZELÓI HIREK.**

A román. kath. Legényegylet vezetősége elhatározta, hogy az őszi munkaidő megszűntével megkezdik az iskolán kívüli népoktatást. — Mindszentek napján délután két órakor nagy ünnepség mellett tette föl Baranyi Antal bádogos mester a kath. templom új tornyára a keresztet. A föltévesben segédkezett volt tanítványa Mucsi László. — Deli István és neje felhatalmazta dr. Takács Ferenc adminisztrátort, hogy a templom főoltárát csináltassa meg fehér márványból és a főoltáron Mindszentek képét művészi festővel készíttesse el 50.000 dinár értékben. — A kath. hitközség elhatározta, hogy a temetőben a stációk mögött tizenhárom kriptahelyet létesít és aki 7500 dinárt ad a templom céljaira, az egy ilyen kettes kriptahelyet kap. — A templomjavítás céljaira október hónapban a következő adományok folytak be: Tóth Ferenc 100; Varga Lajos borbély 50; Horváth Kálmán 10; Kocsis Mihály szűcs 100; Biliczki Géza és Imre 80; Górn Illés és neje 20; Persely 42.25; Horváth András Pál 200; özv. Urbán Pálné 10; Sziráki András kéményseprő 61.75; Persely 77.50; Borszoki Pál 30; Bakurek József 10; Patáki Ferenc szabó 30; Tóth Imréné 50; Persely 120.75; Kalapos András 20; Urbán János borbély 100; Sábli Ferenc asztalos 50* dinárt.

SVAICARSKA SIRANA, SOMBOR
»HELGA«, »VERA« dobozsajtok
Legjobb, legolcsóbb

— **Élő állatokat evett egy kulai cigány.** Kuláról jelentik: A minap rendkívül érdekes látvány szemtanúi lehetek egy külvárosi kocsmá vendégei. Kolompár Ádám egy kulai fiatalemberrel fogadást kötött egy deciliter pálinka ellenében, hogy egy élő galambot szöröstül-böröstül elfogyaszt. A fogadást tett követte. A vendégek hamarosan előkerítették egy élő galambot és Kolompár a legnagyobb hidegvérrel megkezdte annak elfogyasztását. Először a galamb fejét, majd pedig mellét, lábát falta fel, sőt még ráadásul a tollakat is jóízűen lenyelte. A mutatvány végzetével Kolompár újabb pálinkaadag ellenében csuka elfogyasztására vállalkozott. A csuka is előkerült és szintúgy eltűnt Kolompár szájában, mint előtte a galamb. Harmadszori fogadást is kötöttek a fakircigánnyal a vendéglő elámult vendégei. Ezúttal a fogadás egy élő rák elfogyasztására kötelezte a cigányt. Kolompár a harmadik fogadását is fényesen megnyerte, sőt további fogadás fejében egy élő macska elfogyasztását tűzte ki programul. Ez a mutatványszám elmaradt, mert nem volt már senki, aki a pálinka kifizetésére vállalkozott volna.

— **Hosszu téli estéit édes muzsika** haggja mellett töltsé. Orion rádió tökéletes. Gelb vezérképviselet, Noviszád, Kralja Petra II. 23.

— **KULAI HIREK.** Kula község a mladenováci kiállításán egy szimentáli bikát 15.000 és két bergshirei kánt vásárolt 3000 dinárért. — Mayer Georg 12 éves gyermek oly szerencsétlenül esett kerékpárjáról, hogy jobb felsőkarját törte.

— **Kipeton szappanmentes hajszesz** feloldja a fejbőr fölösleges zsirtartalmát, felszabadítja az eldugult mirigyjáratokat, megöli a kártévő baktériumokat, a vérkeringést fokozza, ami által lehetővé válik a haj dus fejlődése. Grossinger gyógyszerár, Noviszád.

★
KÁR A FÁRADÁSÁGÉRT
A luxus óceánjáró uszodájában vigan lubickolnak az utasok. Egyszer csak megjelenik egy matróz és hideg nyugalommal közli:
— Ne öltözzenek fel máma. Kár a fáradságért. Süllyed a hajó!

Minden étkezés koronája

nem holmi raffináltan készített édesség, hanem az az étkezés, amikor lelke az asztaltól. E őszkor, hogy ilyenkor minden édesség mellett is előgedjen. A gyomor védekezik és az emésztő szervek arra figyelmeztetnek, hogy valami nincs rendben. Itt rendet kell csinálni.

Nagyszerű reggélitára lesz ebben a természetesen Rogaska ásványvíz. Ígyék belőle minden étkezés előtt és után egy pohárral, ha lehetséges még reggel éhgyomorra és az emésztőszervei rendben lesznek. Gondtalanul ehét majd mindent, ami kedvűre való.

Tehát az asztalról nem hiányozhat a Rogaska-ásványvíz.

Rogaska Slatina

Törvényszéki tárgyalások Szomborban. Radevics Szelimir törvényszéki egyesbíró a napokban tárgyalta Bozdok Lázár 29 éves szívaci gazdálkodó perét. Bozdok, Lampert Antallal még 1934-ben betört Ignjatov Milan szállására s onnan egy vadászfegyvert, lószerszámot és ruhaneműt vittek el 2350 dinár értékben. Lampert már régebben elítélte a bíróság, míg Bozdokot csak most találta meg. Bozdok beismeri a tettet, de szegénységével védekezik. Ignjatov visszakapta összes dolgait. A bíróság Bozdokot három havi elzárásra ítélte. — Ugyancsak Radevics bíró tárgyalta a felségsértéssel vádolt Jakics Sztipán 45 éves bogyáni földműves ügyét. Jakics Bogyanban Nasztasics Józó vendéglőjében ez év február 16-án az új 500 dináros király képmására felségsértő megjegyzést tett. A tárgyaláson tagadta bűnösségét, de Nikolics Brankó, aki az új 500 dináros mutatta és Uzurov Ljubica hallották a sértő megjegyzést. A bíróság négyhavi elzárásra ítélte.

A noviszádi Limarszka ucca mögötti mezőn egy fekete bőr kékítőkát találtak, amelyben Fischl Hermína névre szóló igazolvány van. A kékítőkát igazolt tulajdonosa átveheti a Reggeli Ujság szerkesztőségében.

Vakmerő betörés Noviszád központjában. Szombatra virradó éjjel ismeretlen tettesek ugyszólván Noviszád központjában követtek el betörést. A Boulevard Kraljice Mariján van Katyanszki Danilo mérnök lakása. A betörők felbontották a falat, majd bejutva a mérnök házába, onnan az ablakon bemásztak az irodába, végül pedig az »Asztragán« cég üzlethelyiségéből több szőrmét, mintegy tizezer dinár értékben magukkal vittek. A rablást bejelentették a rendőrségnek, amely Malencsics Rodoljub bünygyi rendőrfőnök vezetésével azonnal hozzáfogott a nyomozáshoz.

Tudja-e ön mi a NEGRÓ?

NEGRÓ a torok kéményseprője

Téli ruha- és kabátszövetekben

óriási választék divatos mintákban, rendkívül olcsó áron

Kulai posztólerakat Noviszád, Mr. Alekszandra ul. 14

Mielőtt vásárol, nézze meg kirakatainkat!

SZTARIBECSEI HIREK. A sztáribecsei Ipartestület egyhónapos továbbképző tanfolyamot nyitott pékek részére, az Ipartestület nagytermében. A tanfolyamnak 28 mester, illetve segéd hallgatója van. Az előadásokat Kiszeli Lajos szakoktató tartja. — A sztáribecsei rendőrség az elmúlt október hónap folyamán 130 kerékpáros ellen tett feljelentést a főszolgabírósnál, mert a járdán hajtottak kerékpárjukkal. A rendőrkapitányság ezután is felhívja a kerékpárosokat, hogy tartsák be a közlekedési előírásokat, mert a rendelet ellen vétőket szigorúan megbüntetik. — A Noviszádon megtartott dunabánási tanonemunka kiállításán a következő sztáribecsei tanoncok nyertek oklevelet: Reperger Mihály géplakatos (Reperger Ferencné), Beslagics Adij kőfaragó (Veigner Károlyné), Kartach Ferenc címfestő (Pratzner Béláné). A tanoncok mesterei valamint az Ipartestület elnöksége és a tanonemunka igazgatósága, elismerő iratot kaptak.

Bácskogradiste község népesedési adatai október hónapban. Az anyakönyvi hivatal szerint, Gradistén október havában született 5 fiú és 6 leány. Elhaltak: Radics Mária 71 éves, Botka Klára 2 hónapos, Ivics Gyura 72 éves, Muzslai Ferenc 10 hónapos és Nesztarov Vászta 78 éves korában. — Házasságot kötöttek: Odavics Szpaszkoje—Kovács Boriska, Szubotin Szpaszkoje—Zsukelics Ruzsica, Hajnermann Miklós—Ritz Etel, Fejes Mihály—Polyákovics Mária, Sztiojov Sztjeván—Lonesárszki Zórka, Mirilov György—Kurjászki Ruzsica és Szekulics Dusan—Vojnovics Jelenával.

A világhírű **„HOHNER“** harmonikák gyári lerakata és vezérképviselete

Truppel Béla speciális hangszerüzlete, Noviszád, Dunavska ulica. — Kérjen ingyenes árajánlást!

1850 dinárért négy hónap és huszonegy napra ítélték egy móli földművest. Noviszádon tegnap tárgyalta Makszimovics Szvetiszláv hármastanácsa Pakosz Vendel móli földműves lopásos ügyét, aki 1937. április 8-án Mosorinban ellopta Majer György pénztárcáját a benne levő 1850 dinárral együtt. Pakoszt nem sokkal tette elkövetése után elfogták és kihallgatása után beszéltették a noviszádi törvényszék fogházába. A bíróság ma ítélték Pakosz fölött, bűnösnek mondotta ki és négy hónapi, valamint huszonegy nap fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Rendőrvetésért egy évre ítélték egy noviszádi munkást. A noviszádi törvényszék büntetőbírósnak Makszimovics Szvetiszláv hármastanácsa szombaton ítélték Szóvics János noviszádi illetőségű 26 éves kömivességét rendőrvetés ügyében. Szóvicsot azzal vádolta az államügyész, hogy jul. 4-én elment Fiedler Mihály vendéglőjébe, ahol délutáni tánc volt, a teremben ok nélkül arsulított egy lányt, majd az öt kitesékelő Nerandzsics Jovan rendőrt úgy megütötte az uccán, hogy annak sapkája leesett, s amikor az védekezni akart, kést rántott és azzal két helyen megsebesítette Nerandzsics arcát. A tárgyaláson Szóvics tagadta, hogy megütötte, vagy pláne megszurta volna a rendőrt, de a bíróság minden védekezésére felhozott érve ellenére egy évi fogházra ítélte. Szóvics tiltakozott az ítélet ellen és revíziót kért, az ügyész szigorításért felebbezett.

Kályha Tűzhely SZENES Evőeszköz Edény

Diszítse lakását kézimunkával! Hardi Elizabeta, kézmunka üzlet, Marikova 8., sarok, Noviszád.

Helyszini szemlét rendelt el a szuboticei rendőrség egy villamos gázolás ügyében. A szuboticei rendőrség kihágási osztályán szombaton tárgyalta Miatov Tosa rendőrkapitány a palicsi uti villamos karambol ügyét. Október 21-én délen a palicsi uton egy átjárónál elütötte a villamos a szuboticei Halbrohr szállítócég teherkocsiját. Az összeütközés következtében Gyurakovics Antun kocsis könnyebb sérülést szenvedett a kocsiján pedig erősen megrongálódott. A szombati tárgyaláson a villanytelepet Grabavac Pavle, a károsultat pedig dr. Radó Sándor ügyvédek képviselték. A rendőrbíró a tárgyalás során több tanút hallgatott ki, de mivel a tényállást nem sikerült teljesen tisztázni, a tárgyalást elhalasztotta és helyszini szemlét rendelt el, amelyet november 11-én fognak megtartani a palicsi uti átjárónál.

A »Bethánia« belgyógyászati és idegbetegyek szanatóriuma, Noviszádon (Bitolyszka 45) elektrokardiográfot szerzett be. Ez a legmodernebb készülék és a legjobb segédeszköz a szív és vérérdény betegségek megállapítására.

Már most gondoljon a karácsonyibevásárlására

Üveg, porcellán, házi- és konyhafelszerelések, és sok mindenféle praktikus ajándék tárgyak nagy választékban és olcsó áron szerezhethet be a legnagyobb szaküzletben

Szabad megtekintés vásárlási kötelezettség nélkül!

Olcsó őszi és téli üdülés!

Napi teljes penzió (axákkal, balkonos szobában) 70 din.

PROSPEKTUS!

Masször tanfolyamot tart a noviszádi városi Jódosfürdő férfiak és nők részére 1938 január 1-től április 1-ig. A tanfolyam díjtalan. Érdeklődni és beiratkozni lehet 1937. december 15-ig.

TOPOLAI HIREK. A topolai magyarság elhatározta, hogy a szuboticei Magyar Olvasókör mintájára Topolán is megalapítják a Magyar Olvasókört. — Az esős idő következtében gyér piacon nagyon jó árak voltak. Tengeri 90, buza 180 dinár. A hizott sertések ára 50 parás javulást mutatott kilónként, sovány sertés kilónként 10, a választási malacok párja 250 dináros áron kelt el. Hizalt marha 4, borjú 6—7, juh 4, liba és kacsa 7, tyúk, csirke szintén hét 7, egyedül a kevés számban felhajtott pulyka kilója érte el a 8 dinárt. Tojás 0.80, szőlő 6, alma 3 dinár. A lovak ára mindjobbán esik. — A községi képviselőtestület november nyolcadikán rendes ülést tart. — Harosi Ferenc sztaramoravicai illetőségű 26 éves béreslegény gazdájától Kalmár Imrétől pokrócokat és lószerszámokat lopott, majd megszökött Topoláról. A csendőrség körözi. — Berger Sándorról, a rejtélyes módon eltűnt ékszerészsegédéről már igen sok adat gyűjt össze a csendőrség. Kiderült, hogy világotjár szélhámos, aki már nős volt, feleségével és annak 75.000 dinárnnyi hozományával Amerikába vitorlázott, de ott teljesen tönkrement és Spanyolországba ment szerencsét próbálni. Noviszádon is több csalást és lopást követett el. A megindult körözés eddig még eredménytelen. — A községi közigazgatásnak mindig a szegényügy volt a legnagyobb gondja. A tulzsufolt szegényház fenntartása tetemes összeget emészt fel. A tulzsufolt szegényház dacára is nagyon sok még a koldus Topolán, akik örökké zaklatják az adófizető polgárokat. A tanács a koldulás rendezésének érdekében fényképes igazolvánnyal látta el az alalmaznára szoruló koldusokat, ez azonban nem a várt eredményt hozta, hanem annak ellenkezőjét, mert a cigányok és a vidéki kéregetők csak továbbra is beszédtek vámjukat Topola polgáraitól. A képviselőtestület egyik tagja most a november nyolcadiki ülésen kész tervvel akarja a koldulás ügyét véglegesen rendezni. Az adófizetők nagy várakozással néznek a koldusügy rendezése elé.

75 éves Strauss János világhírű »Kék Duna« keringője. Ebből az alkalomból a noviszádi Frohsinn november 13-án, szombaton este nagyszabású Strauss-emlékhangversenyt rendez a Habagban, amelyen 70 tagú dalárda és 30 tagú zenekar működik közre.

— A noviszádi »Radnik« ma délután 3 órai kezdettel ismét megrendezi szokásos táncdelutánját a Munkáskamara nagytermében. Vendégeket szívesen lát a rendezőség.

— **Sakkhírek Szomborból.** November 10-én kezdődnek Szomborban Szombor város bajnoki címéért folyó küzdelmek. A tornát, melyen Szombor város legjobb játékosai vesznek részt, a Szlobodában tartják minden szerdán és szombaton este fél 9 órai kezdettel. Itt lehet benevezni, a sorsolást is itt ejtik meg. Mivel nemsokára megindul az országos bajnoki címért folytatott városközi mérkőzés, Szombor város játékosai komolyan veszik ezt a versenyt, s iparkodnak mennél jobb pozíciót elérni. A verseny bajnoka képviseli az országos városközi mérkőzésen Szombor várost. Szombor eddig a vajdasági városok között a legjobb helyen áll, s ezt a pozícióját továbbra is meg akarja tartani. Bajnoka most már három év óta a fiatal Carev Péter újságíró. A verseny iránt Szombor város sakközösi között nagy az érdeklődés.

— **Hallod a riadót? ... Dübörgi dalod.** »Szerelem a magyarság dalairól«.

— **Két betörőt ugratott meg egy topolai asszony.** Vakmerő rablótámadást hiúsított meg a topolai Mariborszka ucca 17-es számú háznak tulajdonosnője, aki a házörző csek ugatására kijött a lakásból és bátran szembeszállva két betörővel megfutamtotta őket. A lármára az éjjeli őr is csakhamar megjelent a helyszínen, de csak a kerítés mellett maradt sáros lábnyomokat talált. A rendőrség keresi a zsákmány nélkül megfutott betörőket, akiknek egyikében az asszony Varga Lajos topolai villanyserelőre ismert aki, mint ismeretes, nemrég megszökött a szuboticei törvényszék fogházából.

— **Szegényházban kellett éjjeleznie Eugénia császárnő rokonának.** Bonaparte-Montehio Erzsébet, III. Napoleon császár és Eugénia császárnő leszármazottja, olyan rossz anyagi viszonyok között él, hogy amikor San Sebastianból Londonba utazott, egy éjjelt a nyilvános jótékonyági intézmény otthonában kellett eltöltenie. A továbbutazáshoz pénzt volt kénytelen kérni a spanyol konzultól.

— **Szuboticei asszonyt ítélte el az államvédelmi bíróság.** (A. A.) Az államvédelmi bíróság tegnap tíz évi börtönrre ítélte özv. Popovics Emilia szuboticei asszonyt, aki egy idegen állam javára kémkedett. A másodrendű vádlottat, Lengyel János budapesti kereskedősegédet bizonyítékok hiányában felmentette.

— **Életmentő macska.** Egy nyolctagú családot mentett meg a kínos haláltól egy éhes macska. Angelo Martelli novari parasztember, felesége és hat gyermekük egy kondért körülállva szívták magukba a készülőben lévő gombabecsinált illatát. A gombabecsinált ünnepi lakomának készült abból az alkalomból, hogy Martelli egyik gyermekének születésnapját akarták megünnepelni. Röviddel a tálalás előtt a macska beletorkoskodott az ételbe, megevett egy gombát és néhány perc múlva szörnyű kínok között kimult. Az élt természetesen azonnal kiöntötték, majd mikor az eset köztudomásúvá vált, a hatóságok vizsgálatot indítottak és megállapították, hogy Novara környékén egy ujjajta mérges gomba szaporodott el, amely — mint kiderült — az utóbbi hetekben husz halálesetet okozott.

AKI TUDJA

— **A nők sokkal bátrabban viselik el a kínokat, mint a férfiak.**
— **Ki mondja ezt? Az orvos?**
— **Nem. A cipész.**

NOVEMBER

7

VASÁRNAP

Mai sport-tükör

NOVISZÁDI ALSZÖVETSÉG:

Noviszád: A NAK-pályán félhárom órai kezdettel NAK—sabáci Macsva elsőosztályu bajnoki mérkőzés. Előtte NAK B)—Zrinyszi barátságos mérkőzés.

Ingyija: ZsSK—Radnicski elsőosztályu bajnoki.

Másodosztályu mérkőzések: Noviszádon Rapid—Szlávia és Textil—Karagyorgye

Ifjusági mérkőzések: Noviszádon Vojvodina—Makkabi és NAK—NFK.

SZUBOTICAI ALSZÖVETSÉG:

Szubotica: Szlávia—Sport és ZsAK—Zrinyszi.

Vidéki I. osztály: Bajmokon BAK—Gragyanszki.

Középbácskai csoport: Sziváci SC—Vrbászi SC (hátralevő 25 perc) Crvenkán.

Barátságos mérkőzés: Szrpszkimileticsen MSK—Tri Zvezde.

PETROVGRÁDI ALSZÖVETSÉG:

Petrovgrád: Schwäbische—ZsSK.

LIGA:

Beograd: BASzK—Hajduk, utána Jugoszlávia—HASK a Jugoszlávia-pályán.

Zagreb: Konkordia—Jedinstvo.

Lyublyana: FC Lyublyana—Gragyanszki.

Szarajevó: Szlávia—BSK.

Magyar nemzeti liga: Ferencváros—Szürketaxi, Nemzeti—Hungária, Ujpest—Budai »11«, Elektromos—Győri ETO, Szeged—Bocskai, Kispes—Phöbus, Budafok—Törekvés.

Osztrák liga: Admira—Vienna, Ausztria—Rapid, Wacker—Favoritner, Simmering—FC Wien.

Szofia: Bulgária—Csehszlovákia világbajnoki selejtező mérkőzés.

Pozsony: Bratislava—Wiener SC barátságos mérkőzés.

Szerda óta nyomavesszett egy noviszádi futballistának

Reich György, a noviszádi Klein Jenő-cég alkalmazottja, aki Beinben a Makkabi első csapatában játszott, szerdán eltűnt hazulról és a kétségbeesett hozzátartozói azóta sem kaptak semmi hírt tőle. Eppen ezért kérnek mindenkint, aki Reich (Bein) Györgyöt szerda óta látta volna vagy tudna róla valamit, hogy azt Vujovics Mária, Noviszád, Arseze Todorovics 6. sz. alatt közölje.

Az eltűnt futballista 17 éves, közep-termetű, szőke, s legutoljára világoszürke ruha, piros ing, sárga félcipő és diáksapká volt rajta.

Milyen lesz a svájciak elleni magyar válogatott?

Mához egy hétre Budapesten Magyarország—Svájc válogatott futballmérkőzés lesz az Európa-Kupáért. Svájc tekintélye alaposan megnőtt azóta, hogy Bécsben csak 3:4 arányban kapott ki az osztrákoktól és vasárnap majdnem megverte az olaszokat, akik végül is, csak nagy szerencséjével tudták kihuzni a mérkőzést 2:2 arányu döntetlenre.

A svájciakat tehát szokatlanul nagy érdeklődéssel várják Budapesten, s dr. Dietz szövetségi kapitány természetesen a legerősebb csapatát állítja ki ellenük.

A csapat váza az osztrákok ellen Bécsben győztes együttes lesz, s csak azok a játékosok maradnak ki belőle, akik sérültek vagy nagyon visszamentek közben a formájukban.

A közvetlen védelem Szabó—Korányi—Biro összeállításban már biztos. A bécsi fedezetsorból Magda (Ferencváros), alighanem kimarad, mert a fiatal játékos kifáradt attól a sok nehézmérkőzéstől, amit az elmúlt hetekben egyesületében végigjátszott. Helyette Lázár vagy a szeredi Gvarmati lesz jobbfelezet. A csatársor két szélre Béky és Kemény helyébe Sas és Titkos kerül, mert a Hungaria szélső most nagyon jók. A belső trió Cseh—Sárosi—Zsengellér összeállításban megmarad, s ha Zsengellér vasárnapig nem gyógyulna fel (mert most még a sportszanatóriumban fekszik) Toldi lesz a halálszekély.

Ezek szerint a magyar tizenegy a következő lesz: Szabó—Biro, Korányi—Lázár (Gvarmati), Turay, Balogh—Sas, Cseh, Sárosi, Zsengellér (Toldi), Titkos.

A noviszádi Galeb főgyűlése

Noviszád első uszógyógyesülete, a Galeb, ma délelőtt 10 órai kezdettel tartja meg rendezévi közgyűlését a labdarúgó alszövetség hivatalos helyiségében. A szokásos tárgysorozat letárgyalása után eldöntik, hogy az egyesület a liga ellen vagy a liga mellett foglaljon-e állást, amelyet Resch uszógyógyesülete (Szlóli, Ljubljana, Zagreb, Szusak és Dubrovnik) bevonásával akar bevezetni az országos bajnokság eddigi rendszere helyett. Az egyesületek többsége természetesen az eddigi bajnoki rendszert akarja továbbra is fenntartani, míg Resch érthetetlenül a tengermedélési egyesületek szekerét tolja, a saját egyesületének kárára. Érdekes, hogy Resch a dubrovnik Jug-ot is bekapcsolta terveibe, pedig a Jug vezetői már ismételtelen kijelentették, hogy nem kérnek az államatorizmusból és kitaranak az eddigi rendszer mellett. A zagrebi egyesület bevonása sem indokolt, mert Zagrebban az ilyen sorozatos versenyek lebonyolítására se uszógyógyesülete se alkalmas tiszta víz van. (S.J.)

A NAK hivatalos hírei.

Ma reggel fél 10 órakor az ifjusági csapat bajnoki mérkőzést játszik az NFK ifjusági csapata ellen a következő összeállításban: Gögös, Vindis, Piukovics, Vinai, Kolarski, Boros, Német, Szabó, Molnár, Fehér, Glavics. Tartalék: Schnur és Tikhmajer. — Délután 1 órai kezdettel az IB játszik előmérkőzést a Zrinyszki csapata ellen a következő összeállításban: Schnur, Horvát, Tajti, Bobák, Saró, Wengrin, Kurunci, Rózsa, Babuskov, Tomcsányi, Barta. Tartalék: Millinszki, Somogyi és Oláh. Ezek a játékosok délután fél egy órakor tartoznak a pályán megjeleneni. — Az első csapat a Mácsva ellen játszik bajnoki mérkőzést a következő összeállításban: Sovén, Szilágyi, Lerch,

Haasz, Thurzó, Kotrba, Frank, Verbanec, Bódi, Lerch II., Kovács. Ezek a játékosok felkértek, hogy 2 órakor jelenjenek meg a pályán. Pénztárosok és rendezők a mai mérkőzésen a következők: Hauswirth, Werner, Wagner, Csirics, Palkó, Himmelsbach, Göttel, Klemm, Krabesz, Klamfer, Kuhl, Antal és Lucijanovics. Megjelenésüket kérjük 1 órakor a pályán. — A vezetőség.

Rövid sport hírek

A mai Lyublyana FC—Gragyanszki ligamérkőzést az osztrák Beranek vezeteti.

Vlaszta Gosztisa, dr. Gosztisa Andre felesége, a többszörös jugoszlav teniszbajnoknő, Zágrebben 35 éves korában meghalt.

Bécsben december 5. és 8-án, újra nemzetközi futballtornát rendeznek, amelyen a bécsi Rapid, WSC és Wacker mellett a brünni Zsidenice vesz részt.

A londoni Arsenal november 28-án Párisban játszik a Racing ellen. Mint-hogy a londoni csapatnak előző napon cithon még bajnoki mérkőzése van a Leeds United ellen, repülőgépen utazik a francia fővárosba.

Bulgária csapata ma délután a következő összeállításban játszik Csehszlovákia ellen: Maznikoff — Nikoloff I., Iljef I. — Iljef II., Kovacev, Kakacev — Nikoloff II., Angelov, Kamenski, Jordanoff és Gabrovski. A mérkőzést a belga Langenus és a német dr. Bauwens lemondása miatt az olasz Barlassina vezeti.

Csehszlovák—német válogatott asztali teniszmérkőzés lesz ma Prágában. A csehszlovák csapat tagjai: Vana és Hamr férfiak, Kettnerova és Votrubka nők, a német csapat tagjai: Hoffmann és Ulrich, illetve Bussmann és Lindberg kisasszonyok.

Amerikai lapok arról adnak hírt, hogy Helen Wills világbajnoknő után most a lengyel Jedrzejevicska, a női tenisz-ranglista harmadik helyezettje is profivá lesz.

A magyar ökölvívó válogatott tegnap délelőtt utnak indult Kölnbe, ahol a német válogatottal mérkőzik. A magyar csapatnak nem sok esélye van a kitünő németek ellen, s a bajt még fokozza az, hogy legbiztosabb oszlopa: Fnekcs II. sérült, s helyette a fiatal Podány tartalék utazott el.

A Ferencváros a Szürketaxi ellen ma délután a KK-győztes csapatával áll ki, a Hungaria csatársorában újra játszik Kardos, míg az Ujpest tartalékosan szerepel a következő összeállításban: Székely — Futó, Joós — Ádám, Szűcs, Balogh — Kocsis, Pusztai, Szuhai, Kállai, Tóth.

A tekéző sport hírei

A noviszádi Lutkica jótékonygyűlet ma egész napon át tartó díjversenyt rendez a Bauer-pályán, több értékes díjjal. Benevezni lehet reggel 8 órától este 10 óráig. A díjverseny jövedelmét a rendezőség szegény gyermekek felruházására fordítja, miért is kéri a kuglibarátok szíves pártfogását.

Díjazásos kugliversenyt rendez ma a noviszádi Zanatia a Kott-pályán (Tolsztojeva 21 sz. alatt), 6 értékes díjjal. Benevezni lehet reggel 8 órától este 10 óráig. A rendezőség kéri a kuglibarátok szíves pártfogását.

A noviszádi Venac összes játékosait kérjük, hogy ma délután 3 órára jelenjenek meg a Fülöp-pályán a Temérini SK elleni barátságos mérkőzésre. A vezetőség.

Nimród történetei

Alábbi izgalmas orvvadász elleni hajszát közli velem egy sajkási híres vadász:

Igen tisztelt Uram! Arra kér, hogy a Jäger-Lateinről írjak. Van ugyan raktáromon ebből is tekintélyes anyag, de én azt írom meg előbb, ami engem legjobban izgatott és valószínű, hogy a közönség is izgalommal olvassa. Egy orvvadász elleni hajszánkról fogok zengeni és azt hiszem, érdekelni fogja a közönséget. Az eset még nem is olyan régi. Csak két évvel ezelőtt történt.

Itt, minálunk a Sajakásban nem a duvad szaporodott el, hanem az orvvadászok hada. Olyan elvetemedettek voltak, hogy már egész bőrzéjük volt a mi vadászterületünkön lőtt és jó pénzen eladott vadból.

Tudja-e Ön, milyen veszedelmes egy ilyen duvadra vadászni? Hogy fogalma legyen róla, közlöm, hogy még emberre is lő, amikor sarokba szoritjuk és úgy az erdőkerülő, mint a vadász életével játszik, amikor ilyen vadra megy. A fözlaklatott medve és az éhes farkas kismiska az orvvadász hihetetlen elvetemedettségéhez képest.

Nálunk már régóta feltűnt, hogy a nyulak »kihaló felben« vannak, viszont kerülő uton megtudtuk, hogy a Sajakából igen nagy számban szállítanak lőtt vadat a különböző városokba. Hát ennek végére kellett járni, mert a mi puskacsövünk már alig jött vad.

Volt a szomszéd falunak egy tönkrement gavallérja, aki már rég gyanus volt nekem. Birtokosnak adta ki magát, sőt nagy földbirtokosnak, bár pozitíve tudtuk, hogy már földi maradványai sincsenek meg egykori birtokának. Igen sokszor átjárogatott hozzánk és betolakodott társaságunkba. Nem szívesen vittük el körvadászatainkra, mert nem vadászott fair módon; a vadász-lakomán is mérhetetlenül durva vicceivel tűnt fel, de erőszakos ember volt és kitessékelt, bár milyen érezhető formában is adtuk tudtára, nem vette komolyan.

Egyszer azután mégis elmaradt, de ugyanabban az időben elmaradoztak a nyulak is puskacsöveink elől. Viszont a földeken nagyon sokszor hallottunk fegyverpuffogást olyan időben, amikor mi a kaszinóban ültünk és közülünk senki sem vadászott. Miután én voltam a társaság legfiatalabb tagja, sőt — a rosszmájúak szerint — a legnagyobb szám is volt, egyszerűen parancsot kaptam, hogy a nyulaknak megint el kell szaporodniuk, az orvvadászoknak pedig el kell tűnniök a föld színéről.

Még nem mentem át a vadászavató szokásos ceremóniáján, tehát érdemessé kellett magamat tenni arra, hogy vadász legyek. Kétlábú fenevadat kellett a társaságnak prezentálnom; orvvadászt ártalmatlanná tennem.

Egy szép téli napon, amikor megint nagyon puffogott valakinek a vadászfegyvere a réteken, a közeli kiserdőbe mentem és fölálltam a posztra. Golyós fegyverrel mentem leshelyemre, mert az ilyen duvadat nem lehet söréttel elintézni.

Igen nagyon próbára tette az ipse a türelmemet, mert vagy egy óra hosszat megvárakoztatott. Hanem azután jött lóhalálában. Azaz jobban mondva: ment. Hátizsákjában nagy teher lehetett, mert amugy is görnyedt háta még jobban meggörnyedt, bár a zsákból nem kandikált

elő a nyulfej, ami pedig nálunk, nimródivadékoknál bevett szokás, hogy úgy mondjam, törvény.

Utána siettem pasasomnak, aki fájja felé tartott és gondoltam, legjobb lesz természetesen egyszerűséggel rajtaütöni, azaz közvetlen kérdésekkel zavarba hozni. Hátizsákja véres volt, kutyája pedig igen vigan csaholt, úgy sem tagadhatja le a tényeket. Ugyan jobban szerettem volna, ha közben erdőkerülőre is bukkantam volna, mert éreztem, hogy ez kemény tusa lesz, de az erdőkerülőnek nyomát sem láttam. Féltem az irháját nagyon, ilyen vadra ő sem akart vadászni. Ami nem is csoda, mert »ötcsalados vagyok kérem, aztán ez olyan vad, aki puskábu vissza is lü.« Hanem az én vadam nagyon megérezhette, hogy nyomában vagyok, mert ugyancsak szedte a lábait. Viszont én is fürge ember vagyok és teljes gözzel utána

iramodtam. Mikor azonban észrevettem, hogy így nem fogom utolérni, elkiáltottam magam, hogy: »Halt!«

Első felszólításomra nem is reagált, de még a másodikra sem. Ekkor a levegőbe löttem. Megállt. Én kaptam az alkalmon és elébe vágtam. Mikor közelébe értem, ismerem meg igazán és tudtam, hogy el lehetek készülvé a legrosszabbra. Szemei a szó legszorosabb értelmében vérben forogtak. »Mit akar, mit lövöldöz utánam és miért nem hagy békében?« kérdezte fogcsikorgatva.

»Csak azt akartam kérdezni, hogy hányat lőtt?« Vágtam oda hetykén. Láttam, hogy fegyvere körül babrál, hát én is az enyém körül babraltam, az pedig kipróbált, nem tréfa-kedvű golyós-fegyver volt.

Egy ideig farkasszemet néztünk, akkor megint türelmetlenül faggatni kezdtem, hogy mi van a zsákban?

A svéd király vadászatra indul.

»Krumpli, vaj, miegymás, amit összevásároltam maguknál.«

»Hát a krumplit, meg a vaját löni szokás és a földeken szerzik?« vetetem oda, tudomására hozván, hogy jól hallottam puskájának vig puffogását, kutyájának csaholását, meg azután mitől véres a hátizsákja?

»Tudja mit« mondtam, adja ide ezeket a nyulakat és pusztuljon innét. Látni ne lássam többé a mi vadászterületünkön, mert — biz Isten — golyót küldök a bordái közé.«

De a másik pillanatban már meg is bántam, hogy nyitl kártyákkal játszottam egy ilyen gazemberrel. Rámvetette magát és elkezdődött az a kétségbeesett viaskodás, amely egyikünk végét jelenti.

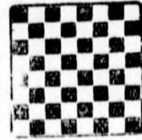
Erősebb volt, mint én, sokkal erősebb, mert mindent latba kellett vetnie, hogy még az egyszer szabadjon és hogy végezzem velem, még mielőtt véletlenül más valaki ide nem jön.

Erőm fogyóban volt. Torkomat szorongatta és már magam előtt láttam azokat a fantomokat és árnyékokat, amelyek az eszméletét elveszteni, vagy meghalni készülő embert környékezik. Még egy utolsó erőfeszítéssel teljes erővel beleharaptam az arcába. Velőtrázó sikolyt hallottam. Eleresztett, arcát pedig ellepte a vér. Most puskájához nyult, de még mielőtt lehetett volna, más oldalról is ropogtak a puskák, egyszerre csak hallottam szeniőrünk hangját, amint elkiáltotta magát: »Halt!«

Az utolsó percben jöttek segítségemre társaim, akik véletlenül Streifpatrouill-ba jöttek szintén orvvadászt fogni.

Foglyul ejtették a vérző pasast, aki később a bíróság elé került és meg is kapta méltó büntetését.

Nimród.

SAKK

ÜZENETEK:

Hozák. A versenyeken nem lépésenként szabták meg a gondolkodási időt, hanem hogy óránként hány lépést kell tenni. Így tehát lehetséges az is, hogy egy lépésen fél, háromnegyed órát gondolkozzék a játékos.

Vatrovics. Eleshangu leveleire válaszolom, hogy az Ön által levezetett megfajlás hemzseg a rossz lépésektől és egyáltalán nincs igaza.

Feladványmegfajlási versenyünk állása. Az év végéig tartó feladványmegfajlási versenyünk állása a 79. számú feladvány megfajlása után: Avender Hajnalka (Lazarevó), Málík Ferenc (B. Topola) 33 pont, Vatrovics Lajos (Szubotica) 30, Pelva Zoltán (Vel. Kikinda) 29, Hozák János (Sztari Becsej) 16, Reinholz István, Recskó Péter (Szentá) Nagy Bálint (Ban. Arangyelovó) 13, Nagymélykúti Antal (Szentá) 9, Fendrik Mihály (Noviszád) 6 pont.

LEVELEZÉSI VERSENYÜNK:

I. csoport.

1-6. 6. Fd3. 2-5. 8... Hf6. 3-4. 9... Ff5. 1-2. 6. e3. 2-6. 7... c6. 3-1. 6... d6. 1-4. 6. 0-0. 2-3. 8. Fe4. 3-6. 7... Fd7. 4-5. 9. c3. 5-3. 7... He7. 6-4. 8... Hd5. 4-2. 8... exd4. 5-1. 5... cxd5. 6-5. 8. 0-0.

II. csoport.

1-2. 7. a4. 2-3. 6... e5. 3-1. 7... He4. 1-4. 7... Fg4. 3-4. 8. h4. 4-2. 5... d5.

III. csoport.

1-6. 7... Hc6. 2-5. 7. Fxf6. 3-4. 7... Va5. 1-2. 7... dxc4. 2-3. 7. a4. 3-1. 7... Be8. 1-4. 6... b5. 2-6. 6... Fd7. 3-6. 7... 0-0. 4-5. 7... Hxc4. 5-3. 7... Ff5. 6-4. 6... Kxf7. 4-2. 6. Fd2. 5-1. 7... 0-0. 6-5. 7. cxd5.

172. SZÁMÚ JÁTSZMA

A világbajnoki mérkőzés harmadik játszmája, játszották Amsterdamban 1937. október 11-én.

Világos: Dr. M. Euwe.

Sötét: Dr. A. Aljechin.

1. d4, d5. 2. c4, c6. 3. Hf3, Hf6. 4. Hc3, e6. 5. e3, Hbd7. 6. Fd3, Fb4. (A gyakrabban előforduló »meráni variánst« Aljechin nem kedveli.) 7. 0-0, 0-0. 8. a3, Fxc3+ 9. bxc3, Vc7. 10. Hbd2, e5. 11. Fb2, e4. 12. Fe2, b5. 13. cxb5, cxb5. 14. a4, bxa4. 15. c4, dxc4. 16. Hxc4, Hb6. 17. Hxb6, axb6. 18. Bxa4, Fd7. 19. Bxa8, Bxa8. 20. Vb1, Bae8. 21. Bfcl, Vd6. 22. Vc2 h6. 23. Vc7, Vxc7. 24. Bxc7, Bc8. 25. Bxc8+, Fxc8. 26. f3, Fb7. 27. Kf2, He8. 28. Fa3, Fd5. 29. Fe7, f5. 30. fxe4, fxe4. 31. Fd8, Hd6. 32. Fxb6, Hc4. 33. Fc7, Kf7. 34. h4, g5. 35. Fh5+, Ke7. 36. Fg4, Fb7. 37. Fe5, Hxe5. 38. dxe5, gxh4. 39. Kg1, Fa6. 40. Kh2, Kf7. 41. Kh3 Ff1. 42. Ff5, Ke7. 43. Kh2, Fe2. 44. Fxe4, Ke6. 45. Kh3, Ff1. 46. Kxh4, Kxe5. 47. Ff3, Kf6. 48. Kh5, Kg7. 49. e4, Fd3. 50. e5, Fg6+. 51. Kg4, Kf7. 52. Fd5+, Ke7. 53. Kf4, Fh7. 54. g3, Kf8. 55. Fe4, Fg8. 56. Ff3, Ke7. 57. Kg4, Ke6. 58. Kf4, Ke7. 59. Fg4, Fb3. 60. Fc8, Kf7 remisre adták. Aljechin a gyakorlati nyereség végjátékot mintaszerűen vezetete.

173. SZÁMÚ JÁTSZMA

A világbajnoki mérkőzés negyedik

játszmája, játszották Amsterdamban 1937. október 13-án.

Világos: Dr. A. Aljechin.

Sötét: Dr. M. Euwe.

1. d4, d5. 2. c4, c6. 3. Hf3, Hf6. 4. Hc3, dxc4. 5. a4, Ff5. 6. He5, e6. 7. f3, Fb4. 8. Fg5, c5. 9. dc5, Vd5. 10. Vxd5, exd5. 11. e4, dxe4. 12. Hxc4, 0-0. 13. Fxf6, gxf6. 14. 0-0-0, exf3. 15. Hd5, Hc6. 16. gxf3, Hxc5. 17. Hxf6+, Kh8. 18. Bd5, Hd4!! 19. He4, Fxe4. 20. fxe4, Bad3. 21. He5, Bxd5. 22. exd5, Bfe8. 23. Hf7+, Kg7. 24. Hg5, h6. 25. He6+, Hxe6. 26. dxe6, Bxe6 remisre adták.

Élénk és mindkét fél részéről precizen vezetett játszma.

SAKK-HIREK:

Ukraina bajnokságát Bogatircsuk nyerte 12 1/2 ponttal Pogrebenski 11 1/2 Konstantinopoljskij és Korcsmar 11 stb. előtt.

Belgium bajnoki versenyének végeredménye: Devos, O'Kelli 7 1/2, Dunkelblum 6 1/2, Dine, Sapiro, Sultanbejev és von Seters 6 stb.

A jugoszláv Sakkszövetség tárgyalásokat folytat Capablanca exvilágbanokkal jugoszláviai szimultán körútra vonatkozólag.

Mieses német mester Berlinben 72 éves korában elhunyt. Mieses különösen mint sakkiró tűnt ki.

Litvánia bajnokságát Mikenas nyerte 5 ponttal, Vistanetzki 4, Abramavicius és Arlanskas 3, Simanasuskas, Skeusa, Tautvajsas 2 pont.

Zürichben Koltanovski és Grob 4 játszmás meccset játszanak.

A német sakkszövetség Holzhansen emlékversenyének eredménye: Reinhardt 8 (100%), Engels, Rellstab, Sämisch 6 pont. A verseny Magdeburgban volt.

Börkabát

a legolcsóbb viselet, mert 10 évig is eltart és helyettesít esőköpenyt, bundát és átmeneti sportkabátot. Kapható tiffin vagy szörmebéléssel vagy kigombolható dupla béléssel. Azonkívül rövid ujjas bőrmellény vadászoknak, mészárosoknak stb. Legnagyobb választék

VILIM VAJNFELD-nél
Novi Sad, Kralja Petra II. 1.
Telefon 34-32

Színház-Film

***

Mainardi Enrico hangversenye előtt

Mainardi Enrico a világhírű cselőművész, európai hangverseny körútjába bekapcsolta Jugoszláviát is és így sikerült egyetlen noviszádi hangversenyre is lekötöni. Noviszádi hangversenyt november 8-án, hétfőn este fél nyolc órai kezdettel tartja meg a Kralja Alekszandra emlékotthonban.

Mainardi művészetét nem szükséges külön ismertetni. Méltó tanítványa nagy mesterének Pablo Casalsnak. A rendkívüli muzikalitása nagy zenei kulturájú, érzékeny cselőlista különösen a dinamika legfinomabb nüanszirozásában válik ki.

A világsajtó a legnagyobb elragadtatás hangján emlékezik meg róla minden hangversenye után. Így a »Münchener Neueste Nachrichten« zenekritikusa a következőket írja róla: »Sok művészt hallottunk már ezen a hangszeren, de egyik sem gyakorolt olyan mély benyomást, mint ez a nagy művész Mainardi.«

A világhírű cselőművész noviszádi hangversenye iránt is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg és ezért ajánlatos, ha mindenki elővetelben szerzi be jegyeit. A jegyek 10—45 dináros áron a Szlávia könyvkereskedésben (telefon 24—95) és a Lipkovic trafikban (telefon 26-00) kaphatók.

★

A horgosi Gyöngyösbokréta Kraljevbrégen

A horgosi Gyöngyösbokréta, mely pár héttel ezelőtt Novi Knyezsevácson aratott szép sikert, november 14-én, vasárnap este a Kraljevbrégi Gazdakör vendégeként az ottani Barasics vendéglőben fog bemutatkozni. A horgosi Bokréta még alig egy éve hogy dolgozik, de máris olyan fejlődésen ment keresztül, hogy fellépését a legnagyobb érdeklődés kíséri. A Bokréta régi népszokásokat, valamint szebbnél-szebb táncszámai mutatja be. Külön érdekessége lesz az estnek Sümegi Ferenc tárogatószáma, melyet Csanádi Jenő cigányzenekara kísér. A programot a horgosi műkedvelőgárda két egyfelvornásosa egészíti ki. A szünetekben Szegszárdi Sándor a kitűnő népdalénekes szórakoztatja a közönséget. Az előadást táncmulatság követi, melyen Csanádi Jenő muzsikál.

Modern fűzőkben és mellfartókban

Márka „Chique de Paris” óriási választékot tart a legolcsóbb áron az

olcsó PEREPATITS

Noviszád, Kralja Petra II. 39.
(Gyűmőc-piac)

A megmentett lélek

Regény

Irta: FERTSEK FERENC

© 18

Copyright by Reggeli Újság and Publicitas Press Service. — Utánnomás tilos

Hónapok multával persze okosabb lett Mihály is. De most még nem tartott ott. Most még ott tartott, hogy azt tanácsolá Makár gazdának, a gabonából tegyen félre magának annyit, amennyire szüksége lesz, a többit ugyanis szétkoboza majd a parasztság. Nem lehet ellene tenni, amint a földosztás szomorú komédiáját is el kell majd szenvedni. De Makár legyen okos és éljen úgy, azzal a tudattal, hogy a cselekedeteit számonkérhetik egyszer.

Ebbe a beszélgetésbe Turzanskynét is belevonta.

A falu egyszer mégis csak kíváncsi lesz majd, hogy tulajdonképpen mi is van a Turzanskykastélynál. Fel fogják fedezni, hogy becsapták őket s akkor szét szednek, elhordanak mindent. Nem lehetne mégis valamit megmenteni? Az urnő kedves holmiját, valamit az értékes butorokból legalább? Összehordanák az emberek a belső pincébe, a legbelsőbe. A parasztság tán nem is keresnék, azt hinnék, megelőzte már őket valaki.

Turzanskyné ráhagyott mindent Mihályra. Ahogy Mihály akarja. Ahogy Mihály gondolja. Mihály tegyen úgy, ahogy jónak látja.

Csak arra figyelmeztette, hogy az ura szobájában az íróasztal feletti függő csodatevő Szent Miklós-kép mögött van egy fiúke. A fiúkében egy kisebb vaskazetta, abban tartották ők mindig a pénzüket, meg az ékszereket. Ami pénzt talál, ossza szét az emberek között, az ő halála és köszönete csekély jeléül. Magáról se feledkezék meg és Makárnak, Márfának is juttasson belőle.

Több utatitása aztán nem is volt. Megáldotta és megcsókolta Marusát az urával együtt.

— A kazáni szent Szűz oltalmazzon és hozzon vissza épségben téged, kegyes urnőnk! — zokogtak tegeződve a gazdáék.

Igazi orosz bucsu volt.

A bakák aztán megkezdték a hurcolkodást. A család féltett, kedves és értékes holmijairól volt szó s ezt ők persze a maguk módján értelmezték.

A kis Mischa rácsos ágyacskája mellé — amelyet teleraktak a kedves játékaival — lekerült az aranyozott, nádüléses, cifralábu, izléstelen szalónbutor is. De mikor az ragyogott az aranytól!

Szent Miklós megfeketedett kép mását, amely művészi remek volt s egyik nagymultu kolostor apátja vált meg tőle a Turzanskyné bűbajos szépségű nagyanyja kedvéért, meghagyták a falon — Isten bocsá, de randa szent szegény, hiszen ehhez még imádkozni se lehet, inkább elfordulna tőle az ember, mint ránézni — azonban levitték helyette a Turzansky-nagy szülők olcsó, óriási nagyított fényképmásolatát.

Levitték az ebédő ezüstneműjét, de már a Turzanskyné sarokban álló varrógépe mellé nem vitték le azt a rózsafából faragott,

cifra színes kövekkel kirakott asztalkát — tudták is ők, mi a mozaik — amelyen állítólag Nagy Péter írta alá annakidején a halálos ítéletet.

És mialatt a jóakaratu buzgalommal összehordott és gondosan elraktározott lomok salvus conductust kaptak, valódi értékek várták odafenn a halálukat.

Mihály a kamra kincseit is ide mentette. Zöldség- és gyümölcskonzerveket, zsirt és mákot, fűszerféléket és lisztet. De előbb a saját felelősségére megpakkolta a tanyást mindennel. Jelena Andrejevna is bizonyára így tett volna, gondolta. Ha nagy lesz az inség a télen. Makár majd ebből a raktárból is segíthet magán, ha valami fosztogató társaság fel nem fedezi addig.

Hogy nyomot tűntessenek, a középső pincerészt üresen hagyták s a boros hordókat — kevés volt — átgurították az első pincébe; ha mégis lejutnának a pusztítók, hadd higgyék, hogy nincs tovább.

A szobákban megkezdődött a móka. A fiúk utrakészen, vidáman válogattak a néhai földesur ruhatárában.

— Inkább ők, mint más — rendelte Jelena Andrejevna.

Makár is kapott belőle. Marusát is ráengedték, az urnő holmijára. Ott volt a fehérneműből elég. Ami megmaradt, Mihály szigoruan levitte a száraz pincébe.

Márfának súlyos aranyláncot utalt ki az urnő, zománcos aranykereszt függött rajta. A terjedelmes fehérnép háromszorosan csavarhata a dereka köré, a ruhája alatt.

Legalább is Csopaki azt állította s neki tudnia kellett... Szep-tember közepe felé tartottak. Az orosz tél fegyverhordozója, a kur talélegzetű ősz, barátságatlan szelles éjszakáival már megkocogtatta az ablakokat és szállást kért.

Mihály gondbaborult arccal ácsorgott az asszonyzóba tárt ajtajú almáriumi előtt.

Idáig nagy kedvvel és lendülettel tudott intézkedni — kedvvel és lendülettel, mert mindennek a végén, ha majd mindent becsületesen elintézt, mindennek a végén ott várta őt a boldogító bizonyosság, hogy akkor aztán hazamehet! Haza lehet menni!

Elintézte a süldők dolgát — Makár elvitte azokat is a megmaradt aprójszággal együtt, ugy sincs, aki etesse őket — elintézte az élőket s a holtakat is rendre és most itt áll ráncolt homlokkal, tanácstalanul, az asszonyi retyerutyát őrző sifonok előtt és a fejbubját vakargatja.

De a kirelajzumát! Hát mirevaló Márfa?

Idáig töretlenül, nyilegyenesen állt előtte az ut, amelyre lépett. Most először szaladt azon keresztül a kételkedés babonás fekete macskája.

(Folytatjuk.)

Közgazdaság

A Bácskai Gazdasági Egyesület közgyűlése

A Bácskai Gazdasági Egyesület 7. évi október hó 31-én tartotta meg LXVI. közgyűlését Szomborban, melyen felolvasták a működési jelentést, az 1936. évi zárszámadásokat, a felügyelő bizottság jelentését, majd ismertették a jövő évi költségvetést és végül betöltötték az Igazgató-választmányban megüresedett helyeket.

Az esetleges indítványok között egy, a szarvasmarhatenyésztés fejlesztésének szempontjából, igen nagy jelentőségű kérdést is tárgyaltak, és pedig a közös üszögelő létesítésének kérdését, mely legelőn az egyes szarvasmarhatenyésztő szövetségek legjobb üszőanyagát szándékoznak összegyűjteni és azokkal ott, a legelőtési időny alatt, egy kitűnő importált bikát is tartani. A közgyűlés úgy határozott, hogy elfogadja ing. Makszimov Szergejnek, a Kralja Petra csatorna igazgatójának, a legelő helyének megválasztására vonatkozó javaslatát. Majd tárgyalták a cukorrépa árának fel-emelése, a kender ügy belső, mint a külföldi értékesítésének, valamint a mezőgazdaságban felhasználandó nafta ára csökkentésének kérdését is.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel üdvözölte az Igazgató-választmányt a Hízalók és Termők Központi Egyesületéből való kilépésére vonatkozó határozatát és teljes szolidaritást vállalt a kiviteli engedélyek igazságos elosztásáért folyó küzdelemben. A közgyűlésen több gazdaköri kiküldött sérelmezte, hogy a termelői kiviteli engedélyeket nem a tényleges termelők kapják, hanem néhány, a Központi Egyesület által kedvezményezett embernek osztják ki. A termelőknek nagyrésze nem bírja sértését a kiviteli engedély alapján külföldön értékesíteni, hanem kénytelen itthon alacsony áron elkötyavéyelni. A közgyűlés elhatározta, hogy a Bácskai Gazdasági Egyesület minden tagja egyetemesen ki fog tartani a jogaik keresésének harcában és szükség esetén az országgyűlési képviselők útján, a parlamentben is szóváteszik a kiviteli engedélyek igazságos elosztásának kérdését.

A közgyűlés végén az Igazgató-választmányt érdemidus tagjait tiszteletbeli tagokká választották meg, mely alkalommal Rasics Gavra elnök igen szép beszédben méltatta a tiszteletbeli tagok érdemeit és különös kegyelettel emlékezett meg az egyesületnek két elhunyt elnökéről, Dr. Lalosevics Jócóról és dr. Makszimovics Istvánról, akiknek önzetlen és kitartó munkájához fűződik a Bácskai Gazdasági Egyesület felvirágzásának kora.

A közgyűlés végén bensőséges ünneplésben részesítették Merkl Péter igazgatót, aki e napon ünnepelte az egyesület szolgálatában eltöltött 10-ik évfordulóját.

FA — SZÉN — KOKSZ

Dimitrije Bjellć

Strand ut
Telefon 51-44

Uj kendergyár épült Kulán. Heim József, Mutsch József kulai és Wekerle Péter veprováci földművelek modern gépekkel felszerelt kendergyárát építették. A modern gépekkel felszerelt kendergyárát a napokban helyezik üzembe. Kulai gazdasági körökben rendkívül nagy örömmel várják a kendergyár üzembehelyezését, miután a felkarolt kendertermelés már szükségessé tette egy kenderfeldolgozó üzem létesítését.

Uj helyiségbe költözött a „Kulai Könyvnyomda”. A még aránylag rövid idő óta fennálló, de már széles körökben ismert kulai könyvnyomda, Plecsi Pál, eddigi helyiségéből saját házába: Milosa Obilicsa 22 szám alá költözött át.

Hölgyek öröme

az egész vékonyshálú
„Blue Bird“
 valódi selyemharisnya.

Minden jobb üzletben kapható!

Az elegáns férfi

„Fako repoderlivo“
 védjegvű férfi-harisnyát
 hord. Minden jobb üz-
 letben, a gyár által előírt
fix áron, különböző
 minőségben kaphatók!

Ez a márka garantálja a
 minőséget!

November 15-ig lehet jelentkezni a budapesti társasutazásra

**A Fruska Gora tagjai
 kedvezményes árat fizetnek
 akkor is, ha november 6.
 után jelentkeznek**

A Fruska Gora turista egyesület bu-
 dapesti kirándulására már eddig is
 igen sokan jelentkeztek. Azok, akik
 november 6-ig jelentkeztek III. osztá-
 lyon csak 220, II. osztályon pedig csak
 300 dinárt fizetnek. Akik azonban no-
 vember 6-ika után jelentkeznek har-
 madosztályon 30, másodosztályon pe-
 dig negyven dinárral többet fizetnek,
 úgy, hogy akik most jelentkeznek,
 ha harmadik osztályon akarnak utaz-
 ni 250, ha pedig másodosztályon akar-
 nak utazni akkor 340 dinárt kell fizet-
 niük.

A Fruska Gora turista egyesület
 tagjainak ezzel szemben az az előnyük
 hogy ha november 13-ig jelentkeznek,
 akkor is csak 220, illetve másodosztá-
 lyon 300 dinárt fizetnek.

A különvonat november 18-án indul
 Noviszádról és 23-án ér vissza. A kü-
 lönvonat Noviszádról indul, míg a beo-
 grádi résztvevők különkocsikon érke-
 nek Noviszádra, ahol ezeket a kocsi-
 kat a különvonathoz csatolják.

**A különvonatba Novivrbászon és
 Szuboticán is be lehet szállni.**

A kirándulás rendezői Budapesten
 olesó és jó elszállásolásra gondoskod-
 tak, elsőrendű szállodákban. A részt-
 vevők olesó társaskirándulásokon is
 résztvehetnek Budapest környékén,
 valamint körutazáson a magyar fővá-
 rosban.

A különvonat utasai kollektív utle-
 vével teszik meg az utat. Mindenki-
 nek csak rendőrségi engedélyt kell
 beszereznie, hogy a rendőrség nem
 ellenzi az utazást. Adóbizonyságot nem
 kell bemutatni a rendőrségen.

A budapesti utra a Putnik összes
 menetjegyjirodáiban és a Fruska Gora
 kirándoltségeinél lehet jelentkezni.

Az osztrák külügyi állam- titkár berlini és római útja

Bécsből jelentik: Schmidt Guido
 osztrák külügyi államtitkár Berlin-
 be utazott, a nemzetközi vadászki-
 állítás megtekintésére. Az államtit-
 kár felhasználja az alkalmat arra is,
 hogy a német kormány tagjaival
 megbeszélést folytasson a német-
 osztrák kapcsolatokról. Schmidt ál-
 lamtitkár berlini útja után a hó-
 nap végén Rómába utazik, hogy az
 olasz külpolitika vezetőivel tárgyal-
 jon.

Hiszen ez nem a nagymama...

Tony La Marco brooklyni lakos a
 napokban táviratot kapott a brook-
 lyni városi kórházból, amelyben kö-
 zölték, hogy feleségének anyja a
 kórházban meghalt. A férfi hirtelen
 értesítette a Newyorkban és a kör-
 nyéken élő rokonokat, akik egy nap-
 pal később nagy számban gyűltek
 össze a temetésre La Marcoék laká-
 sában. Kevésel utóbb megjelent a
 koporsószállítóköcsi — a temetkezé-
 si vállalkozó elhozta a tetemet,
 hogy ravatalra helyezték és meg-
 sirassák. Az egyik kis unoka kisirt
 szemmel közeledett a szemfedőhöz,
 hogy még egy pillantást vessen a
 megboldogultra, aztán hirtelen fel-
 kiáltott: »Hiszen ez nem a nagyma-
 ma!« A család tagjai odarohantak:
 csakugyan egy idegen halott feküdt
 a koporsóban. Az egész La Marco-
 család erre a kórházba sietett. Ott
 találták a 95 éves nagymamát, élve
 és lábadozva, csaknem egészségesen.
 A megrökönyödött La Marco-család
 most azon tündök, ki fogja megfi-
 zetni a gyászruhák és a vidékről vá-
 ló utazások költségét. A kórházban
 — mint kiderült — véletlen névse-
 re történt és az igazgatóság meg-
 ígérte, hogy kartalanításul ingyen
 fogják bebalzsamozni a nagymamát.
 Ha majd igazán meghal.

Gumibot helyet fényképezőgép

Ötletes módon oszlatott fel néhány pil-
 lanat alatt kezdődő tüntetést az egyik
 dán község rendőrsége. A hormensi
 szövetségi vágóhid munkásai össze-
 zördültek az egyik mészárosmesterrel
 és nem voltak hajlandók vele együtt
 dolgozni, sőt ki akarták üldözni a vá-
 góhidról. Reggeltől estig az utcán is
 állandóan a sarkában voltak, szidal-
 mazták és kötekedtek vele. Egy alká-
 lommal nagyobb tömeg vette körül és
 az üldöző csoport a rendőrök felszólí-
 tására sem volt hajlandó távozni. Az
 egyik rendőr erre telefonon kért segít-
 séget. Ki is vonult egy tiztagu rendőr-
 csapat, a rendőröknél azonban nem
 fegyver volt, hanem — fényképező-
 gép. Abban a pillanatban, amint a
 tüntetők meglátták a fotografáló ma-
 sinákkal felszerelt rendőröket, azonnal
 szétszaladtak. A fényképlemezekről,
 amelyek jelenlétüket letagadhatatlanul
 megörökítették volna, jobban megijed-
 tek, mint a gumibottól.

LEHETETLEN

- Ismerek egy hetvenhatéves asz-
 szonyt, akinek ikrei születtek.
- Lehetetlen.
- De bizony, még az évet is pon-
 tosan tudom: negyven évvel ezelőtt
 történt.

Mindaddig azt hitte, hogy inge fehér...

Ne kísérletezzen más mosószerrel - csak Radion-nal fog ragyogóan
 fehér ruhát elérni! Ez a meglapó hatás a Radion oxigéntartalmától ered.
 Az oxigén a szappanhab mosóerejét fokozza, mely a legfinomabb szöveteken
 is áthatol és azt a legmakacsabb piszkot is eltávolítja,
 mellyel szemben a közönséges mosószernek halásta-
 lanok. Ne elégedjek meg olyan mosószerrel,
 melyek ruháját „majdnem fehérre” mossák! Használjon
 Radion-t - és ruhája mindig oly Schicht
 tökéletesen hófehér marad, mint ami-
 lyen az első napon volt. Azonkívül
 tovább is tart, mert a Radion
 kiméli a ruhát.

RADION
 egymaga mos

KÜLFÖLDI TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 7.30—
 7.80, Prága 61.30—61.70, Berlin 5.63—
 5.67, London 215.
Zürich: Beograd 10, Páris 14.625,
 London 21.525, Newyork 430.50, Brüss-
 szel 73.32, Milánó 22.70, Amszterdam
 238.075, Berlin 173.80, Bécs 81.60, Prá-
 ga 15.05, Varsó 81.75, Bukarest 3.25.

Szilárd a kenderpiac. Odzsaciról je-
 lentik: A tegnapi hetivásáron s az el-
 mult hét folyamán is meglehetősen
 élénk kereslet volt kender iránt. A
 készletek maradék nélkül elkelték,
 mégpedig a multhetnél magasabb ára-
 kon. Hivatalos jegyzés szerint a I-a
 parasztkender ára 6.50—7 dinár, II-a
 parasztkender 5.50—6, 5-ös istrángken-
 der 11—11.25, 6-os istrángkender 12—
 12.25, 5-ös szakállkender 9—9.50, 6-os
 szakállkender 10—10.50, zöldkender
 5.75—6.25, zöldkőc 4—4.50 dinár.

Borbélyok és szabók figyelmébe!
 Új acélárú raktár borotvák, ollók,
 fonyhákésék, valamint köszörülés jutá-
 nyosan. BERNÁT BÉLA nozar i oštrač
 246 Szubotica, Csirkepiac

Hollenderné Jelačićeva 4.
 Funero előtt
 Ujdonságok:
Menyasszonyi koszorúk, látylak
 Világdívat:
Fliterezés, gyöngyözés, himzés

NE FELEDJE EL,
 hogy november 11-én nyílik meg
 Sztaribecsejen
Horváth és Nagy
 új és modern divatáru üzlete!
 Saját érdekében várjon addig a vásárlá-
 saival, hogy Ön is meggyőződhessen
 kedvező rainkról és elsőrendű áruinkról

FÖLDRENGÉS

- Hallottad, micsoda nagy föld-
 rengés volt Indiában?
- Hogy hallottam-e? Még érez-
 tem is.
- Hogyan?
- Az én hitelem is erősen meg-
 rendült.

NYILTTÉR

Bazsó Mihály ur vendéglőjét a piac-
térén átvettem. Esetleges tartozásait
8 napon belül kérem bejelenteni szí-
veskedjenek, mert a későbbi bejelen-
téseket nem vehetem figyelembe.

Dankó Antal vendéglős
Csantavir.

KÖSZÖNETNYILVANITÁS

Hálás szívvel mondunk köszö-
netet mindazoknak, akik felejtetel-
len ha ottunk

őzv. Simon Ádámné szül. NAGY MÁRIA

temetése alkalmából részvénytulko-
zatokkal, koszoru vagy virágadoma-
nyakkal, valamint a temetésen való
megjelenésükkel merhetetlen fajdal-
munkon enyhíteni igyekeztek.

Noviszád, 1937. november 6.

Simon Vilmos és családja

KÖSZÖNETNYILVANITÁS

Mindazoknak, akik mélyen sze-
retett férjem

Honfi György nyug. vasutas

temetésén megjelentek, részvénytulko-
zatokkal, koszoru vagy virágadoma-
nyakkal mely fajdalmat enyhí-
teni igyekeztek ezuton monok há-
as köszönetet. Külön köszönetet mon-
dok a vasutasoknak a temetésen való
számos megjel. székert.

Noviszád, 1937. november 6.

őzv. Honfi Györgyné

Egészséges kutyák veszélyesség elleni védő- oltását

a III. br. 30451/1937 sz. külön báni
engedély alapján állandóan végzi

Dr. Szigeti Sándor

állatorvos-bakteriológus, Szubotica,
Sokolka ul. 18 (Szudarevicseva
ul. sarkán) Telefon 83.

Fajda mas szívvel tudatjuk a szomorú hírt, hogy a legjobb feleség, a felejtetel- len anya, nagyanya és rokon

Bódi Pálné szül. DORNER ANNA

1. évi november hó 5-én este tel 8 órakor
rövid szenvedés után 70 éves korában
elhunyt.

Drága halottunk hült testét ma. va-
sárnap délután tel 4 órakor kísérik a
gyászszobá. Círia i Me oda ucca 22 sz.
(Adamovicseva ul) örök nyugalomra a róm.
katolikus temetőbe.

Az egészseleő szentmikielatorat 1. évi
november 15-án regg. tel 7 órakor mutat-
juk be az Úrnak a beérli Pádonia-
templomban.

Noviszád, 1937. november 6.

A gyászoló család

Fűszer és csemegeárut legjobban **LOSTORFER-nél**

vásárolhat. Ugyanott **DÜLÉ**, elsőrangú italok és uzsonnák. Külön
helyiség. Noviszád, Kr. Petra II. a Rókus templomma szemben

E adó bőrgyúr

Kompletten vagy pedig egyenként a következő gépek: Lokomobil
90 HP Spaltmaschine, Endflaismaschine, Ausrekvindirmaschine, Penval-
zen, Falz, kombinált Blansir, Stosmaschine, Walzmaschine, Quadrat-
maschine, Krispil, Glanzstosmaschine, Schmirgl, Sohtolradmaschine,
Pressmaschine, Gerblas, Farblas, Walkfas, Haspel, Beschverfas, szárító
berendezés stb. Az összes gépek moderne és teljes üzomképeségük.
Arusítja: METAL, BEOGRAD, Kumanovska u. 3. — Telefon 21—522.

Kabátszövevek női és férfi kabátoknak, szövevek női és férfi ruháknak a rendes árnál 20%-al olcsóbban

Brača Vardic „ZMAJ“ NOVISAD, Kralja Petra I. ulica 24.
Fióküzlet: SRBOBRAN 6180

Minden hétfőn este **halvacsora**

Szombat és vasárnap esténként a tár-
czenet Balázs Miska közkedvelt jazz ze-
nekara szolgáltatja. Pompás italok és
ízletes ételek. A legob szórakozóhely.
Kifünő hangulat van a
VARHOLIK ANNA sz. Milata
vendéglőben, a kóházszal szemben

Az ismert hozmetikai Intézet „LOTOS“ — Beograd

Majko Jevrosime 46. III. (Pašičeva u. mellé)
kötözött át. 6169

Tekstil gépek

SZÖVŐSZÉK különleges szisztémájú és
nagyasú, angol, német és svájci
gyártmányok, Schaft és Jaquard-gépek.
Apertura, kalendirozó hengerek stb.
kaphatók. **BORONAGÉP**, masszív, né-
met gyártmány, teljesen új, használ-
ható, komplett állapotban.
Vállal szállításra és teljes beállítá-
sra gyárakat a beográdi lerakat:

TEKSTILTEHNIKUM,
BEOGRAD, Terazija 12.

Vidétek találkozóhelye

Szubotican 211
Horváth Pali vendéglője, Sokolska 4.

Órák és eszközök

legolcsóbb beszerzési szaküzlete
Csalkás SZUBOTICA, Kara-
dordev trg 5. Főter
Tört aranyat legmagasabb áron veszek

Din 15-bake-
rul ez a elra-
gado kalap
melyet az ősz ho-
zolt hölgyeinknek.

A legújabb német gyártmány
Justus Oster

FIGYELEM!

Aki jól JÖVEDELMEZŐ HAZAT, palot-
tát akar venni Beogradban, vagy vil-
lát, hogy életét kellemesen élje le, vagy
pedig telket, ahová a kedve szerinti ház-
zát fölépíthesse, forduljon teljes biza-
lommal az

»UNION«

ingatlanforgalmi irodához Beograd, Pa-
siceva ul. 3. Telefon 24—995.

**EPE
KÖVEK**

Az ismert Salva-
tea epékő és epe-
hóivagbaj ellen
kapható a főkép-
vise őnt:
**APOTEKA
SV. IVANA**
Zareb, Kapito 17
Indven prospek-
tus küldünk
Ogl. reg. 8. br. 27870

MR. BAHOVEC

Igyon csak gyógyhatásu **PLANINKA** teát

blombált dobozokban 20— és 12 dinár
Mr. Bahovec gyógyszeriar, Ljubljana
S. Br. 2007/33
S. Br. 2007/33

HALLO! HALLO!
Itt az „amerikai nagybácsi”, aki olcso és jó kötött,
szövött, rövid és divatúval lepi meg kedves vendőit.
Mindenképp a legnagyobb örömmel vár vendőit

MOCKER LIPOT

„Amerikánuszi magasia”-ja
Kralja Petra II. szemben a rokusi templomma

Branko Juršić

ZAGREB, Zvonimirova ulica 31
Nagy váiaszték női és férfi talapokban.
Javitásokat vállal.

Szőrmeárúk

legjobb kiviteben, igen olcson szerethetők be
Zsuljević szűcsn-1, Szubotica, Pašičeva 8

**NAPONTA PÉNZT
ÉS MUNKÁT
TAKARIT MEG
AGAZDASÁGOS**

Telefon:
24-02

ZENITH

TAKARÉKTŰZHELY
LERAKAT: MARCEL FRAJČ - VASKERESKEDÉS
NOVISAD - KRALJA PETRA II - 34

TUNDEORSZAG NYEREMÉNYEI:

Kétszer öt-öt darab mignon-sütemény a
MIGNON cukrászdából
tulajdonos Horváth Károly, Kralja Pet-
ra II. 13. — Állandóan friss sütemény
raktáron

Eredeti **HÖHNER** szájharmnika
Truppel Béla
hangszerüzletéből
a Hohner vezérképviselőjétől

Egy fényképfelvétel
FOTO IVAN
FÉNYKÉPESZETI MŰTERMÉBŐL
Futoski put 6. i. emelet

Egy pár gyermekharisnya
vagy kesztyű az

„olcsó Perepatics”

kötött és szövött áru üzletéből
Futoski put 27 sz.

Fényképfelvétel
Studio Heringnél
Apolló udvar! Amatőr képek kidolgozása

Egy tábla csokoládé
Mojsovics és Társa
Kralja Petra II. 39. sz. fióküzletéből.
Állandóan mindennemű friss cukorka

Borolva, mű és homoru köszö-
rülője. Finom acélárúk raktára
Molnár István
SZUBOTICA, Jelašičeva 3.

Gombáthúzás

keretes, magas és lapos, minden
nagyságban
FACSAR, Subotica, Pašičeva 7

Fáj a lába?

Csináltasson **CIPŐI**
Gál Stevan ortophéd
cipésznel
SZUBOTICA, Jelašičeva ulica 9.

Harmonikák

és mindenféle hangszerek eladása és javítása leg-
olcsóbban **MACHNIZ** speciális hangszerjavító-
műhelyben. Szubotica, Anunovicseva 5.

RADIOFON

legmodernebb típusú rádiók szűlékek raktára.
Használt rádiók 800 dinártól
SZUBOTICA, Strossmayerova 20. 221

Szőrme szalon „LEIPZIG”

BEOGRAD
Knez Mihajlova 9

Szenzációs ujdonságu szőrmék érkeztek,
melyek minden vételkényszer nélkül
megtekinthetők

Hol köszörültet

a vidéki Szubotican? **PAKSI KÁROLY**
műköszörűségi. Ugyanott linom bereivák és oltók
kaphatók. Postanska 3. Főposta mellett 237

Rádió

Tefag, Radiobell
ROGICS BÉLÁNÁL
Szubotica, főposta mellett

REMBRANDT EMAJL-LAK

hőfehér,
gyorsan szá-
rad, ragyogó
fényű!

Készíti:
KOPALITWERKE
SZUBOTICA

Vizvezeték nélkül!

Öröm, gyönyörűség, egészség és üdőség a higiénikus fürdő előnye

Szállítja
„FEROLIM”
Vinkovci

Városokban, falvakban
hol nincsen vízvezeték

...és szolgáltatást tesz a „FEROLIM”
önműködő tüdőkölyhá meiv gyor-
san (25 perc alatt) és olcsón (50 paráért) ad meleg fürdőt.

Olcsó beszerzési árak!

A beszerzési semmi költség! Prospektust kívánatra ingyen küld „FEROLIM” Vinkovci
Kapható minden vaskereskedésben vagy közvetlenül a gyártótól: „FEROLIM”, Vinkovci
Füvedrusítás Noviszád részére **Freud Marcel** vaskereskedés, Noviszád

HERSAN TEA

JÓL HAT a gyomorra, májra és vesére. Segít az érelmeszesedésnél és az aranyérvénél.

KÖNNYITI a reumatikus és csontbetegség fájdalmait.

ENYHITI fájdalmait a havi tisztulásnál (menstruációnál).

ELTÁVOLITJA fölösleges kövérségét és karcsuvá teszi.

Reg. S. br. 193830/933

Kapható minden gyógyszerárban.

Teksztil gyárak!

Teksztil kereskedők!

Sálakat, műselymet, abroszokat stb. stb. kézi nyomással (Handdruck) valódi indanthren festékekkel való mintázásra, versenyképes árak mellett elvállal.

„SVILA IMPRIME“

Noviszád, Szokolszka u. 3

Kérjen ajánlatot!

1937 szenzációja! Legújabb áramnélküli gőzondolást, villanyondolást 25 dinárért garanciával **Abrahám** dípl. hölgyfodrásznál, Szubotica, Zmaj Jovin trg 1. 197

Haja fényét, fiatalságát biztosítja. Háját tisztítja, táplálja, megerősíti a kipróbáltan kitűnő Orient Henna Sapon. Összes szaküzletekben 12 színben kapható. Győződjék meg csodálatos hatásáról! Posta: szétküldés A Blum Szubotica 107. 4

Jó szén, fekete, fényes, kapható **Braun Lázárnál**, Szubotica, Boska Vučica 21, telefon 122. 243

BANKBETÉTKÖNYVEKET, Srpska, Jugoslovenska, Prva Hrvatska, Zadružna Gospodarska betétkönyvet készpénzért a legmagasabb árrban veszi **Szemző Béla** Szubotica, Antunovičeva 11. Telefon 8-40. 170

Szép lesz

mint **NINON de LENCLOS**

a mindenidők legszebb aszszonya ha

CRÉMET PUDERT SZAPPANT Ciampoont használ

Kapható:

LIKARNE „SRCU ISUSOVU” GRŠKOV.Č, Zagreb, Gunduličeva 19 Telefon 26 36

A ha ott eméknék tisztelet — a legszebb emberi erény

Temetések rendezését

a legnagyobb figyelemmel és pontossággal a legszolidabb árak mellett vállaljuk Kedvező fizetési feltételek **Exhumálunk és szállítunk**

„GOLGOTA“

temetkezési vállalat

LENKEY IMRE és FIA Novi Sad, Uspenszka 12 — Tel. 26 90

Sérv

nemcsak kelmetlen betegség, hanem életveszélyes is. Eppen azért ha sérve van, egy pillanatra sem szabad kényekednie, hanem aronnal szerezze be **Dr. BARRERE pátiási orvos által készített sérvkötőt**, mely varrás nélküli, rugalmas összehajtható, ezért a viselése kényelmes. Asszonyoknak és gyermekeknek speciális szabás.

Gyomorsúlyedés

Ha gyomra étkezés után hűdök, duzzadt lesz, szája keserű ízű kap, különös fájdalmat érez a gyomrában fejtájás stb. érez, feltétlenül a gyomrával van baj. Leggyakoribb betegség a gyomrási, a gyomorsúlyedés. A gyomorsúlyedés fájdalmait enyhítheti, ha dr. Barrere-éle haskötőt használ.

Ismertelést, egy a gyomorsúlyedésről, mint a sérvről 5- diaforos postabélyeg beküldése után mindenkinek szívesen küldünk.

Haskötők, asszonyok részére szűrés utánra.

Érdeklődők forduljanak bizalommal Dr. Barrere technikai referenséhez ki mindenkinek ingyen ad leírást.

BEGRÁDBAN: november 8, 9, 10 és 11-én „Sanitas”, Prestolonaslednik trg 5 alatt és **OSIJEKEN:** november 12, 13 és 14-én **Mr. Eugen Polak** gyógyszerárban.

Allandó árusítója Ju osziaviában egyedül

„SANITAS”, Beograd, Prestolonaslednik trg 5. Telefon 29-891

„ELEKTROCHROM“ ZEMUN

Kr. Petra 29 a legnagyobb vállalat, mely foglalkozik kromozással, aranyszínezéssel, ezüstözéssel, nikkelezéssel, rezezzéssel, platinazzással és léngezzéssel

Speciális üzem alumínium kromozásra és annak lakkozására. Temp. omi kegyzerek, keresztiek aranyozása. Egyedüli gyártója a legújabbban feltalált toronyvezető készülékeknek. 4798

Korhammer István

vállal tisztítást, festést és vasalást

Noviszád 6192

Kralja Petra I. u. 25. Korzó mori kapu alatt!

Káposzta konzerválásra

különösen alkalmas, elsőrendű tölggyá-hordók újból kapl atók az

„ALBUS“ szappangyárnál, Noviszád

„KONTI“

lakaréktűzhelyek és kályhák

a legjobbak és legolcsóbbak

Forgalomba hozza a

Kontinentalno K. D.

za irgovinu voždem

cég, Nov.szád, Dunavsška 1

Megérkezett...

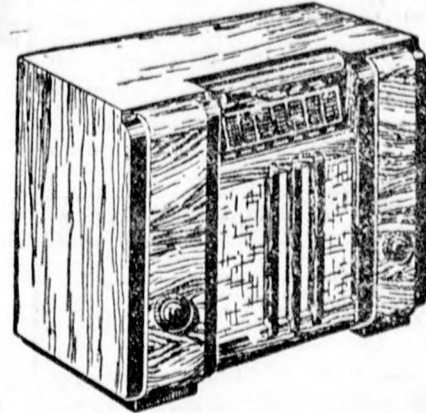
ORION 100-as rádió

a legújabb típusu 5 csöves super, rövid, közép és hosszú hullámra

bámulatos olcsó árrban

Minőségben egyenrangú, sőt vetekszik a legdrágább rádiókkal. Kevés áramfogyasztásért szavatol a legújabb Tungram „E” rádiócsövek.

Itt az alkalom, Ön is vehet jó super rádió gépet.

GELB - ORION-Rádióház Noviszád Kr. Petra II ul. 23.

Nedves lakása 3 nap alatt száraz, felleütés nélkül. Trokin masszával, külföldi anyaggal dolgozok. Maurer, Noviszád, Mornarszka 19a). Bejelentéseket elfogad: Freud Marcel vaskereskedés, Kralja Petra II. 34. 2561

HÁZASSÁG

32 éves mechanikus, házasság céljából ismeretséget keres 23-30 éves leánnyal vagy elvált asszonnyal. Homomány megkívánatik. Ajánlatokat „Jövő” jellegével a kiadóhivatal továbbít. 6129

ALLÁST KERES

Gyermektelen házaspár házmesterek ajánlkozik. Cim a kiadóban. 6097

Jólfőző szakácsnő állandó állást keres. Labanc Julis, Kralja Petra II. 114. 6206

Mérlegképes könyvelő, önálló magyar levelező, szerb-magyar gyorsíró, gyakorlott gépiró, minden irodai munkában jártas, újvire állást keres. — Megkereséseket a kiadóhivatal továbbít. 6209

ELADÓ

Különböző tárgyak rendkívül olcsó eladása; ugymint jó márkájú írő és varrógépek, ujak és használtak, gramofonok és rádió készülékek, ebédlők, nagy választék antik butorokban. Ezüst evőeszközök, arany és briliáns ékszerek és más vegyes. Marušić, Dečanska 22., Beograd. 5699

Akakfa kiültetésre, többszázezer darab, kapható 2 éves egy dinárért, 3 éves két és fél dinárért. Pyramis akác hét dinár. Bálint Rezső, Sztáribecsej. 5909

Uj ház modern lakással, alul szuterennal a Strand ut elején eladó. — Ugyanott eladó komplettnan felszerelt cementlapprés, hidraulikus prések hozzávaló kelékekkel. Cim a kiadóban. 6092

70 lóerős Röck kondenzátoros stabil gőzgép hozzávaló füstesőves kazánal üzemképes jó állapotban jutányos áron eladó Wittmann és Glaser malomban, Sztari Becej. 6135

Jókarban levő, modern szabásu, nyírott báránnyal és egy rövid bírtet olcsón eladó. Érdeklődni minden délelőtt: Noviszád, Kralja Petra II. 94 szám alatt, II. emelet balra. 6145

Eladó régi, használt, de jókarban lévő szücsgép. Dukai István, szücs, Szrbobrán, Kralja Petra Trg 5. 6148

Eladó irodai berendezés, amerikai íróasztal, rollós szekrény stb. Érdeklődni a kiadóhivatalban. 6128

Eladó komplett famegmunkálógép-berendezés, fagáz motorral. Jó állapotban. Faárgyárnak vagy nagyobb asztalos üzemnek nagyon megfelelő, esetleg épületekkel. Cim a kiadóban. 6193

Fiat 503-as uj gumikkal, uj akumulatorral 8000 dinárért eladó. Kockár Milán, Velika-Kikinda. 6186

Jókarban levő bőrfújtató kovásműhely részére 350 dinárért eladó Bácska-Topólán, Gabonapiac 13. 6187

Olcsón eladó családi ház az orosz temetőnél. Selyem István. 6201

Tótvidéki MALOMKÖVEK Palatinus köfaragónál, Szubotica, Jelacsiteya 9. 147

Eladó 4 darab enyvező-bak. Szlovacska u. 55. 6207

Teljesen uj, elsőrendű szmoking, olcsón eladó. Megtekinthető délután fél 4 órától Kralja Petra II. 180. 6215

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1— dinár, NAGY BETŰS 2— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombton déli 12 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli

Jóforgalmu BUFFÉ, forgalmas helyen Noviszádon, Kralja Petra II. 124 alatt családi okok miatt eladó. 6202

Jólbevezetett vendéglő forgalmas helyen, konyhával eladó. Cim a kiadóban. 6204

Bizam bunda, jó állapotban olcsón eladó. Érdeklődni Urosevic szücsnél, Miletičeva 6. 6198

Ház 3 lakással, 20 évig adómentes, 45.000 dinár készpénzért 85.000 dináros jelzálogkölességgel eladó. — HAZ 2 uccáról, 7 lakással, havi házbér 2000 dinár, elköltözés miatt eladó. A telke 18x77 méter, a város szívében fekszik. BIRO, ingatlanforgalmi iroda, Noviszád, Hije Ognjanovicsa 18. — A Tanurdzsics palota mögött. 6167

Eladó ónémet ebédökredenc, 1 trumótükör és 6 börszék. Natosevicsa 17, Noviszád. 6211

Eladó Ciril i Metoda ul. 72 alatti ház. Érdeklődni Hije Ognjanovicsa 16. házmesternél. 6209

Kanári olcsón eladó. Szlovacska 53. 6213

A közismert kozmetikai szalon
Laura A. Reisinger
BEOGRAD, Paševa 7
161. Terazija 14, földszint, kőitőzt át.

KIADÓ

Egy komplett garzonlakás és több egyes szoba, olcsón kiadó. Központi fűtés, ártézi viz, Boyler, villamos megálló. Orbán villa. Tel. 25—36. 1215

Egyedül álló ház: 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és mellékhelyiségek azonnal kiadó. Özv. Winkle Mária, Noviszád, Djordja Magarasevicsa 23. Érdeklődni: Cara Dusana 15.

Három szoba, fürdőszoba és egyéb mellékhelyiségekből álló modern lakás, azonnal kiadó. Érdeklődni: Vojvogyanszka 17, a házmesternél vagy telefonon 25—71. 6162

Egy száraz helyiség műhelynek vagy raktárnak kiadó. Dudarszka ucca 55. Noviszád. 6150

Külön bejáratu butorozott garzon lakás, külön előszobával és mellékhelyiséggel kiadó. Nikola Teszla 8. első emelet.

Kiadó: 2 és egy 3 szobás komfortos fürdőszobás lakás és egy butorozott szoba. Cara Nikolaja 68. 6212

KERESLET

Motorbiciklit veszek 350—500 cem. Ajánlatokat kér: Vlaovic, Noviszád, Doszitejeva 5. 6094

Jugoslavenska Kudejina Industrija u Bačkom Petrovcu keres 15 állandó munkást a kendergyárba, kendertilólasra. Belépés azonnal. 6095

Hivatalnokot — nőt irodai gyakorlatl azonnali belépésre keresek. Sajátkezüleg megírt ajánlatot a kiadóba. 6160

Erősebb kifutófiu felvétetik fűszerüzletbe. Noviszád, Szeve Szevanovicsa 7. 6191

Házat vennék 130.000 dinárig, melynek havi tiszta jövedelme 1000—1500 dinár. Ajánlatok „Ház” jellegre Kardos hirdetővállalathoz küldendők. 6179

Kezdő tisztviselőnt, kis maturali végzettséggel, jobb családból valót keres kereskedelmi cég irodai munkára. Irásbeli ajánlatokat „6155” számmal a kiadóhivatalba kér. 6155

Erősebb fiut keresek állandó munkára. Kralja Petra II. 38, kályhás.

Kifutófiu saját kerékpárral azonnal felvétetik a kulai posztógyár noviszádi lerakátában, Kralja Alekszandra ucca 14. 6189

Deutsch sprechendes Mädchen, die auch kochen kann, für 15 XI. zu kleinem Haushalt ganz tagig in Dauerstellung gesucht. Anzufragen bei Firma Metalka, Dunavska ul. 29. 6181

Noviszádon bérbe keresünk buffét vagy kocsmát. Ajánlatokat „Buffé” jellegével kedd délig a kiadóba kértünk. 6184

Jóházból való fiut butorasztales tanoncnak, teljes ellátással, ruházat nélkül felveszek Radovanovics, Beograd, Doszitejeva 63, III. 6185

Francia és német nyelvtanítást vállalok középiskolás diákok számára. — Szofia Mirgorodszka, Skotus Viatora 15, Szubotica. 235

Házmester fizetéssel azonnalra felvétetik. Kőművesek előnyben. Duna ucca 31. 6203

Házmester kerestetik. Jelentkezni délelőtt a Bjelics fatelepen. 6205

Raktárnak fűszerszakmában jártas nagykereskedésbe azonnal felvétetik. Ajánlatok „Szorgalmas” jellegre a kiadóba. 6208

Balkaros és sima cipész-gépet vennék. Ajánlatokat ármegjelöléssel kér: Vén Ferenc cipész, Noviszád IV. 6199

Jó házból való, rendes fiatal leányt mindeneknek keresek. Noviszád, Br. Ribnikara 16.

Asztalostanoncot teljes ellátással felvesz Horváth Kálmán, Noviszád, Cirila i Metoda 60. 6214

KÜLÖNFÉLE

SULYOK fest, tisztit. Borkabátok festése minden színben. Száraz és vegyi tisztítás. Olcsó árak. Noviszád, Postanszka 14. 4624

Megduplázza motorja teljesítőképességét, ha eredeti gyári dugattyukkal, dugattyugyűrűkkel, dugattyukarikákkal, szelepekkel látja el. Gyári lerakat MOBILTEHNIK, Bulevar 19. 3669

Azonnali hatásu Patkányirtó-szert, garanciával szállítok. Egy doboz ára 15 dinár. Andrija Vataji, Beograd, Dubrovacska 4. 4960

Billiárdasztal, karambol vagy automata állandóan raktáron. — Kapható Gombár billiárdkészítőnél, Temerin. 5375

RÁDIÓZASNAL fontos a gép rendes működése. Szakszerű javításokat vállal: „Radiofon” Gauss, Noviszád, Kralja Petra II. 41. 5920

Endli, aszur, plisszé, zsabók, gombóthuzás olcsón. Zsenszka Konfekcija, Kralja Petra II. 7. 5478

GYÜMÖLCSFAK, ritka szépek leszállított áron Basch faiskolában Csantavir. Árjegyzék ingyen 5611

Ia. STEIER ASZTALIALMA

legnemesebb fajták, kicsiben és nagyban, dió, gesztenye, füge stb. legolcsóbban és legjobban

LEDERER EUGEN-nél
főzelék és gyümölcs import-export — Noviszád, Temerinszka 21. — Telefon: 30—15, 22—14. 5506

2 éves rózsafák, fenyők és díszeserjék őszi szállítása megkezdődött. Goeser Anton kertészete, Szombor, Kralja Petra 46. Kérjen árjegyzéket. 5878

Jutalmat adok annak, aki ez évi augusztus 16-án Baumhauer Albert, Miletičeva ul. 13 szám alá címezte a kék levélborítékot. — Jelentkezzen a címzetinél. 6166

Uj női fodrász-szalonn nyílt Szubotican! Kérem a hölgyközönség szives pártfogását: Kenyeres Juliska, Zrinyiszki trg 2. 248

Elémiszerüzlet vezetését átvettem. Tej, vágott baromfi, gyümölcs kapható. Kérem a vevőközönség szives pártfogását. Beer, Szubotica, Paja Kujundžičeva 4 szám alatt. 249

Eredeti gyári dugattyu-gyűrű 40 mm-től 250 mm átmérőig kaphatók. Mobiltehnik, Noviszád, Bulevar 19. 3669

Beogradi ügyeit elintézzük, hirdetéseit közzéteszük, utlevelét láttamozzuk, díjtalan jogi tanácsot adunk, kisorsogunk, elintézzéseket az összes beogradi hatóságoknál, minisztériumokban. A hivatalos lapban közzéteszük cégbejegyzését, az árverési hirdetményeket, mérlegeket, tőkétét biztos fedezet mellett elhelyezük, képviselöketki választunk, árut vesszünk és eladunk. IKARUS Beograd, Knejinja Lyub. 30/a. 6172

1500 dinárt kereshet havonta némi ügyességgel, minden házban szükséges patent cikk eladásával. Prospektust küld 3 dinár bélyeg ellenében GUBL, Sztárankanyiza. 6159

Biró „Central” Beograd, Kolarcseva 10. I. Telefon 26—228. Mindennap elhelyez kiszolgálókat, alkalmazottakat privát helyekre, hotelokba, cukrászdákba Beogradba és környékére. 6171

Földieper ültetési ideje megkezdődött. Most ültetett földieper tavasszal már terem. Hindenburg földieper legnagyobb a világon. 100 darab palánta 30 dinár ültetési utasítással és fogamzás garanciával. Szállítja HIRSL nagykertészet, Szubotica. 139

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58
Felölts kiadó: Andree Deszö

A kiadóhivatal telefoni száma: Blazsek Ferenc
Pretpishta — Előfizetés:
Egy óra . . . . . 28— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra . . . . . 80— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre . . . . . 160— dinár
(kihordó útján 172 din.)

zslazi svakodnevno — Megjelenik naponta
Post. čekovni račun — Postacsekkszám: 46.692
Zagreb, 46.692

ÖTÖDIK EMELET 557

Írta: HELTAI JENŐ

Éjfél után öt perccel jött haza, elkérte szobájának a kulcsát a portástól, a liftes fiú fölvitte a nagyszálló ötödik emeletére. Végigsietett az üres folyosón, csöndesen dudolgatta az új nótát, amelyet este hallott először a bárban...

— Ötszázötvenhét... Ötszázötvenhét...

Nem tudta a nőta szövegét, a szoba-számmal helyettesítette. Jókedvű volt, de fáradt, nagyon fáradt. Rögtön ágyába menekült, mindjárt eloltotta a lámpát is, de nem tudott elaludni. Nyitott szemmel feküdt, a mennyezetet bámulta. A szomszéd hegyoldal egyik lámpája egy szemernyi világosságot küldött szobájába. A nyitott ablakon halk muzsika szivárgott be, egy távoli kocsi harmonikája nyekergett. A szomszéd szobában az angol házaspár beszélgetett.

— Yes, yes — mondta az öregasszony. Az öregur hangosan ásított.

Aztán lassan-lassan elcsöndesedett minden. Elnémult a harmonikaszó is, a fák zugtak csak a hegyoldalon, egy közeli bokor tövében harsányan és tolkodón megszólalt a tücsök. Halk zugással valami nagy légy vagy lepke surrant be a szobába, nekivágódott a falnak, lezuhant az ágyra, kabultan elnémult, majd vaksi röpködéssel megint nekilendült a sötétségnek.

Forró ágyában türelmesen várta az álmot az 557-es. Mozdulatlanul feküdt, jól tudta, hogy nem segít magán azzal, ha forgolódik, feje alá gyüri a párnát, nyögdecsel és sóhajtózik. Furcsálta, hogy éppen ma nem tud elaludni, holott megbízatását tegnap elvégezte már, megszerezte a szerződés másolatát, át is adta már az illetőnek, az nyomban elutazott vele. Simán ment minden. Különböző is nagyon egyszerű volt az ügy, kényelmes, bonyodalommentes könnyű munka, se ügyesség, se ravaszság nem kellett hozzá. Gyerekjáték. Mindegy, sikerült, ez fontos csak. Holnap délután hazautazik ő is, jó egy-két hónap elteltik, amíg megint kiküldik valahova. Szabadság, pihenés, semmi felelősség... miért nyugtalan mégis, miért nem tud aludni?

Meggyújtotta az éjjeliszekrény kis lámpáját és megnézte zseboráját. Odatette a vörös márványlapra, revoivere mellé. Az óra féltizenkettőt mutatott. Füléhez szoritotta, akkor vette észre, hogy az óra megállt. Ez nagyon bosszantotta. Mérgében elhatározta, hogy most már csak azért is elalszik, ha másként nem megy, altatóporral segíti magát álomba. Az éjjeliszekrény fiókjából előszedte az altatóporos skatulyát. Vízet töltött a pohárba és kibontotta a papirosból a fehér port. Egy másodpercig nézte, aztán egy kicsit ijedten elmosolyodott. Ohó, a dolog nem olyan egyszerű, ne hamarkodjunk el! Dél óta nem volt otthon, hátha kicserélte valaki a port olyan altatóval, amelytől örökre elalszik? Ha simán ment is minden, sohasem lehet tudni! Hátha rájöttek arra, hogy a szerződés másolata annak a kezében van már, akinek nem volna szabad tudnia róla? Talán figyelik is... Ezek az urak se estek a fejük lágyára... talán éppen ők maguk könnyi-

tették meg munkáját azért, hogy biztonságba szédítsék és akkor csapjanak le rá, amikor nem várja. Vigyázat, vigyázat! Körüljárta a szobát, a fürdőszobát is, kinyitotta a szekrényeket, benézett az ágy alá is... azután föllelegzett. Kinevette oktalan aggodalmát. Mi lelte ma? Miért érzi, miért tudja, hogy valami nincs rendben? A port mindenestre a mosdóba öntötte és megereztette a csapot. Megmosakodott a hideg vízben. Az felüdítette. Elhatározta, hogy végére jár a dolognak. Ha fölfedezi, hogy mi nyugtalanítja, lecsillapodik és elalszik.

Gondolkozni kezdett. Behunyta szemét és megegyeszer végigélt a napot, attól a pillanattól fogva, amikor délből elment a szállóból. Pontosan követte utját annak minden állomásán keresztül. Ismeretlen kis kocsmában ebédelt, soha azelőtt nem járt ott. Ebéd után autóbó ült, fölment a hegyre, az autót elküldte. Három óra hosszat barangolt az erdőben, a mokusokat nézte és a madarakat hallgatta. Emberral nem találkozott. Nagy kerülővel jött vissza a hegy tulsó oldalán a városba. Egy kis kávéház terraszán elolvasta az újságokat, egy félórát billiárdozott, egyedül. A kávéház szomszédságában megvacsorázott. Tíz óra tájban bement egy bárba, megivott két whiskyt szódával, a muzsikát hallgatta, az új nótát, a szövegére nem emlékszik... ötszázötvenhét, ötszázötvenhét... nem táncolt, nővel szóba nem állt. Éjfél előtt ment el a bárból, gyalog ment haza a szállóba, éjfélre otthon volt, elkérte a portástól a szobakulcsot, a liftes fölvitte az emeletre, a folyosón egy lélekkel sem találkozott, nyomban lefeküdt és

nem tudott elaludni. Ez történt. Azután megegyeszer megtette ugyanazt az utat visszafelé, éjfélkor délig. De hiába volt minden, semmiféle új adat nem jutott eszébe. Mégis mind határozottabban érezte, hogy valahol hibát követett el, elmulasztott valamit, valami életbevágóan fontos dologot. Még egyszer tanácstalanul, kutatón körülnézett, azután egyszerre ésbekapott... az éjjeliszekrény vörös márványlapján meglátta zseboráját... ez az! Féltizenkettőt mutat most is, áll, elfelejtette fölhozni.

Szórakozottság, feledékenység. — Megegyeszer megegyeszer. Csak vele nem szabad, hogy megegyes. Az ő mesterségében sajnálatos fegyelmeztelenség, megbízhatatlanság ez. Rettenetes bűn, végzetes mulasztás. Ki tudja, mi következik belőle. Ha megtudják, irgalmatlanul elcsapják. Aki elfelejti fölhozni az óráját, az menjen művészeknek vagy tudósoknak, de ne vállaljon vakmerő megbízatásokat, kockázatos föladatokat, amelyek szerencsés megoldásától emberek élete, sőt aranyrudak és drágakövek sorsa függ! Amikor először vállalt efélét, osztályfőnöke, halkbeszédű, rideg, száraz ember, ennyit mondott csak neki:

— Nem boszorkányság. Mindig a legegyszerűbb megoldást válassza. Ne másszon be az ablakon, ha az ajtón is beeresztik. Ne higgyen a kém- és detektívregényeknek, megtevesztik az embert. A görög filozófusoknak higgyen. Amit ők kétezer évvel ezelőtt mondtak, az ma is érvényes. Az új igazságokon nincs áldás. A görög bölcs azt mondja: minden napunk minden percében minden erőnkkel helyt kell állnunk magunk-

ért és azért, amit vállaltunk. Mindennap újra kell harcolnunk azért az eredményért, amelyet addig elértünk; mindennap újra meg kell védenünk azt, amit addig nem veszítettünk el. Aki egy pillanatra is ellanyhul, elveszett ember; aki elgyöngül meghal. Nem igaz, hogy az idő pénz. Annál is több, az idő minden. A görög bölcs azt mondja: az idő élet. Életét pocskolja az, aki az idejét pocskolja. Aki mástól kérdezi meg hány óra, az vagy hülye vagy gazember.

Ezt kapta utra valónak. Olcsó bölcseségeket, frázisokat, elcsépelet közhelyeket. És most itt ül és nem tudja hány óra! Rettenetes izgalom futott végig rajta. Mit csináljon? Olyan mindegy, hogy hány óra! Semmi dolga, ha aludni tudna, alhatna nyugodtan, nem kellene azzal törődnie, hogy az órája megállt. De nem tud aludni és nem tudja, hány óra. Milyen könnyű megtudni! Fölveszi a telefonkagylót és leszól a portáshoz. Máskor nyugodtan megtette volna, de most a hiúsága tiltakozott ez ellen a kényelmes és olcsó elintézés ellen. Az volt az érzése, hogy ezzel csak tetézné hanyagságát, bűnre büntetne halmozna. Aki mástól kérdezi hány óra, gyáva megalkuvó. Vízbeleszó aki segítségért kiabál.

Zugott a feje, szive hangosan dobogott. Hány óra? Ki kell találnia, hogy megint embernek érezhesse magát. Tizenkét óra után jött haza, mennyi idő mult el azóta, meddig hanykolódott álmatlanul az ágyban, mióta virraszt? Két óra óta, három óra óta? Nyugalom, nyugalom! Eloltotta lámpáját. Odament az ablakhoz és kinézet... a hold... a csillagok... valahol egy óraütés... vagy egy távoli toronyóra világítólapja... Akkor észrevette, hogy a hegyoldal legalsó lámpájának a tövében két ember áll mozdulatlanul. Két katona vagy rendőr, az ötödik emeletről nem nagyon látta, mifélek. Miért állnak ott, kire várnak? Az ő ablakát figyelik, vagy véletlen csak? Óvatosan visszahúzódott, sokáig mozdulatlanul ült a pamlagon. Akkor nagyvívázva megint az ablakhoz lopózott. A két ember akkor eltűnt már. Talán csakugyan semmi dolguk nem volt, találkoztak csak a lámpa világosságában, egy-két szót váltottak, aztán elváltak, dolgukra mentek.

De akkor tudta már, hogy vége van. Elvesztette hitét, biztonságát, bátorságát. Nem tudja tovább csinálni a dolgot, nem mer elutazni, nem mer osztályfőnökének beszámolni. Nincs ellene semmiféle bizonyíték, senki se ismeri, semmit se tudnak róla, ha átkutatják a holmiját, nem találnak semmit, az egyetlen ember, akivel beszélt, messze volt már, még tegnap elutazott... és mégis! Elfelejtette fölhozni az óráját és ha most kopogtatnak az ajtaján... az a két ember...

Elővette az altatóport. Lassan bontogatta a papirozt. Számolt: egy... kettő... három... négy... öt... talán ennyi sem elég...

Reggel kopogtattak a zajtaján. Azt már nem hallotta.

I G A Z G Y Ö N G Y Ö K

PETŐFI SÁNDOR:

A csaplárné a betyárt szerette

A csaplárné a betyárt szerette,
De a betyár ötlet nem szerette.
Csaplárnénak örökre vett lyánya
Volt a betyár egész boldogsága.

A szegény lány ment egy kis darabot
Aztán leült, ültében megfagyott;
Esett ez a betyárnak tudtára,
S csaplárnénak lett kínos halála.

A csaplárné ezt megirigyelte,
Irgységből a leányt elverte;
Elverte a háztól a világba;
Pedig ott kinn tél, fagy volt javába.

Betyár ezért hohétkékre került,
De nem bánta ő, még inkább örült;
Mert mióta a leányt elvesztette;
Pipa dohányt sem ért az élete.

CSOKONAY VITÉZ MIHÁLY:

Szegény Zsuzsi a táborozáskor

Estve jött a parancsolat
Violaszin pecsét alatt.
Egy szép tavaszi éjszakán
Zörgették Jancsim ablakán.

Sirva mentem kártélyáig,
S onnan a kertek aljáig.
Indult nyelvem bus nótára
Árva gerlicze módjára.

Epen akkor vált el tőlem,
Vigan álmódott felőlem,
Kedvére pihent ágyában,
Engem ölelvén álmában:

Csakóját könnyyel öntöttem,
Gyász pántlikám rá kötöttem;
Tíz rózsát hinték lovára,
Száz annyi csókot magára.

Mikor bus trombitaszóra
Ülni kellett mindjárt lóra,
Elindulván a törökre;
Jaj! talán elvált örökre!

A lellem is sirt belőlem
Mikor bucsut veve tőlem:
»Isten hozzád!« többet nem szólt,
Nyakamba borult, s megcsókolót.

AMAZON CÄRNÖK

Irtta: Pekár Gyula

POTEMKIN FALVAI

Katalin »Ciclopja« szardanapáli udvart rendez be jassy-i főhadiszállásán, de fejedelmi lakomáj és hadműveleti közepette azért pillanatra se feledkezik meg arról, hogy a »birodalom érdekében« a távolból utódait, a rokokó Szemiramisz újabb kegyenceit ellenőrizze. Elcsapja Zavadovszkit, engedélyezi a szerb huszár Zoricot, a közközák Korzakovot, majd Yermoloffot, Mamonoffot s a »holdsugár szelidségü« Lanszkoy főhadsegédet. Am drága »holdsugár« ez, rövidesen kerek harmincöt milliába kerül, ugy, hogy Potemkin végre mégis kénytelen megmérgeztetni őt. A cárnő szóval se nehezelt s a régi vaskézrel vezeti tovább birodalmát, melynek amazon uralmában egyre több nőnek ad szerepet. Barát-nője, a híres Dashkoff hercegné, nemcsak gárdaezredes, hanem az ujonnan alapított Orosz Tudományos Akadémia valóban méltó és érdemes elnöke is. Másik barát-nője, Mellür asszony, szintén ezredes és személyesen vezeti regementjét hősi halálba a svédek ellen. Külsőleg semmiféle kegyencbotrány nem homályosítja el a pétervári udvar ragyogását. — II. József tábornoka, a híres és szellemes Ligne herceg, ki magát »a frivol emberek legkomolyabbikának« tartja, látja Katalint s elragadtatással ír róla az amazonba küssé szerelmes bécsi császárnak: »az új Szemiramisz inkább szép, semmint csinos s büvölő szemével, fenséges homlokával annyira magasnak tetszik, hogy az ember észre se veszi, voltaképp mily kicsiny. Egész lénye csupa tavaszi frissesség, szárnyaló zsenialitás, komoly mélység és nyugodt merészség. Arca oválja tán rendetlen, de mosolyogva lenyűgöző s szobor-szép keble csábító. Nyugalma csupa méltóság s minden színészkedés nélkül bírja a megfigyelés és a meghallgatás művészetét. Impozáns és természetes: megnyugtató, felemelő. Hangosan dicsér, de halakán gáncsol, — szigorúan szereti barbár muszkáit s kordában tartja kegyenceit is. Igen szemérmes, semmiféle sikamlósságot nem tűr meg jelenlétében. Nagyon művelt, sokat olvas... sohse hazudik! Tulbűszke ő arra, hogy ily kicsinyes eszközökkel dolgozzék. Télen mindennap maga gyújtja meg kályhájában a tüzet... rendes és sokat fürdő tiszta asszony...« Ime ez, — Ligne tükrében — az anynyi szint játszó Szemiramisz-Messalma, ki a maga amazon-uralma alatt mindenképp Nyugatot akarja Kelettel összeházasítani. Bizánci példára ő is udvari »princeszvásárokat rendez, melyekre tucat-szám rendeli fel a német hercegnőket, kiknek sorfalat kell állniok és sirva-pirulva kell lesniök, megtetszenek-e a pökhendi kamasznagyhercegeknek? Érthető, hogy egy önérzetes szász-lengyel király, egyszer, midőn ily »menyasszonyszállításra« szólították fel, haragjában leánya helyett egy szoknyás,

fehér kancalovát küldetett fel a pétervári udvarba...

Am, mint Katalin szövetségese, Ligne herceg Potemkint is meglátogatja a szultánnal harcoló moldvai orosz sereg főhadiszállásán. Mulat a Ciclopon, ki »keresztényekké fürösztie« a török foglyokat s Izraelovszkij név alatt egy lovagolni nem tudó zsidó-ko-

zák ezredet állít fel a török szpá-hik ellen! Különbön öszintén bámulja a hatvan millió évi fizetéssel (!) bíró »kisapám« pompáját. A Szardanapállá lett muszka paraszt a kétszáz legszebb oláh aszszonyból háremet tart s hatszáz cselédje, kétszáz muzsikusa, száz himzönője, husz ékszerésze van! Lakomáin kis aranycsészékben

NAPOS OLDAL

SZOMBAT ESTE

1. Fél tíz

Színházból jöttem hazafelé. Nem az előadást néztem hanem az igazgatósági irodában akadt egy kis megbeszélni valóm, amelynek végeztével benéztem egy pillanatra a színpadra, ahonnan a büffén és az előcsarnokon át igyekeztem az uccára.

Épp akkor ért véget a második felvonás és a nézőtérrel kitóduló közönség hangos tereferéje áradt mindenfelől és mindenfelé.

Az előcsarnokban megálltam néhány másodpercre, rágyújtani és mialatt a cigarettát, gyufát előkotorásztam, önkénytelen fültanuja lettem egy kis párbeszédnek.

A párbeszéd egy Önagysága és egy Nagyságos Asszony között folyt le, egyenesen elképesztő sebességgel és a témák villámgyors változtatásával. Két szóval letárgyalták a darabot és az előadást, aztán az időjárásról és a spanyol-kínai világ-helyzetet át a divatra tértek, különösképpen a szörmedivatra és egybehangzólag állapították meg, hogy az idén ugyiszlólván sehova se lehet menni nerckepp nélkül.

Nerckepp, az kérem, a gyöngébbek kedvéért, természetrajzilag: vidranyestbörből készült, estélyi belépő-gallér. Röviden és magyarul: nerckepp.

Önagyságának volt nerckeppje, a Nagyságos Asszonynak nem volt.

A nerckepp-kérdés elintézése után a zenére tértek át. Önagysága Mozartért ájuldozott, a Nagyságos Asszony Musszorgszkijért. És mind a ketten Toscaniniért. Akkor azt mondta a Nagyságos Asszony:

— Csak azt tudnám: vegyék-e koncertbérletet, vagy ne vegyék?

— Hát ha nincs nerckepped, akkor semmiesetre — válaszolta Önagysága, ellentmondást nem tűrő határozottsággal és ezzel a zene is le volt tárgyalva. Azt hiszem: örökre.

2. Háromnegyed tíz

A színházból kijövet a járdaszíngeten álltam, vártam a villamost.

Egyszer csak, hogy ott állók-álldogálok, várok-várdogálok, arra jön egy szegény ember. Meg egy kisasszony. Asszonya a szegény ember a kisasszonynak:

— Hallja kisasszony...

A kisasszony elfordul. De a szegény ember megint csak azt mondja neki:

— Hallja kisasszony...

A kisasszony végigméri és mint-

egy segélykérőleg néz rám.

Közelebb megyek, közéjük állok, erre a szegény ember a szemem közé néz és nekem is azt mondja:

— Hallja kisasszony...

Akkor láttam, hogy a szegény ember olyan részeg, mint a tők. Asszonyom neki:

— Na mi kell, öreg?

Asszonya:

— Hallja, kisasszony, nem ismer engem?

— Nem én, atyuska — mondom neki, amugy oroszosan.

— Azt se tudja véletlenül, hogy én hol lakok?

Erre — akár illet, akár nem — egy kicsit elnevettem magam. Akkor azt mondja a szegény ember, meglehetősen sértődötten:

— Na már pedig az nem olyan neveltség, kisasszony, mert én azelőtt mindig tudtam, hogy hol lakok, de tegnapelőtt költözöktem, most egy kicsit ittam, hát ilyenkor hogy jusson ez ember eszébe, hogy hol lakik, mikor csak tegnapelőtt költözöktem?

— Hát ez igaz, atyuska — ismerem el készségesen, aztán azt kérdeztem: — És mondja csak: arra se emlékszik, hogy azelőtt hol lakott?

— Dehogyan. Dagály-ucca őt.

— Nahát akkor tudja mit, atyuska? Menjén el szépen a Dagály-ucca őt alá, kérdezze meg a házmestert, hogy mi van a kijelentőcédulára írva, mert azon rajta kell, hogy álljon, hogy maga hova költözött.

— Igaz! — villant fel a szegény ember szeme. — Így igaz, ahogy mondja. A jó Isten áldja meg azt a nagy eszű, kisasszony — hálálkodott a szegény ember és mindenáron kezelt akart csókolni nekem, ugyis, mint kisasszonynak. Aztán nekilódult az éjszakának, a Dagály-ucca felé. Azóta már oda is ért, ha közben hasra nem esett és ott nem maradt fekeve.

3. Tíz óra

Valamivel kapuzárás után értem haza.

Bemegyek a gyerekszobába, mely csend, alvás, egyenletes szuszogás.

Az asztalon egy cédula fekszik, azon a fiam írása. Felveszem, olvasni kezdem. A rajta álló szöveg a következő:

Kérdés: a retek gumó, vagy gyökér?

Felelet: az én véleményem szerint gumó a tanár ur véleménye szerint gyökér. A véleménykülönbség miatt beszekundáztam.

Zágon István

gyémántokat szerviroznak, kiki vehet e ragyogó fogásokból s mondják, a kétszáz szultána szintén ott dőzsölő román férjei a leg mohóbban élnek e jogukkal. Hja, van Potemkinnek elég gyémántja s titkos legnagyobb gyönyöre az, ha a sátor asztalára kiöntött briliánsaiba markolhat, velük játszhat, belőlük formálhat örökké változó új mozaik-alakzatokat. Mikor tábornoka, a diadalmas Szvoroff, Ismailt beveszi, a Ciclop akkor is gyémántjait keféli s alig ügyel oda a győzelmi jelentésre. Különös ember, töpreng Ligne, — »vajjon igazán bátor-e a Katalin e drágálatos aranyfácánja«, ki testileg ijesztő hercules, lelkiileg pityergő gyermek? Olykor vakmerően áll ki a golyózáporba, máskor elesett katonáit siratja... Különbön ambra-fürdőjébe buvik, naphosszat egy ingben hever, folyton levendulaszesszel törli halántékát s a tiz ujjával fésülködik. Vad keleti satrapa s tulfinomult versaillesi gavallér egyszerre, — egyik percben zsenialis hadvezér s bölcs diplomata, a másik pillanatban okatlan szeleburdi. Blazirt filozóf, szeszélyes, nyugtalan, állhatatlan: vig a rohamban, szomorú, ha mulatnia kell. E bizarr hős azt hiszi, Istent szereti, pedig csak az ördögötől fél, — egyik kezével basaként int asszonyainak, a másikkal szerzetesként vet keresztet. Mérheterlenül gazdag és soha sincs egy kopekje, ontja a pénzt ajándékokra, de a világról se fizetné adósságait. Sohse olvas, legfeljebb az emberekben: tábornokaival teológiáról, püspökeivel sztratégiaiáról fecseg...«

Potemkin imádja cárnőjét, szereti gyémántjait, de leginkább mégis a zenéért rajong. Rettegve utálja az ágyasztót, oly annyira, hogy midőn egy tábori hangversenye alkalmával a legszebb pianóba beledörrentek az ő künntüzelő ostromágyui, dühödten támadt rá tábornokaira: »ördög és pokol! Hogy merik... miért lönek most?!« »Valószínűleg azért« — vágott közbe Pistor tábornok, — »mert, amint tán fenséged is tudja, Oroszország most hadban áll a Fényes Portával!« Potemkin a homlokára üt s duzzogva folytatja hangversenyét, de megfennegeti vezérkarát: »csak annyit mondok, egy héten belül bármi áron vegyék be Ocsakovot, mert »Te Deum«-om kész már s el akarom játszani. Sajnos, az az éhenkórász zongorista, valami Mozart nevezetű, kit karmesternek ide rendeltem Szalzburgból, nem lehet jelen... miért is? Ja igen, meghalt...« A vezérkar vállalt vont; ezerszám hull a muszka, csakhogy Potemkin a terminusra bemutathassa »Te Deum«-át. Bender bevétele után teljes a »kisapám« diadala, — Katalin smaragdos aranybabérkoszorút és egy hálókabátot küld neki, — Ciclop még egy utolsó heliogabati lakomát rendez, melyen két cigány táncosát örnagynak nevezi ki, aztán ir cárnőjének, jöjjön látogató győzelmi körutra a meghódított Orosz Dél új országaiba... »Megyek kisapám!« ujjong a rokokó Szemiramisz s 1787 január 18-án csakugyan elindul Pétervárról 17 fokos hidegben a Potemkin Meseországába.

A harminc lótoló vont fenséges kocsia a kor remeke: hálószo-bák,

könyvtár, nyolc személyre szóló nagy szalón van benne, melyben Cobenzl gróf osztrák, Ségur gróf francia s Fitzhermann angol nagy követ helyezkedik el, — a spanyol diplomata Normandez, a krónika szerint megörült, mert nem hívták meg. E kocsi palota mögött tizennégy más hintó s százhuszonnyolc szán rohogott az udvarral a hathónapos kirándulásra. Am kétezer kilométer az ut Krimig s nincs ut! Százezer jobbagy lapátolja a cárnő előtt a havat s tapos valami utfélt... Az állomásokon fantasztikus díszű falpaloták nőnek hálásra, lakomára s az egyszer használt arany-ezüst-készletet nem szabad megegyszer feladni, ez a kincs mind a cselédség zsákmánya lesz. II. József, ki amazon barátja elé utazik, keserűen panaszkodik: »Lárma, zsbivásár, felfordulás, sok az ember, kevés a jármű, a kocsik összetörnek a hósvatagban s a drága holmi, ágy és arany-ezüstnemű, minden ott marad a téli fehér szemfedő alatt. Sok az étel, de minden hideg, brr, valóságos penitencia ez!«

Végre azonban mégis elérnek Meseországba s itt Krim határán kezdődik a Potemkin-Barnum szemfényvesztő művészete. A hadsegéd Csertkoff herceg a száját tájtja: »álmom, bűvészet, csoda ez! Én két hónapja jártam itt, midőn a cárnőért mentem, s akkor még füstölő rom volt itt minden... honnan az ördögből növesztette ide a fenséges Potemkin minde fényes városokat, minta-falvakat, seregeket, hajóhadakat, cifrurhás sokféle festői népeket? Nem hiszek a szememnek!« A felelet igen egyszerű: a »kisapám« mind e varázslatot temérdek tartomány romlásának az árán, zsarnoki terrorral parancsolta ide. Három országnyi dél-orosz területet átdekorálni... mert hisz ekkora volt a »Potemkin-falvak« komédiájának a színpada! Száz cifrára öltöztetett nép volt a statisztája, s kasirozott városok, erődök, hajóhadak a kulisszái. Szélhámos mese ez, amelyet csak a Ciclopban tetet vevő muszka Óriás Gyerek fundálhat ki. De ki kellett fundálnia, Potemkinnek a már lázongó orosz közvéleményt ezzel a görög-tüzes komédiával kellett elaltatnia...

Minden színigazgatót megszenyítően nagyszerű volt ez óriás színpad rendezése: a Ciclop Dél-Oroszország összes nemzeteit arra az utvonatra rendelte ki, amerre Katalinnak el kellett haladnia. Sokezer falu lakosságát marhástól együtt csűrheként hajtották a Dnyeper partjára, hol stílusos és fantasztikus, de kasirozott falvak festett vászonfalú lécházai vártak már rájuk. Denikve, mire a tavasz szellővel az udvar nyolcvan ha jóból álló »aranyos, selymes, biboros« flotilláján zeneszóval erre elhaladt, kész volt a jólétet, gazdagságot hazudó színpadi panoráma. Amerre a szem ellátott, a patriarkális dus öröm délibábos képe mosolygott mindenfelől, — alig fért el a sok (festett) tanya s temérdek gulya, ménes, nyáj meg konda a sikon! A (festett) majorok, (vászon) templomtornyok előtt kincses öltönyű tatárok, baskirok, gruzok, musgrélek álltak, a parton színpadi parasztkok, halászok hemzsegték s a

nadások mellől szép operettleányok boldog danája csendült... A muszka ezeregyéjszaka ily fokozódó hatásai közepette vonultak be az egyetlen nem kasirozott palotába, a krimi khánok bakcseszerályi tündérlakába. Az immár ötvenhétéves, de csak annál rajongóbb Katalin oda volt, pláne midőn Ciclopja antik imperatori öltönyben jelentkezett nála s a Potemkin-farsang végső állomására, az épülő Szebasztopol tájaira invitálta őt. Itt érte el a világraszóló barnumság a tetőfokát. A (kasirozott) paloták közepette tucat-szám vonultak fel a cárnő elé a hődoló országok (kasirozott) fedelmei, az esti lakománál pedig egyszerre csak félrelibbent a terras selyemfüggönye s a Fekete tengeren rakétás fényben állott ott a Katalin (kasirozott) hajóhada. A cárnő a terras óriási lécdiadalivére pillantott fel, melynek vázán az ő pánszláv világbirodalmi álma »görög tervének« a szárnyas szavai gyultak ki öles betűkkel: »Erre vezet az ut Bizáncba!«

— Igen! — lelkesült Katalin, — Bizáncba s onnan Rómába, a latinok és germánok uralma után a szlávság orosz világtrónjára... ugy-e, Golubcsik?

A rokokó Szemiramisz megölelte rokokó Imperatornak öltözött »Aranyfácán«-ját, azzal vissza, hazza Pétervárra! Katalin mögött egyszeribe széjjelfoszlott a tünderség, a paloták, falvak, templomtornyok összeomlottak s a hajóhad léckulisszái ott helyben rothadtak el Szebasztopol előtt. A statiszta népeket visszahajtották, mint a birkát, honukba, — felük éhenvezett a szikes sivatagban. És egyikjük se láthatta a cárnőt: amerre a szent felség harminc lovával elrobogott, a parasztnak hasonfekve, porba rej-

tett arccal kellett várnia őt, — a paraszt legfeljebb az alezredesi rangu parádéskocsis ostorát érezhette a hátán, de mire fel mert tekinteni, akkorra az új Szemiramisz tűnő látományként már megszűnt volt.

Hazaérve Katalin, nekilát a »görög terv« megvalósításának. Görög dajkától nevelt Konstantin nevű második unokáját szánja a bizánci trónra s a római pápa ellenében máris ellenpápnak játsza ki a konstantinápolyi görögkeleti patriárkát, ki majdan pravoszláv orosz kalap alá egyesítve a szerb, görög, román és bolgár egyházakat: »Készülj, Golubcsik, vezed a krimi hajóhadat, »kisapám«, Bizánc ellen!...« Am a végzet másképp dönt. A készülődő fenséges tauriszi herceg egy lakomán agyoneszi magát s másnap (1791 okt. 5-én) ő, az utszéli parasztszülött a jassy-nikolajeffi országut poros árkában szélütöten lehel utolsót. És véle, a »Cicloppal«, az »Aranyfácánal«, a legendás Potemkinnal meghal a cárnő görög terve is. Katalin összeroskad, még öt évig vonszolja életét, de nincs többé ereje gyülvöl Pál fiát legyilkoltatni. A toll kiesik benuzó kezéből, midőn halálos ítéletét alá akarná írni... Feljajdul: nincs többé nő a családban, kit utódjává, cárnővé nevezhetne ki! Mi lesz Oroszországból férfi uralkodó alatt? Suttogva dik tál új végrendeletet, midőn az ajtóban meglátja Pált, a belépő Sötét Pált, kinek kísérteties szeméből apjának, az ő legyilkolt férjének, III. Péternek a véres árnya mered rá. Szörnyűt sikolt s Észak Szemiramiszra, a legnagyobb amazon árny (1796 nov. 5-én) rettegve hunyja le a szemét. A legenda szerint elhaló utolsó szava: »nagy a bűnöm, de nagyá tettem Szent Oroszországot!...«

VIDÁM SOROK

Irja: LASZLÓ ALADAR

A vadonatúj bunda

Kedves ismerősünk, Dr. Adó Alany közpolgár, akit barátai Adó Alinak becéznek, igen rendes ember, figyelmes férj, gondos családfő, akinek párte-céduláján bizonyára ott fog diszelegni ez a mondat: »a legjobb férj, apa, nagypapa és rokon.« Most azonban még abban az állapotban van, hogy ezt majdan kiérdemelje, tehát megadással követi feleségét, aki elcipeli a szücshez, mert a perzsaláb-bunda, amit néhány évvel ezelőtt vásárolt »kiment« a divatból s most némi átalakításra szorul.

Dr. Adó utban a szücs felé még próbál tiltakozni, de hiába minden.

— Szeretném tudni, hogy mi baja van annak a bundának?

A szerető hitves felfortyan:

— Ó semmi... Csak ez már nem bunda... Először is szücs, most már bővebbet viselnek, másodsor is hosszú, most már rövidet viselnek, az ujja ráfeszül a karomra, a gallérja befedi a fejemet, pedig most már férfi-fazon a divát... A bélese rossz, a bőrkök kopottak...

A gondos férj megjegyzi:

— Szóval dobjuk el...

— Azt nem mondtam, de át kell alakítani... Így nem lehet hordani... Jön a tél és nekem nincs bundám...

— Tehát ez a perzsaláb, amit három évvel ezelőtt vettem, már nem bunda? — kérdezi dühösen a férj.

Erre már szegény asszonyka is elveszti a türelmét:

— Ugy? Azt a borzalmas szörpamacot te röviden bundának nevezted? Nincs neked szemed? Nem látod, hogy milyen bundában járnak a barátnőim?... És én nem is kérek új bundát, csak a régig akarom átalakíttatni...

A szücs mély meghajlással üdvözli a házaspárt. Igen, megnézte a bundát, hát az bizony nagyon vacak. Hogy nála vásárolták? A bunda tulajdonképpen elsőrangú, de a nagyságos asszony sokat strapálta és a formája... Bizony, a nagyságos asszonynak igaza van, ezt így nem lehet hordani.

Dr. Adó Alany kétségbeesetten megkérdezi, hogy mibe kerül ez az átalakítás, mire a szücs minden

lelkiismeretfurdalás nélkül azt mondja: négyezer dinár.

— Négyezer? De hiszen ezért már új bundát lehet kapni...

Kedves ismerősünk, a gondos férj ezt megdöbbenéssel hallta, s már nem is tudja viszszavonni, mert felesége rácsap, mint a héja:

— Akarsz inkább új bundát vásárolni? Igazad van, megtakarítjuk az átalakítást...

— Valami jobbat mutassak? — kérdezi a szücs.

— Valami rosszabbat, — nyögi a férj.

— Hehehe, — nevet a szücs, — nekünk nincs is rosszabb. Például itt van ez a gyönyörű, valódi sarkvidéki veszett-kutya... Óh, milyen jól áll a nagyságos asszonynak... Csak négyezer. Vagy ez a délafrikai kék ürge. Ötezer. Ez is pompásan áll Talán ez... Ázsiai egér-has... Jól megy a nagyságos asszony szöke hajához... Hatezer.

Az asszony, akinek szöke hajához olyan jól megy az ázsiai egér-has, mialatt a tükör előtt próbál, félszemmel egy perzsaláb-bundával flörtöl.

— És az ott? — kérdezi ártatlanul.

— Perzsaláb — mondja lelkesen a szücs. — Perzsaláb, de már majdnem breitschwanz... Cégünk büszkesége... Milyen jól áll a nagyságos asszonynak.

A férj ijedten közbelép:

— De hiszen a másik bundája is ilyen...

A szücs összecsapja a kezét:

— Ilyen? Ez nem olyan perzsaláb, kérem... Ez valódi perzsa jobblábakból készült... Garantálom, hogy egyetlenegy balláb sincs benne...

A kitünő hitves is rászól a férjére:

— Így értesz te a bundákhoz... Az enyém szücs és megfagy benne az ember... Ez bő és meleg... Az enyém spród, ez puha... Az enyém kopott, ez pedig vadonatúj...

Dr. Adó Alany belátja, hogy nem ért a dologhoz és bizonytalanul megkérdezi:

— Mibe kerül?

— Tizenkétezer, — feleli a szücs szemrebbenés nélkül.

— Nem, — tiltakozik a férj, — akkor inkább alakítsuk át a tavalyit négyezerért.

— Kérem... Ahogy gondolja, doktor ur... János, hozd ki a nagyságos asszony régi bundáját...

János keresi a régi bundát. Tüvé teszi a műhelyt, kinyitja az összes szekrényeket, de a bunda nem kerül elő. Jánost a főnök lehülyézi, s maga indul a bunda keresésére, János ezalatt a szalónban kutat a bunda után. Talán még most is keresné, ha közben nem vet egy pillantást a doktornéra, aki még mindig a tükörben nézi magát, mert nem tud megválni a valódi jobblábakból készült perzsalábundától.

— Főnök ur, — mondja János, — ne tessék keresni... A régi bunda itt van a nagyságos asszonyon...

Rablóüldözés közben

(Stiba ur a menekülő betörő után fut).

— Kérem, rabló ur, mérje maga az időt? Azt hiszem, megjavítottuk a fél-mérföldes sikfutás világrekordját.

Égő halott a Pére Lachaise-ban*

Irta: Diószeghy Miklós

Páris, október hó.

Vasárnap délután a Pére Lachaise-ben. Alig érezni a temető hangulatát. Ősz nénikék, pihenő öregurak üldögélnék a padokon, újságot olvasnak, szunyókálnak. A szobrok, márványlapok, oszlopok: mint egy keret díszei. Egyedül a borgőzös temetőőr próbálja a Wilde sirjánál borraivaló reményében élesíteni az elmulás levegőjét; kissé szavalva magyarul, ihatott az öreg, mert már nemcsak a lábaival, a mondataival is botorkál.

A társaságunkban levő svéd nő elfintorítja az arcát:

— Mi ez? Temető? Mindenki csokolózik és mindenki részeg.

Az őt mefogózik egy sírköbe másik kezével a borraivalókat szedi és mintegy ráadásul utánunk kiáltja:

— Ott a dombon a krematórium. Ha sietnek, még láthatnak égetést.

A svéd nő izgatottan megtorpan. Szelid pir ömlik végig csontos arcán és kitor belőle: gyerünk az égetéshez.

Szürke emeletes épülethez érünk. Nincs rajta semmi dísz, sem kegyeletes jelvény. Így kívülről lehetne lakóház, nagyobb műhely.

Ingujra vetkőzött biciklis sapkás emberek foglalatostkodnak az ajtóban: a hamvasztó legények. Az ingük piszkos, a nadráguk pecsétes, borotvátlan arcukon izzadság, ezek nem temetések diszbeöltözött szolgálói. Mintha gyári munkások vagy zsákfordók lennének.

— A szertartási terem az első emeleten van — mutatja az egyik hamvasztósegéd.

Benyitunk. Első pillantásra minden olyan mintha egy kis koncertteremben lennének. Pálmák köröskörül, bőrülések, padok félkörben és fent egy nagy pódium. Rajta díszes szekrényeszerű tokban a halott.

Gyászruhás francia kispolgárok a padokban: kisirt szemek, komoly megilletődött tekintetek. A koporsót már nem látni. A gyászdrapériák leple mögött észrevétlenül vették ki a díszes szekrényéből és átvitték a szomszédos égető terembe.

Ez mindig észrevétlenül történik.

Itt várja meg a család, amíg a halott, — ezuttal M. Lurin borbélymester a St. Placide-ról, — hamuvá ég.

A hamvasztó-segédnek a borraivalótól felcsillan a szeme és szolgálatkészen közli:

— Ezt az égetést nem lehet megnézni, mert itt a család, de mindjárt három hozzátartozónélküli halottat égetünk, megnézhetik.

Rövid várakozás után int a hamvasztósegéd, mehetünk. Szűk és kissé piszkos lépcsőkön haladva érünk a szomszédos teremben a hamvasztó-kemencéhez. Rettenetes hőség. Óriási kemence a kis terem végén, négyszögletes vasfalakon többméteres ki-kicsapó lángok kuszának fel. Hol is vagyunk? Egy tisztának semmiesetre sem nevezhető gyári műhelyben. A kemence kerek, láncozott vasemelyűk, középen U-alaku sín, szerszámok összevisszasága.

* »Pére Lachaise« Paris híres temetője.

Az egész egy nagy műhely, ahol gépies élettélenséggel, kissé kapkodva, de azért mégis a megszokott gesztusok egyformaságával sűrűnek az ingujra vetkőzött hamvasztó-segéd. A péksegédek ugyanígy izzadnak a kemence körül.

Itt nincs semmi az elföldelés romantikájából, itt nehéz lenne meghatottságot csinálni a szívbe, egy kellemetlen, kínosan visszatetsző kép ez. R társaság tagjai kesernyésen grimaszolnak.

De nyílik az ajtó és három hosszukás, vékony deszkaládát cipelnek a segédek. Mert nem lehet koporsónak nevezni ezeket a durva tákolmányokat. Hangosan kiabálva hozzák a hosszú ládákat és leteszik a kemence szájához vezető U-alaku sínre.

Három halott, akik a kórházban hunytak el, Párisban, hozzátartozó nélkül, szegényen.

Unottan ásit mellettem a hamvasztó-segéd.

Egyszerre csak hatalmas robaj hallatszik, csikrogva megfeszül a kezében a vaslánc és mint egy szinpadai függőnyt, felhúzzák a kemence széles, vasajtóját: egy kis szoba lángokban, vakítóan izzik a tűz. A forróság kibírhatatlan. A lángok szélesre, néha olyan erővel csapnak ki, hogy a kemence nyílásán kiszabadulva az egész vasszerkezetet elborítja a tűz.

Pattogó vezényszó és az U-alaku sín a három deszkaládjával beszalad

a tüzes kemencébe. Egy pillanat és a sín visszajön, de már a három halott nélkül. A halottak egy széles tepsin fekszenek, együtt hamvadnak el a deszkával.

Leereszkedik a kemenceajtó, nem látni semmit. A hamvasztó-segéd ismét int és felhúzza a kemence ajtaját. Látjuk a három koporsót, mint három égő hasábfát. Jól ég a fenyődeszka. Friss nekibuzdulással, szinte jókedvűen fogyasztják a lángok.

Ismét becsukódik az ajtó. Izgatott várakozás.

Egy kis nyitott ládát mutatnak. Benne egy elégett ember hamuja. Sok ilyen kis láda a földön, a fal mellett. Mindegyikben hamu.

A svéd nő kevesli:

— Csak ennyi maradt? Hiszen nem több az egész mint egy kiló.

A hamvasztó-segéd mosolyogva jegyzi meg:

— Kővér ember után nagyon kevés hamu marad. A kővér ember csupa víz. Gözzé lesz, elpárolog. De a sovány, izmos ember az sulyos. Annak két és félkiló a hamuja.

Végigmustrálja a svéd hölgyet:

— Madame, ön izmosnak látszik. Majd sok hamut seprünk össze ön után ..

És vigyorog hozzá. A leány összerázkódik, de nincs ideje elmélkedni, mert újra felhúzzák a kemence ajtaját, hogy lássuk a három égő halottat. Megrázó a látvány.

Legtöbben elfordulnak, nem bírják tovább nézni.

A hamvasztó-segéd hűsösen mondja:

— Még negyven perc és készen vagyunk.

Egyik ur csalódottan szól:

— Mindig hive voltam a krematóriumnak, de nem hittem volna, hogy ez az aktus ilyen csunya. Lélek és kegyelet nélkül.

Megkönnyebbülve mentünk ki a szabadba. A három égő emberre gondoltunk. Musset sirjánál tascó lány csokolózott egy vadzemű sihederrel...

De bennünket ez sem vidított fel. A svéd nő idegesen, kedvetlenül mondja:

— Igaza volt Wilde sirjánál az öregek. Gyerünk a Montmartra. Ma inni kell.

Szederkényi Anna írja:

Céltudatos vezetés

János, ne feledd a pénzt! — mondja az Emebr tragédiájában a tudós csillagvizsgáló, Keplernek a felesége rendszerint olyan időkben, amikor a tudós gondolatai a „földi terektől messze a csillagokban jártak”. János, ne feledd a pénzt! — mondja sokmillió asszony a házastársának, amikor sebtében bucsuzkodik tőle reggel a munkabaindulás előtt János, ne feledd a pénzt! — mondja sok asszony a férfinék, amikor szeretne elindulni a munkába, de nincsen munkahely, ahová elindulhatna. Pénz azért kell, mert kenyér is kell, tej is kell, lakás is kell és minden, minden kell, amit nem tud nélkülözni a mindennapi élet.

Amerikában a fiatal házásoknak, amikor összeesketik őket, kis könyvet szoktak ajándékozni az anyakönyvi hivatalokban, hogy tanulják meg belőle, hogyan vezethetik legokosabban a háztartásukat, hogyan bánjanak a pénzzel. Nagyon jól tudják ugyanis nemcsak az Egyesült Államokban, hanem a világ minden országában, milyen szorosan függ össze a háztartás vezetése az ország gazdasági életével, boldogulásával, jólétével. Erre gondoltak azok, akik most meg akarják tanítani a magyar gazdaszonyokat arra, hogy vezessék céltudatosan és gazdaságosan a saját háztartásukat. Az elmúlt esztendőben, amikor nemzetközi tanácskozásokon tárgyalták ezt a kérdést, harmincegy állam kiküldöttéi vitatták meg az „asszonyok dolgát”. Feltárták a bajokat, rámutattak arra, hogyan és miképpen lehetne és kellene javítani a helyzetet. Hiszen megállapítani sokkal könnyebb a bajt, mint azután meg is gyógyítani azt a sokféle betegséget. A mi gazdaszonyainknak is előadásorozatokot fognak tartani az okos gazdaszonyosság tudományából. Ahol nem okoz gondot Jánosnak, amikor oda kell adni a pénzt, bizonyosan sokan is fognak majd okulni az előadásokon. Az sem vitatható, hogy minél több jót és több utbaigazítást, okos tanácsot kapnak arról a nő, hogyan kell jól gazdálkodni, csak hasznos lesz. Mégis úgy véljük, hogy nagyon sokan lesznek, akik azt fogják gondolni magukban: nagyon szívesen, nagy örömmel és nagy készséggel alkalmaznák otthonunkban mindazt, amit akár Amerikában, Angliában és a boldog gazdag államokban értékesíteni tudnak a nők a jólberendezett háztartásában, csak volna legalább otthonuk és lenne miből takarékoskodniok. A nincsből tudniillik nagyon nehéz a takarékoskodás.

LÉLEKÜDÍTŐ

***

Ha lányokkal összeférsz, férfikkal verekedel, ha több a hiteled, mint a pénzed: ezzel az utraivalóval bejárhatod az egész világot. Goethe.

Bizzál, de nézd, kiben?

Latin és német közmondás.

Emlegeted a farkast, a kert alatt kullog.

Közmondás

Ne ferd az ördögöt a falra, mert itt terem.

Közmondás.

A későn járónak csont a fölöstököme.

Közmondás.

Szemérmes diáknak üres a tarisznyája.

Közmondás.

Az nevet legjobban aki utoljára nevet.

Nincs semmi új a nap alatt.

Biblia

Jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok.

Közmondás.

Késő akkor betenni a kalitka ablakát, mikor a madár kiröptül belőle. Bethlen Gábor.

A „vagy-vagy” közt még sok ösvény van.

Schaeffel: Ekkehard.

Ne fuss olyan szekér után, amely föl nem vesz!

Közmondás

Ne csodálj meg semmit!

Horatius.

Ne uszáj az ár ellen!

Biblia.

Két baj közül mindig a kisebbet kell választani.

Kempis Tamás.

Ki emberben bízik, nádra támaszkodik.

Közmondás.

Késő bánat, eb gondolat.

Közmondás.

Dezső bácsi postája

Rácz Laci és Gyula. Nagyon szépen köszönöm a gyönyörű rózsacsokrot, amit Petrovgrádról küldtetek az autóbusszal. Ugy látszik a sofőrbácsinak is lehet kislánya, vagy lánya, mert nagyon vigyázott a rózsára, frissen, üdén érkezett meg a gyönyörű csokor. Gyula még verset is írt a rózsá mellé:

Kiskertemben rózsacsokrot szedtem,
Dezső bácsi nekéd el is küldtem,
Ugy szeressed a kertem rózsáit,
Mint a Tündérszág katonáit....

Megérttem Laci panasztát, hogy a tanítóbácsija jó, de nagyon szereti a nadrágot kipporolni, meg hogy nehéz dolog az iskola után még hegedülni is tanulni. A Sefcsik hegedűiskolát nem ismerem, én a Huber iskolát tanultam, de az sem esett jól. Legkevésbé tavasszal, vagy nyáron, amikor a többi gyerek a szabadban játszott, én meg a szobában számláltam a taktusokat. Most már pegsze na, gyony örülök neki, hogy zenét tanultam, mert a muzsika sok boldog órát szerzett már az életemben. Éppen ezért te se busulj Laci komám. Ha nem ízlik a hegedülés, legfeljebb nyomd rá egy kicsit mérgesen a vonót, hadid recsegjen.

Várady Ica és Solyom Gyurika. A múlt vasárnap megígérttem, tehát most közlöm Ica versét:

A MIKULAS

Nemsokára eljő már
A várva-várt Mikulás.
Eljön annak aki jó.
Hoz is diót, meggyorót,
Aki rossz, annak pedig virgácsot.
Várja is a sok gyerek,
Egyik, másik arra gondol,
Jó voltam-e, hogy hozzon?
Addig majd megjavulunk,
Szorgalmasan tanulunk,
Mikulás is meglátja,
Hogy idejött, nem bánja....

A legutóbbi leveletemben közölt kívánságoknak természetesen örömmel teszlek eleget.

Fürstner Irénke. Na haragud, hogy tévedésből Ilonkának írtam a nevedet. A nyelvem is, meg az írógépem is jobban rájár az Ilonka névre. Ugyanis a kislányomat Ilonkának hívják, s így gondolhatod, hogy ezt a nevet emlegettem a legfőbb szorhol jöködvén, hol meg haragosan.

Salamon Lia. Köszönöm a születésed napjára szóló meghívásodat, de most még nem tudhatom, hogy november 25-én hol leszek. Két héttel ezelőtt készülttem hozzátok Szentára, de később úgy alakult a helyzet, hogy ugyanakkor Noviszádon kellett előadást tartanom, s így nem mehettem No-de a legközelebbi alkalomat majdesak elmegyek.

Stenger Babuska. Te is nyilván azt akarod, hogy megdicsérem az írásodat, azért mengetőzöl. Mert az írásod nem esunya, sőt olyan jó, hogy akárki megirigyelhetné.

Magyar Zoltán. Beküldött rajzodból is látszik, hogy ti ott Zelenikán, a tengerparton sokat gondoltok az alföldre, amelynek néperől apukád olyan gyönyörű meséket írt a Tündérszágban. A rajzot nem közölhetem a Tündérszágban, mert a nyomda nem tudja kidolgozni. Inkább megőrzöm emlékké.

Lovrekovics Gyurica és Tomiszláv. Nagyon szerethetitek ti a bundás kutyát, ha még verset is írtatok róla:

A KIS BUNDAS

Van nekem egy bundás kutyám,
Minden szóra figyel reám.
A családból mindenkit jól megismer,
Már messziről ugatóssal ad ő jelt.
Ha barát jön, örömjelt ad ugatva,
Ha idegen, mérgesen és haraggal.
Ezért nagyon szeretik őt mindnyájan,
Már nyolc éve, hogy nálunk van a házban....

Veronka. A másik nevedet nem írtad ki, az írásodat pedig még nem ismerem annyira, hogy annak alapján a másik nevedet kitaláljam. Pedig nagyon sok gyereket megismerek az írásról. Azt üzened, hogy „versel” írtál, amelynek címe:

AZ ŐSZ

Lehullott már a falevél,
Rég elment már a golyva madár.
A nyár is rég elköszönt,
Pedig ugy szeretnék a homokban játszani,
És a tó kristály vizében fürödni....

Ne haragudj kedves Veronkám, de ez a vers éppen olyan, mint az idei ősz. Ha nem tudnánk, hogy november van, nem ismernénk rá és könnyen nyárnak gondolnánk. Azért is közöltem a versedet, hogy továbbra is ilyen maradjon az idő.

Szabó Nándorka. Szünidei élményedet megkaptam, s legközelebb közöljük is a Tündérszágban. Örülök, hogy tetszett a fénykép. Felhíten jőjj fel hozzám megmutatni. Délelőtt 8-12 és délután 2-7 óra között, bármikor megtalálász a szerkesztőségben. Most pedig közlöm szünidei kalandrodól szóló kis versedet:

Dezső bicsi kérem,
Panaszom van nekem.
Egy szilaj tehén a szálláson,
Egy nyári szép napon,
Megdöfte az arcom,
De már hála Istennek nem fáj....

Crepajac Lyuba, Takács János (Bezdnán), Rácz Ferike, Bérés Vica, Gombos János, Fischer Mariska, Szuszmann Janika, Balaton Magdus, Molnár Mancika.

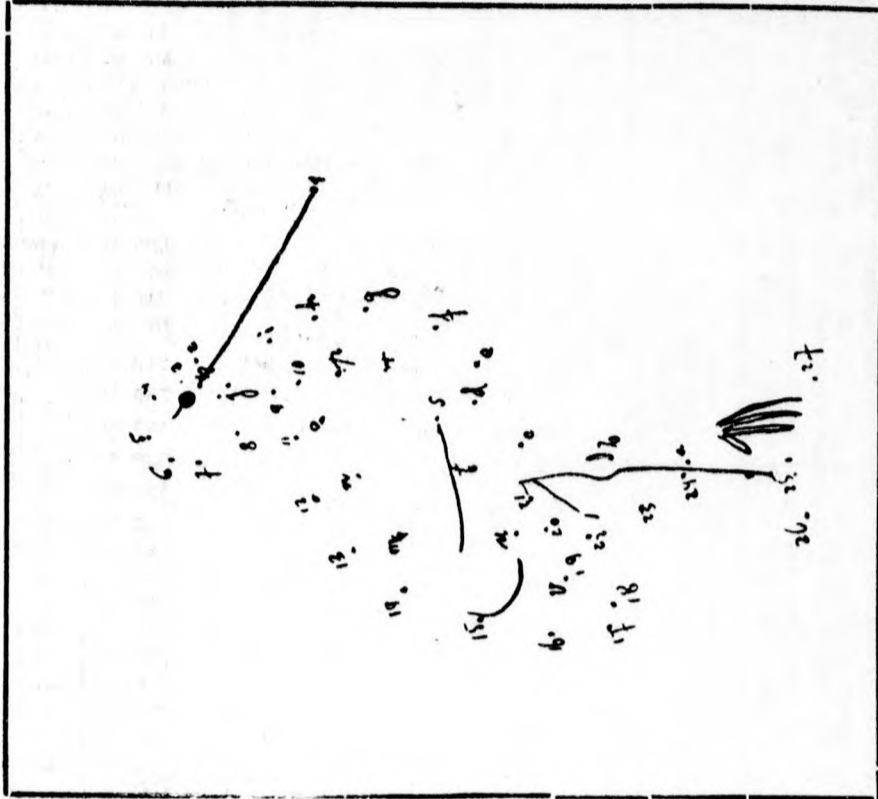
Szeretettel üdvözöllek benneteket a Tündérszág táborában. Aki közlötök eddig elmulasztotta írja meg pontos címét és hogy hány esztendő.

A Reggeli Újság vasárnapi ingyen melléklete — Szerkesztő: Dezső Bácsi

Rajzos festmény

(Az 1-es számtól kezdve sorjában kössétek össze vonallal a számokat, azután az abc sorrendjében a betűket, s a végén egy kedves barátunk képét kapjátok)

A beküldő neve és címe:

Fessétek ki a képet izlésték szerint.

A festményt azután küldjétek el a Tündérszág szerkesztőségébe.

Aki a legszebb festményt küldi be, 1 doboz cukorkát kap a **noviszádi Wahl** féle „Confiserie” üzletéből.

A Petrovgrádi nyertes pedig az ottani **Ruff cukorkaüzlet** csokoládéját

A festményt és rejtvénymegfejtést beküldők között azonnal kivül még több jutalmat sorsolunk ki

MESC A IUSIA PANNIRÓI

Írta: NELLY NÉNI

Panni pityeregni kezdett. Sehogy se fért a fejébe, hogy mért kell neki még itt is tanulni. De a tudsbagoly koppantására gondolt és felvette kezébe a könyvet. Eleinte csak lapozgatótt benne, de a kis méh figyelmeztette, hogy lásson már hozzá, mert a tudsbagoly nemso-kára itt lesz.

Kelletlenül bár, de olvasni kezdett. Eleinte csak betlizgetve, mert éppen csak hogy ismerete a betűket, de többszöri átolvasás után már elég szépen ment a lecke.

A kis méh addig el se mozdult a könyvszéléről. Három órákor jött a tudsbagoly nagy szárnycsattogással. Mint a nyíl ereszkedett le Panni mellé.

Panni úgy reszketett, mint a kocsonya. No olvasd el, mit tanulnál!

Az ábcét, mondta Panni és csurogtak a könyvel. Azután elkezdte felmondani őket. Bizony kettőt, hármát kifejejtett. De mivel nagyon meg volt ijedve, ezáltal nem bántotta a bagoly, de arra figyelmeztette, hogy csak most ez egyszer nézi el neki.

Holnapután majd az írsodát nézem meg, addig gyakorold magad a széprírásban is.

Holnapután meg is nézte az írást, de bizony nem volt meglepődve vele. Most már nem maradt el a koppantás se.

Hiába kiabált Panni, hogy nem tud szében írni, a bagoly kegyetlen maradt.

Jaj Mért nem tanuljad meg az iskolában! Azert adtak odal Aki nem akar tanulni, az ne féljen a büntetéstől se!

Most látta csak be Pannika, hogy mennyit mulasztott ő az iskolában.

Szánta, bánta ustaságát, de hát már későn. Szenvedni kellett miatta.

Számolni pedig holnapután fogunk, szólt a bagoly és elrepült.

Azután már a bábukat kellett beraknia. Mikor ez is megtörtént, egy órai szabad ideje maradt.

Ezt az időt arra használta fel, hogy szépen kinézze magának az utat, merre szökhetne haza. Ó bizony már torkig van itt mindennel, nem marad tovább. Hazament boldogan, hogy éjtel, majd ha már mindenki alszik, kerekelt old.

Megette a vascsoráját, letekudt! Telette magát, hogy elaludt. Az öreg zöld méh, ami mindig ott maradt mellette, míg el nem alszik, most mosolygva távozott.

Mi lehetett ő, gondolta, hogy egyszerre egész teste elzibbadt? Félt, hogyha nem tud megmozdulni, még majd rálatálnak és akkor nagyon elverik rajta a port.

De hiába, még mozdulni se tudott. Csak amikor már világsodni kezdett, látta, hogy ezer, ezer ezer méhecske lepke el a kezét és lábát, csendben.

No! Ennek a fele se lesz tréfa! Szólt az épen akkor odátrépező öreg zümmögő. Ezért a királyod elé kell kerülnöd. Panni ekkor összellette a kezét és úgy könyörgött, hogy soha többet meg nem próbálja a szökést, csak most az egyszer bosszúságnak meg neki.

Szófogad, engedelmis és szorgalmas lesz, csak a királyod elé ne vigyék.

Nézd Panni! Szólt a méh. Innen elszökni, amint most tapasztaljad is, soha se tudnál, mert száz, meg száz méhecske vigyáz rád. Hanem inkább köszönd meg nekik, hogy nem bántottak. Mert gondold csak el, mi lett volna belőled ha valamennyi megcsip? Szófogadni, engedelmessé válni, amenny is életszükséglet. E nélkül, semmit se ér az élet. Aki nem dolgozik, ne is egyék, mondja a közmondás is. Akkor mit akarsz még?

Megakarok javuhit Szólt szepelve. Ha komoly a fogadalomad, nem bánom! Ez egyszer nem mondom meg a királyodnak, de másodsor már nincs kegyelem.

Ti pedig testvérek, szólt a méhecskéhez, lássatok a dolgotok után, mert már nyitogatók helyeket a virágosokak.

Nagy zümmögés mellett el is repült valamennyi méhecske.

Panni pedig szomorúan állapította meg magában, hogy itt a legszigorubb és legkegyetlenebb börtönben van, ahonnan soha, a szökésre még csak gondolni se lehet.

A zümmögő, mintha megértette volna Panni gondolatát, azt felelte rá: Bizony nem. Ettől az időtől kezdve, nem lehetett Pannira ráismerni.

Olyan szorgalmasan rakosgatta ki és be a bábukat, hogy öröm volt nézni. A kérés is csak úgy ropult a kezében. Hát még a tanulási Úgy ír, ír, olvasott, számolt, hogy a tudós bagoly alig gvézte dicséretet! Még a királyhoz is eljutott a szorgalmának híre.

Egyszer, amint szorgalmasan kötögetett, megjelent ám két sárgahasú darázs, a baluk között, No de a Panni se volt rest. Vette a fecskendőt és úgy mefecskenkedte őket, hogy alig bírtak tovább szállni.

Aznap az asztalán, a fanyéria mellett, egy kis esonagrot talált. Kibontja, hát egy gyönyörű rózsaszínű szalag volt benne.

Másmnap, mivel ugyanis vasárnap volt, szép masnit kötött belőle és úgy ment a templomba.

Mindenki mefordult utána, mert tudták, hogy a zöld méhek országában, rózsaszínű masnit csak a szorgalmas leányoknak szabad viselni.

Nem is kellett többet Panni a munkára figyelmeztetni, talált ő mindig dolgot magának és olyan szépen elvégezte azt, hogy már jobban senki se tudta volna.

(Folytatása következik)

TUNDEORSZAG

TUNDEORSZAG

FOGYÓREJTVÉNY

Közi: Szieber Katóka és Évike

1. Elvonatlan el
2. Ha a hal elszákh, hibásan
3. Écsbor
4. Napszak
5. Tíz — i nélkül
6. Magánhangzó

MI EZ?

Közi: Jung Zoli

- Egersz ölyv
- Órvos rigó
- Sármány
- Zaldharkály
- Kánya
- Régi bagoly
- Órgébus
- Málygás szájka

A fenti madárveket helyesen össze kell rakni és felhírói lefőé olvasva egy kismadár nevét adja.

KRESZTIRAJTVÉNY

Közi: Takácsy Gábor

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Visszintes sorok: 1. Magyar regény író volt, 7. Rangjelző, 8. Kereskedelmi rövidítés, 9. Tagadó szó, 10. Leány bece név, 12. Portéka, 14. Romániai város, 16. Volt római császár, 18. KLE, 19. Gaboná nemü, 21. A kérésnek van, 23. Enekkhang, 24. Rá párya, 25. Veszekedők.

Függleges sorok: 1. Keleti nép, 2. Allahi lakás, 3. Menyasszony, 4. Ige, mult időben, 5. Fém, 6. Parancsolat, 10. A napludózás is ez, 11. Iskolai kellék, 18. Vissza, kis folyó, 15. Rangjelző, 17. Dara..... 20. Funnév, 22. Vadász igéje, 24. Rag.

KOCKAREJTVÉNY

Közi: Pál Lidike és Lali

1. Madár
2. Y-al a végén drága fém
3. Ilyen leves is van
4. Urnoka államnyelven

OSZLOPREJTVÉNY

Közi: Kovács Etuska

- Macska
- Leányév
- Leány becenev
- Paradicsomot túmaszt
- Füncv
- Kerek sv m
- Testet ledi
- Hatalmas
- Dal
- Fém

A vaságon rajzolt sor, egy olimpiai magyar bajnok.

METRIKES

Metrikés: 1. _____ 2. _____

Metrikés: 3. _____ 4. _____

Találs kérdés: _____

Mi ez? _____

Osztóprejtvény: _____

Kockarejtvény: 1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____

Ögyorejtvény: 1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____

Hibakereso: _____

A dekurdo neve es címe: _____

Rejtvények,

játékok, mókák és egyéb huncutságok
Megjefések a Tünderország okl. 31. számából

Betűrejtvények. 1. Központ, 2. Pártoló, 3. Megbízható, 4. Beniakkó.

Szórejtvény. Sáska csapat kóvályog.

Névgyerejtvény. Bognár.

Oszloprejtvény. 1. Teve, 2. Irka, 3. Tyuk, 4. Alah, 5. Nyak, 6. Inri, 7. Cica. A vastagon rajzolt sor Titánic.

Fogyórejtvény. 1. Perec, 2. Eper, 3. Rém, 4. Re, 5. L.

Keresztrejtvény. Vízszintes sorok: 1. Pár, 4. Dév, 7. Elők, 9. Buta, 16. Kő, 11. Asó, 12. Eb, 13. Mer, 15. Kel, 17. Lel, 19. Tör, 21. Tü, 22. Áru, 23. Éj, 25. Arab, 27. Rugó, 29. Nap, 30. Tik. — Függőleges sorok: 1. Pék, 2. Atom, 3. Ró, 4. Du, 5. Etel, 6. Rab, 9. Bok, 14. Eke, 16. Esó, 17. Lira, 18. Láb, 20. Régi, 21. Tan, 24. Jók, 26. Ap, 28. Ut.

A hibakereső pályázat megjeitése

A Tünderország másében több szót készakarva fordítva nyomunk, s a gyermekek feladata, hogy kikeresék a fordítva nyomtatott szavakat. A megtalált hibákat azután beírják a „Megjeités” szelvényébe, a szelvényt aláírva beküldik Dezső bácsinak postán, vagy bedobják a Tünderország postaszekrényébe a szerkesztőség folyosóján szerda estig, legkésőbb csütörtök reggelig. A hibakereső pályázat megjeitői, továbbá a rejtvényt és festményt beküldők között jutalmakat sorsolunk ki.

A művelői Tünderországban a következő hibák fordultak elő: men, za, mes, só, gyoh, kő, gyav, si, men, kacs. A hibakereső pályázat nyertes Krizsán Jucika, könyvtulajmát postán küldjük el Bácska Topolára.

A rejtvényeket egészben, vagy részben megjeitők. Szép festményi küldtek be:

Krizsán Jucika, Blázsevics Zsófia és Pistike, Kovács Dezső, Gázsó János, Klekka Tibor, Király András, Jovancsai Józsi és Rózsika, Vadász Laci, Tóth Feri, Kálmán Veronka, Kupidon Mariska, Nagy Juliska, Szabó Gizi, Horváth Ilona, Rác Ferike, Tolnay Feri, Szekeres Erzsike, Csér Mariska és Irénke, Gyura Erzi, Annus és Feri, Varga Bózsika, Demer Erzsike, Varga Ócsi, Ötvös Mancika, Kerékes Irénke, Molnár Malcsics Laci, Krizsán Picurka, Vozsenilek Annuska, Lopáti Miklós és Pali, Kiss Ilonka, Griesser Manci, Hajdu Ilonka és Sanyika, Baksa Irénke, Varga Józka, Németh Duccika, Kéki Kató és Manci, Kviring Erika és Annamária, Fehérvári Jucika, Salamon Lajos, Stenger Babus, Weisz Zsuzsi és Rudi, Fürstner Irén, Szógi Boriska, Schinagi Ferkó, Pál Gizi, Gábrriel Miklós, Németh Józsi, Glinis Viadó, Spitzer Laci, Schinagi Maca, Ukharik Aliz, Hévízi István, Farkas Magda és Mária, Crepajac Lyuba, Váradi Ica és Sóllyom Gyuszi, Takács János, Schönberger Mira, Szloboda Eszti, Sáfány Pisti, Bolfik György és Józsi, Csáki Irén, Fodor Terike, Urbán Józsi, Nagy Bózsika és Gizike, Szuszmann Janika, Szigeti Bó-

zsaiko, Balaton Magdus, Molnár Mancika, Zsóbár Irénke, Szilák Sándor, Farkas Irénke és Mihály, Diósy Irénke, Cseh Józsi és Irénke, Sajti Józsi, Ka és Ilonka, Schönberger Milica, Klein Jolanka, Kovács Etuska, Rác Laci és Gyula, Oravec Mariska, Herminka és Irénke, Lovrékócs Gyuri és Tomisláv, Boros Lalika, Pál Lidiko és Lali, Ács Károly és Gabi, Istók Katica, Sipos Kató, Tilda, Janika és Mariska, Bertók Judika, Kihut Erzsike, Horváth Sanyika és Juliska, Matijevics Mariska és Kató, Travejva Maca, Tóth Rózsika, Cipó Katica, Fendrik Ilonka, Breznik Ernő, Dev Karesi és Janika, Kelemen Karola.

A sorshuzárnál Kiss Ilonkának (Kistaludjeva 6), kedvezett a szerenese, a **Wáhl-féle dessert** cukorkára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Reiter Laci és Edi (Karadziceva 5), a **Herling Studio** fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Schönberger Milica (Lyubjanszka 45), a **Mignon cukrázda** öt sülteményére szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Held testvérek (Szokoliszka Kéj 5), a petrovgrádi **Petrikovich-Ruff** oskolájára szóló utalványt az ottani szerkesztőségben vegyék át.

A „Halottak napján” kiállításának nyertese Sajti Józsi és Ilonka (Karagygyejeva 25), a **Mignon cukrázda** öt sülteményére szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Jovancsai Józsi és Rózsika (Szeva Szévanovicsa 8), a **Foto Iván** fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Szekeres Erzsike (Szlovácska 64), a **Repatics Bácsi** ajándékjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Blázsevics Zsófia és Pistike (Leptirova 30), a **Mejszovics és Társa** óég csokoládéjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át.

Gyerekek, ügyeljétek, hogy a nyerevényeszelvényt legkésőbb péntek estig vigyétek el, mert különben érvényét veszti.

BETÜREJTVENYEK

1. Dobos Katica

AT AT — L — A — DE — DA — ME — MO

3. K. A.

VAJ — VAJ — CSE + E

TALALÓS KÉRDÉS

Közi: Dobos Katica

Esze egy csepp sincsen,
Nyelve sincs mákszemnyi
Mégis igazságot szokott hirdetni,
Az igazságnak ő bátor hírelője,
Pedig nincs fegyvere, csak két serpenyője.

A víz és a tűz vitája

A konyhaszállalon egy parányi vízcsepp eselógott. Csak annyi volt, amennyi leceppen, ha egy pohár vizet iszunk vagy kifreccsen egy lábasból fűzés közben. A kis vízcsepp rettentően unalkozó Körülnézett. Mellette az asztalon egy gyufaszál feküdt, amit valaki kiejtett gye gyufaszobozól.

Bár a vízcseppnek sohasem volt rokonszenves a gyufaszál, a benne lappangó tűz miatt és azelőtt mindig tüntetően elnézett a feje felett, most mégis szöba ereszkedett vele.

— Jónapot, kedves gyufaszál! Hogy érzi magát? — szólította meg barátságosan.

— Köszönöm kérdését, kissé fáj a fejem. Csupa tűz a homlokom.

— Nem is esoda! Parancsol talán egy kis vizet? — kérdezte enyhe gunnyal a vízcsepp. — Egy kis vizes borogatás si jót tenne.

— Mentis isteni! — tiltakozott a gyufaszál. — Távol legyen tőlem még a gondolata is...

— Miért irízik annyira a viztől? Pedig az tehetnének, sőt szép álmokat is szereshetne tőle. Mindenki tudja, hogy a tűz a viztől józúien elalszik...

— Tréfálni tetszik? Az ilyen álmot még az ellenségemnek sem kívánom. Az igazság az, hogy a víz a tűznek örök álmot hoz, vagyis kegyetlenül megfojtja.

— Tulzást! A víz csak jót akar a tűzzel: kinzó forróságot akarja enyhíteni!

— No, no! A víz nagyon jól tudja, gyoh bünt követ el a tűzzel szemben. Akkor miért párológ el azonnal, ha a tűz közelébe kerül? Mert a rossz lelkiismeret bántja. Ne vegye magára, de amit a víz a tűzzel szemben elkövet, az enyhén szöiva gonoszság.

— Uraságot sártégeli a családomat! Ezt ki kérem magamtól! Mi az ilyen vádaskodást keréken visszautasítunk. A víz előkelő, ősi eredetű, a világ teremésétől származtatja családfáját.

— Hahaha! — kacagott fel a gyufaszál. — Ezt állítja magától a mosogatóvíz sé a pocsolya is!

— Pedig igaz, hiába nevet rajta! A világ teremésekor csak víz borította a földet és ma is még több mint kétharmad részben víz alkotja a föld felületét.

— Ez csak olyan mese, amit maguk terjesztenek magukról — vetette közbe a gyufaszál. — Hiszi a pici...

— Nagyon téved! Hallott maga már az Atlanti-óceánról? Nohát az egy akkora víz, amelyet maga a kis fejével még el sem tud képzelni! Mellesleg szöiva: vele én közeli rokonságban vagyok, ő za én nagyapám. — De maga is hallott már bizonyára az örökkön izzó Nappolyóról? Megszóhatom: ő az én nagybácsim.

— Kicsit messze van innen, talán nem is igaz. De ha éppenséggel akarja tudni, nekem itt a közelben is van egy nagybíri rokonom. Ugy hívják, hogy Duna; ő az én édes bátyám. Ha akarja, érdeklődhet is tőle!

— No dícselkedjék, kérem, az ilyen rokonság-

gal! A bátyjáról én már sok gaztettet hallottam. Aki egyszer oda beleesik, könyörtelenül megfojtja.

— Erre a vádra nem is felelek. Elég, ha a víz közismert hasznosságára hivatkozom. Viz nélkül nem létezhetne élőlény a földön. A víz fontos alkotórésze minden élő szervezetnek. Viz táplálja a növényzetet...

— Talán bizony za árvíz is hasznos, amely elsodorja az ember lakhelyét, elárasztja a termőföldet és földművelővé tesz mindenkit? — vágott vissza a gyufaszál.

— Maga csak ne beszéljen! A tűz is elég bajt okoz az embereknek. A mulkor valamelyik kollégájára felgyújtott egy négyemeletes palotát és ha én oda nem rohanok a tűzoltókkal, mindent elhamvasztott volna.

— Bizonyára megvolt rá az oka! Nem akarom védeni, kacs szerényen megjegyzem, hogy a tűz már csak azért is hasznosabb, mint a víz, mert az ember télen megfagyana, ha mi nem melegítetnénk. De ezenkívül is, az embernek rengeteg hasznos okoz: mellette főzi ételét; tűz baltja gépeit, sőt a saját testét is a tűz, a melegség tartja életheen. A tűz, kedves barátom, mindennek a lelke! Ha a földről eltűnik a tűz, akkor kihűl és megmereed az egész világ.

— Csak ne legyen olyan nagyra — hűmögötte a vízcsepp. — A tűzre csak egy kis víz kell és azzal vége! Különb is mi köze magának a tűzhöz, hiszen csak egy árva gyufaszál!

— Igen ám, de ha akarom, akár az egész várost is elhamvaszthatom! — kacagott fel ördögi módon a gyufaszál. — Én csak gye kis gyufaszál vagyok, de a világ minden lángja belém van sürtve! Akármilyen kicsi vagyok, de ha meggyülsz a viz közelébe kerül, fűtött utolsó órája, mert párává foszlik szöjjel!

Közben a nagy vitalkozás hevében a gyufaszál egész közel jutott a vízcsepphez és egy kissé átnevelsedett.

— Most a szakkacsó lépett a konyhába és tüzet akart gyujtani. Kezébe vette a gyufaszálat és többször megdörzsölte a gyufásdobozon, de az csak nem akart meggyulladni. Végre si dühösen a szömbébe hajította.

A vízcsepp körörendőben kacagott fel.

— Mi lett belőle, kacsu gyufaszál? Mit fog szólni ehhez a csufos elmúláshoz előkelő rokonod, a tüzes Nappolyó?

A napsugár ezt a gunyos beszédet meghallotta és kiváncsian tekintett be a konyha üvegajtáján. Egyenesen a vízcseppre esett pillantása és percek alatt felszippanthotta. Megbűntette kárörvendő önieltségéért.

KÖNNYŰ IGY BÁTORNÁK LENNI

Egy kisfiu beállit a fogorvoshoz és így szöli: — Doktor bácsi, kérem, két rossz fogról szö bántan kihuzni.

— Brávó, kisfiám — dícséri meg a fogorvos —, ez aztán a bátorság. Új szépen bele a székbe.

— Nem rólam van szó — feleli a kisfiu —, itt kint vár az kisöcsém.

LANT ÉS TOLL

A MAGYAR KÖLTÉSZET REMEKEL

Mécs László (1895)

Nagykaposi plébános. Lírai költő. A felvidéki irodalmi élet egyik vezető egyénisége.

EGYSZERŰ KRONIKÁCSKA EGY NAGYON JÓ EMBERRŐL

Menj világgá, krónikácska, csermelyecske, csöndes ének,
Mig megsemmisülsz ölen a minden-szívek-tengerének...
Tükrözd egy jó ember képét, úgy, amint most rádhajtom:
Mind szeresse, aki állép rimeden, mint karcsu hidon.

Lángolj, jóság, pástortüzként: ég a mult, mint a gyatra
Régen uri passzióknak hőse volt a kobzok hőse: [Rözsé,
Salamon, kit ötszáz ágyas várt, mint kéjek tündérkertje
S nagy Napoleon, ki ezrek, népek vérért csapaverte.

De a Tenger, mely szent hátán hordja létünk ős hajóit:
Isten, munkát és családot: hegedősök tűzvönőit
Nem mártotta mámorokba, nem ihlette szent zené!
Várt a Tenger, várt a Nap új igricek új énekére.

Munkás sorsok milliói! Élet-venhes ősi Tenger!
Rólad zengek, hisz csöppecskéd az a csöndes, küzdő ember,
Aki nem járt oly mezőkön, hol virít az uri hőbort,
Kinek golgotás volt utja, mert csak kántortanító volt.

Őt gyermek volt minden kincse és egy ócska zongorája,
Pár selejtes földcsékje s évi hatszáz koronája
Volt a bér, hogy tót falucska ifjuságát taníttatta.
Kifogott a szegénységén: minden vágyát elaltatta...

Kántor is volt: jámbor tótok zugó, ősi ösztön-vágtá
Ének-áradását kottás, szent mederbe dirigálta.
Nem hallottam énekelni magának, csak mindig másnak:
Esketéskor, vagy mikor a Temetőben új sirt ástak...

Napról-napra földre verte ellensége, a Szegénység
S mindig talpra segítette Isten és a jó reménység.
Birkózott, imádkozott és messze döngött férfilába:
Mert egyszerre három lánya városban járt iskolába.

Tanítását elvégezve nem dőlt selymes pihenőre,
Fogta botját s ment a messzi, partos hálátlan mezőre,
Mint mesékben a szegénynek: két tehénke volt az ökre,
Azzal szántogatta földjét s áldást szórt a zord rögökre.

Őszi kép: apám s a béres szántanak s én boldog gyermek
Ott vigyázok az ősökre, míg a bokrok közt legelnek.
Vadkörtének odvas törzse mellé nyirkos rőzsét hordok,
Meggyul végre, mert a tűznek bűvös tót igéket mondok...

... Aztán én is uri módon kultur-iskolába mentem.
Ujra több gond, több barázdá a szülői homlok-renden...
Papja mélyen megvetette, mert ruhája foltos, ócska
S így beszélt a gazdasszonyhoz: Ah, a rongyos tanítócska.

Nem bántotta borgöz, kártya, mégis volt egy szenvedélye:
Méhést épített a partos kertbe, fent a meredélyre.
Oda bujt el, ott pipázott napok hosszatt, hetek hosszatt:
S mint szerelmes, nézte népét, méhei, kik mézet hoztak.

Messzi tájak tarka szirma csalta dolgos, zengő népét:
Jöttek, mentek, énekeltek s mézzel tömték fészük lépét,
— És egy részét (vérző szívvel!) jaj, kiölte őz határára:
Iskolába kellett mennünk s könyvet vett a méznek árán.

Es legyőzte a nyomort, mert minden vágyát eltagadta...
Kultur-kutjait betömté gondok csörtető csapatja,
Könyveit rég nem forgatta s műveltsége csak lepergett...
— Am az iskolákban könyvek mézén hizott őt nagy gyermek...

Minden szépségét lenyeste, hogy mibennünk kiviruljon
Lelke szirmai lezárta, hogy a harmat mind ránk hulljon...
Ha földjébe vetett volna hejhujját, vad vigalmat,
Akkor most a lelke volna dudaverte durva parlag.

Térdig jártam a tudásnak, művészetnek tarka rétjén,
(Mert egy évben alig egyszer-kétszer volt bor szűk ebédjén.)
Szárnyam van, hogy szállni tudjak s még a multat is bejárom
(Mert ő mindig földön csuszott és nyakában súlyos járom.)

Nem tud Michel Angelóról, Raffaélról, Correggióról:
De hogy én láthassam őket, most is őszén harcol, spórol.
Szíve szépségek szigetje, hol Robinzon volt a Jóság...
Versem vidd el minden szivhez, küzdő századunk hajósát!

Most bocsásd meg nekem Testvér, hogy apámról énekeltem.
Én a tengerről daloltam, mely fölséges, mérhetetlen,
Melynek csöppje az apád is! Az enyémet ismerem!
Isten csókja minden csöppjén: minden jámbor emberen!

ÉRDEKES EZ A VILÁG

Furcsaságok heti gyűjteménye

HUSZONNÉGYÉVI SZOBAFOGSÁG

A franciaországi Seine-et-Oise megye Beaumont városában a napokban egy férfi jelentkezett a csendőrségen.

— Katonaszökevény vagyok. Fogjanak el.

A férfit nagy esodálkozással fogadták. Ez azután elmondotta történetét.

— Nevem Delcourt Louis. Szülővárosomból, Saint-Pointból 1916-ban vonultam be katonának. Csakhamar a tűzvonalba kerültem. Egy alkalommal egyik bajtársamtól, aki akkor jött vissza szabadságáról, azt hallottam, hogy a feleségem hűtlenkedik. Nem akartam elhinni, de a gondolat nem hagyott nyugodni. Egyik este megszöktem a táborból. Nem haza mentem azonban, hanem édesanyám házába. Anyám megnyugtatót, de nem hittem neki. Titokban leskelődtem. Két napig figyeltem házamat. Ekkor már tudatára ébredtem, hogy szökevény vagyok. Azért mégis vissza akartam térni a táborba, de édesanyám sírva, magától eltemtetve kért, hogy ne menjek a biztos halálba. Majd ő úgy elrejt engem, hogy senkisé nem akad reám. Így is volt. Egy kis homályos fülkében húzódtam meg. Itt töltöttem napjaimat. Senkivel sem beszéltem. Ha édesanyám néha felkeresett, csak suttogva változtunk néhány szót. Őt év múlva anyám munkát hozott. Szalmafonatokat készítettem. Volt mivel eltöltem az időmet és pénzt is kerestem. Ekkor már feleségem istudta, hogy hol rejtőzöm, de nem árult el, különben hadiségélyét elveszítette volna. Mert időközben halottnak nyilvánították. Őt évvel ezelőtt meghalt a feleségem. Most pedig elhunyt édesanyám is. Nincs semmi értelme, hogy tovább bujkáljak.

A csendőrség parancsnoka megállapította, hogy Delcourt Louis mindenben igazat mond, de a volt katonaszökevényt mégsem fogta el. Azt is megállapította ugyanis, hogy egy időközben megjelent kegyelmi rendelet reá is vonatkozik és már évek óta nem tekinthető katonaszökevénynek.

A FORD-MŰVEK ÓRANGYALA

Harry H. Bennet ifjkorában festőművész akart lenni és a detroiti művésziskolába járt. De később kalandosabb hajlamok ébredtek benne és ott hagyta a festőállványt. Haditengerész lett, azután buvár, majd hivatásos ökölvívó, végül pedig kikötött a titkosrendőri pályán.

Egy időben a Ford-gyár mérnökei nagyon idegesek lettek. Ford az amerikai tengeralattjárók részére motorokat készített állami titkos megrendelésre. De a gépek felmondták a szolgálatot. Gondos ellenőrzést végeztek, sehol sem találtak hibát, a tervezők pontosan számítottak, az üzem pontosan a tervek szerint dolgozott. Végül is homokszemecskéket találtak a résekben. Kétségtelenül szándékos rongálás történt, de a leggondosabb felügyelet sem tudta kideríteni, hogy kik a tettesek.

Ford új munkásokat állított a munkahelyekre. Közöttük volt Henry Reese is, aki valamikor tengeralattjárón volt matróz és kitűnő szakmunkásnak bizonyult. Mindig tudott tanácsot adni, ha valahol fennakadás történt. Egy szép napon dührohamot kapott és két társát ököllel leütötte. Amikor le akarták fogni, azt mondta: „Allj!” Zsebéből írást vett elő és parancsot adott, hogy a két leütött munkást vigyék el. Anarchisták voltak, ők szórták a homokot a gépekbe. Reese szerelő pedig nem volt más, mint Harry H. Bennet. Nyomban ezután az eset után a det-

roiti Ford-művek felügyeleti szolgálatának főnökévé nevezték ki. Rövid idő alatt kitűnően működő szervezetet alakított. A telepen egyetlen szót sem lehetett elszógni, amiről ne szerzett volna tudomást. Bennet nagyon okosan járt el és nem szegte senkinek a nyakát. Aki ellen kifogás merült fel, négy szemközt a lelkére beszélt és a társalgásnak majdnem mindig azzal vetett véget: „Allright!” (Rendben van!) A munkások félték tőle, de ebben a félelemben több volt a nagyra-beesülés, mint a rettegés.

Bennet mentette meg Fordnak két unokáját is, amikor egy elszánt társaság el akarta őket rabolni. Rajtaütött a bandán éppen akkor, amikor tervüket végre akarták hajtani.

1934-ben a gyártelepen zavargás volt, amelynek során négy munkást agyonlőttek és harmincat megsebesítettek. Több ezer főnyi felbőszült tömeg vonult az igazgatósági épület elé, amelynek összes redőnyeit már leboaszották. Egyszerre kinyitott az ajtó és Bennet lépett ki, akit mindenki ismert. Egyedül volt és beszélni kezdett. Egy kö repült a fejéhez, a homlokát előntötte a vér, de ő rendületlenül beszélt tovább. Lassanként lecsillapodott az izgatott tömeg. És amikor befejezte szavait és megkérdezte: „Allright?” kórusban kiáltották föléje: „Allright!”. És csendben elszéledtek. Bennet visszatért az épületbe és csak ezután kötöztette be vérző fejébét.

A LANGÉSZ NEM ISMER KORT

Shaw Bernát mondotta egy alkalommal, hogy az embernek legalább háromszáz évig kellene élnie, hogy valami jelentékeny dolgot alkothasson. Ezen idő előtt az emberek még csak gyermekkorukat élék és tulságos fontosságot tulajdonítanak apró-cseprő tetteiknek.

Hogy a világhírű angol írónak ez a kijelentése csak az ő megszokott gondolkodásainak egyike, azt bizonyítja egy másik mondás, amely szerint a lángész alkotásai nincsenek kötve korhoz. Hogy ez mennyire igaz, mutatják a következő adatok.

Mozart tizenegy éves korában írta a „La Finta Semplice” és a „Bastien-Bastienne” című operákat. Pascal Blaise tizenkét éves korában már egy matematikai művet írt. Bacon tizenöt éves korában már foglalkozott legfőbb művével, a „Novum Organum”-mal. Nagy Sándor tizennyolc éves korában csatát nyert. A huszonhárom éves Marconi a drótnélküli táviróval ajándékozta meg az emberiséget. Voltaire huszonnégy éves volt, amikor „Oedi-pus” tragédiája nagy sikert aratott. Lindberg huszonöt éves korában átrepülte az Atlanti óceánt.

De a lángészt az öregség sem őríti meg.

Verdi hetvenegy éves korában írta meg „Otello”-ját. Blücher hetvenhárom éves korában vívta meg a waterlooi csatát. Voltaire hetvenöt éves, amikor böbesészeti szótárát (Dictionnaire philosophique) kiadja. Clemenceau hetvennyolc éves korában, a nagy világháborúban intézi nemzete sorsát. Hugo Victor nyolcvan éves, amikor megírja „Torquemada” című művét. Gladstone nyolcvanhárom éves korában negyedszer foglalja el a miniszterelnöki széket. Tiziano kilencvennégy éves, amikor egyik leghíresebb vásznát, a „Lepantói csata” című képet megfestette. Chevreul Michel Eugène francia kémikus kilencvenhét éves korában írta meg a színek tudományos módszereiről szóló munkáját.

TUNDEORSZAG

TUNDEORSZAG

5

A Reggeli Ujság divatmelléklete

(UNGAR WILLY SKICCEI)

**Önagysága
színházba megy...**

Minden nőnek érdeke, hogy színházban, hangversenyen stb. jól mutasson, hiszen ilyen alkalmakkor számos ismerőssel találkozik az ember, ami egymagában is kötelezővé teszi a jól öltözködést.

A színházi öltözködés tárgyában sok nő joggal ér az a szemrehányás, hogy elhanyagolja az estélyi stílust, ami még olyan nők részéről is alig menthető, akik estig dolgoznak s munka után alig van idejük és kedvük arra, hogy öltözködést rendezzenek. Pedig a jó és megfelelő öltözködés nemcsak azért kívánatos, mert általában ruha után ítélük meg az embert, hanem még inkább azért, mert döntően befolyásolja jó vagy rossz hangulatunkat.

Aki színházba vagy hangversenyre ugyanabban a ruhában megy, amely-

NÉHÁNY DIVATOS TÉLI CIPŐ

ben reggeltől estig dolgozott, magával viszi színházterembe is a hétköznapi szürkeségét, nyugtalanságát, a mindennapi élet gondját-baját. Ilyen hangulatban azután a legszebb művészi élvezettel szemben is közömbös marad.

Ha ellenben rászánunk néhány percet arra, hogy ünnepi külsőt öltünk magunkra, egész más szemmel nézünk és hallgatunk mindent, ünnepi varázsoljuk a hétköznapot is.

Ez az elv nemcsak a nőkre, de a férfiakra is vonatkozik, akik ezen a téren rendszerint még hanyagabbak; pedig a férfi is nemcsak önmagának, hanem társaságában levő hölgyeknek is tartozik annyival, hogy az est fényét a saját megfelelő megjelenésével is előmozdítsa.

Bizonyos, hogy a színház vagy hangverseny nem olyan ritka és kivételes alkalom, amely »nagy estélyi öltözködést« követelne s a divattervezők sem zárkoztak el eme józan belátás elől megteremtve a rövid estélyi ruhát amely lényegesen egyszerűbb és mégis megfelel a célnak.

Olyan modellekről va nszó, amelyek teljes estélyi benyomást keltenek, csak a szoknyájuk nem olyan hosszú s ezáltal nemcsak színházba és hangversenyre, hanem délutáni teára, esti látogatásokra egyaránt alkalmasak.

„DRENKA“

NŐI DIVATZALON

NOVISAD

LAZE TELEČKOG 24

A szabásuk mellett természetesen nagy szerepet játszik az anyag, a szín és a díszek helyes megválasztása.

A legnépszerűbb a régen látott fényes selyem, mégpedig fekete, vörösvörös, zöld és barna színárnyalatokban. Fényes és matt részek szembeállításával (mint a középső modellünkön látható) kitűnő hatást kelt.

Diszkrét és csipkék és a szoknyát szegélyező rojtok a legajánlatosabbak. (Lásd az első modellt).

Megfelel a célnak a megosztott ruha is annál is inkább, mert a »köpeny alatti kosztüm« egyike a legkedveltebb divatújdonosságoknak. Harmadik skiccünk ilyenféle megosztott ruha, úgynevezett cigányfrakkot ábrázol.

HOGYAN LESZ A KÉZELŐBŐL MUFF?

Szakácsművészet

HÁZI CUKRÁSZAT

Alma pongyolában

Ahány személy ül az asztalhoz, annyi asztali almát hámozunk meg, a magházát bádoggiszuróval kiszurdalva, kétszeres késfok vastag karikákra vágjuk és kevés rummal megöntözzük. 9 deka lisztet, 2 egész tojást, csipetnyi sót annyi fehérborral keverünk össze, hogy sűrű palacsintatésztánk legyen belőle. Ebbe a sűrű pépbe mártogatjuk bele az almakarikákat és azonnal bő, forró zsírba csusztatva, világosbarnára kirántjuk és cukorral erősen behintve, azon forrón adjuk az asztalra. A fenti mennyiség 5-6 személyre szól.

Tordai karaj almás káposztával

Veszünk a hentesnél 1 kiló súlyú bőrös, fiatal sertéskarajt, a gerincsonkját levágjuk róla, ha nem tudjuk, akkor a hentesel vágatjuk le, de a bordacsontokat rajta hagyjuk. Otthon a húst megmosuk és tepsibe félig vizet öntünk, a karajt a bőrös felével belefektetjük és a tűzhely lapján mintegy 10 percig forni hagyjuk. Azután hideg vízben kihütjük, majd kivéve a vízből, a bőrt éles, hegyes késsel, egymástól félcentiméteres távolságban, egy ujjnyi mélyen, a bordacsontokkal párhuzamosan bevagdossuk. Ezek a bevágások azért szükségesek, mert így gyorsabban sül át a hus, azonkívül pedig könnyebben és szebben tudjuk felszeletelni a karajt. Az ilyen módon előkészített karajt sóval bedörzsöljük, köménymaggal meg hintve, a tepsibe tesszük, zsirt tesszünk rá és jó meleg sütőben gyakori öntözgetés közben körülbelül egy óra alatt ropogósra sütjük. A tepsiben maradt pecsenyezsirhoz egy kevés vizet öntünk, felforraljuk és a kész almás káposztába keverjük. Az almás káposzta pedig így készül: Egy fej káposztához 6 darab almát veszünk. A káposztát meggyaluljuk és megsózzuk. Az almákat meghámozzuk, magházukat, csutkájukat eldobjuk, az almák husát pedig vagy felszeleteljük, vagy szintén meggyaluljuk. Egy lábasba adunk 2 kanál zsirt és benne a tűzhely lapján 1 fej finomra vágott hagymát megfuttatunk, ráadjuk a kicsavart káposztát és fedő alatt 30 percig pároljuk. Ekkor meghintjük egy kanál liszttel, kétszer-háromszor megkeverve, hozzáadjuk a meggyalult almát és tovább pároljuk, míg az alma is megpuhult. A tordai pecsenyelét legvégül keverjük az almás káposztába. Tálaláskor a káposztát a tál közepére halmozzuk, a felszeletelt karajt pedig koszorualakban körülrakjuk.

TUKÖRLEPÉNY

Linzer-tésztából lábasban vagy a tortaformában egy lapot sütünk, oldalait felhajtjuk, hogy ujjnyi vastag széle legyen. Félkiló epret, málnát, ribizlit, vagy más gyümölcsöt kevés vízzel pár percig főzünk, szitára tesszük és a lefolyt levét husz deka cukorral addig főzzük, amíg kocsonyás nem lesz. A gyümölcskocsonyát rákenjük a kiült lapra és késsel szétkenjük. Ha kihült, nedves késsel felszeleteljük. A linzerlapot tölthetjük almapürével is, ilyenkor a tetejét pörkölt cukormázzal szokták bevonni.

LOPJÁK A BARACKOT

Irta: Szrubidn Dezső

A Nyilas puszta béresgazdája volt Máté Vendel. Furó-faragó, mindenhez értő ember, aki mindennel bábált, ami a kezeügyébe esett, de legszívesebben mégis csak a kertjében foglalatoskodott. — A gyümölcsfáit védte, óvta, ápolgatta s azok közül is legjobban a kajszinbarackfákat szeretgette.

Most is ott folalatoskodott száraz akácveszszőkkel körülvevett kertjében pedig még alig pirkadt. A hajnali szürkületben szedegette a hernyókat.

Miután a jószágot ellátta s az igákat utnak indította, egy kicsit mindig körülnézett a kertben. Még a fűszálakat is rendben tartotta. Amikor a rövid kerti munkát elvégezte, megnézte az ez évben rosszul sikerült malacait s mikor meglátta ösztövért testüket elfordult tőlük s rosszkedvűen hümmögve indult a tinóistálló felé, hogy annak roskatag tetejét benádozza. Egy legény már várta ott.

— Hozzad Gerő a létrát — mondta zordan —, hadd menek fel.

— Igenis.
Máté Vendel aztán felmászott a létrán s »tetőzni« kezdett, egy ruddal ide-oda huzogatta a nádat, amíg elrendeződött. Gerő szóltanul, de annál nagyobb buzgalommal segítkezett neki.

Már jóideje dolgoztatott, amikor a tanya szélén porfelhő verődött az égnek s nemsokára az istálló elé gördült Muray intéző ur sárga kocsija.

Amint Vendel megpillantotta a kocsit, rögtön leereszkedett a létrán s kalapját a kezében tartva odaállt a kocs mellett s csak már akkor tette ismét a fejére, amikor az intéző ur kérdezősködése megindult:

— Mivel foglalatoskodik?
— Tetőznék, de nem jó a nád.
— Nem jó?
— Nem biz a, pedig ezt értelmesen kell csinálni, úgy mint én. Már kis ustoros koromban tanultam s megcsipték a fületem, ha rosszul kezeltém. De a náddal csak elbirnék, hanem nagyobb bajom van nekem most annál. Az idén semmi szerencsém sincs az állatokkal. Pár napja, hogy hértelen beteg lett az öreg disznóm, jöttek is értem, én meg rohantam, de mire hazaértem, amen lett, vége volt.

— Hát az baj, de hogy lehet ezen segíteni?
— Ugy gondolnám, hogy ha a tekintetes ur lenne olyan szíveskedéssel...
— Miféleivel?
— Ugy valanogy, hogy olyan jószággal lenne hozzám és adna egy emsét...
— Micsoda?
— No, igen... csak azért... mert a másik három se igen termelt e világra, csak elfeküsznek egész nap, a két emse, meg egy hibás.

— Egy kicsit nagyot akar.
— Hát ha nem is lehet, csak lepanaszokodom a soromat a tekintetes urnak, mert a földemmel sincs szerencsém, nem lesz kukoricám.
— Biztos tele tette babbal.
— Hát van benne...
— No persze. Egy rókáról két bőrt szeretne nyuzni, — korholta az intéző ur.

Máté bűnbánóan megemelte a kalapját.

— Most már mindegy, talán a kertem és a barackjaim majd kiségitenek.

— No, jó munkát! Géza mehetünk, — szolt Muray ur a kocsinak.

— Istennek ajánlom! — harsogta Vendel.

A kocs nemsokára ott zörgött a tanya másik végén.

A barack lassankint már érni kezdett, szépen sárgállottak a zöld lomb között sőt egyik-másik már rózsaszín pirt is kapott.

Vendel gazda napjában többször is lement a kertjébe s áhitattal gyönyörködött az éréfélten levő gyümölcsben, szinte simogatta őket a szemével.

Egy reggel aztán megrökönyölvé vette észre, hogy az érettebb barackok hiányoznak

— Hova lehettek, ki vihette el? — mormogta csendesen, de elkeseredetten.

Nem elég, hogy baj van malacokkal, nem termelt a kukorica, most még ez is?

Elhatározta, hogy figyelni fog.

Este előkapta a derék pulit s oda kötözte a kert lécekből készült alacsony ajtajához, aztán nyugodtan lefeküdt, ha a tolvaj jönni próbálna, a kutya majd felugatja, aztán jaj annak!

Az éjszaka elmúlt, de egy vakkantást sem hallott.

Amint derengni kezdett, felpattant, beleugrott a csizmájába és kilépkedett a kertbe. A kutya ott ült a lécajtó előtt s amint meglátta őt, négylábra ereszkedett s barátságos farkcsóválással várta, amig közelebb ér, azután két lábra állt s a lábászárára kapaszkodva hizelgett neki.

Máté rögtön észrevette, hogy az

ajtó egy kissé nyitva van, nem úgy áll, mint ahogy ő hagyta, itt tehát járt valaki. Belépkedett a fák közé s csakugyan, a barackoknak ismét hiya volt.

Nagyon nekibusult, de elhatározta, hogy végére jár a dolognak. A pulit mingyárt el is oldozta, látta, hogy a barackok irányában nem veheti hasznát.

Egész nap szóltanul járt-kelt s mogorvaskodott, de egyszer csak felderült az arca s huncut mosoly jelent meg ajka körül.

Este, amikor már mindenki lefeküdt a házban, kiosont a pitvarba. Ott aztán nagy óvatosan előhuzott a zsebéből egy kis kolompot, azt a kilincse akasztotta s a nyelére zsinórt kötött. A madzagot kivezette a kertajtóig s az egyik lécajtóhoz erősítette.

— No most már akár kinyitja valaki az ajtót, akár belebotlik a zsinórba — gondolta —, csak megszólal a kolomp és aztán...

Csendesen visszalépkedett a pitvarba, ott levackolt a földre terített subájára, a füttykösét maga mellé tette s csakhamar elszenderedett.

Éjfél is elmulhatott már, amikor a kolomp halkán megszólalt, de akár milyen gyengén is szolt, meghallotta azt Máté Vendel s füttykösét megmarkolva, fürgén felpattant a subáról és kiiparkodott a kert felé.

Meg is pillantott nyomban — a szép csillagos éjszakában — egy halvány árnyékot, amint ide-oda imbolygott a gyümölcsfák között.

A következő pillanatban már fogta is a nyakát.

— Jaj, édes apám! — kiáltotta fel az árnyék s a kezében levő barackok szertegurultak a földön.

Az öreg egy pillanatra meghökölt, amikor kamasz fia hangját felismerte, de meghökkenése csakhamar szörnyű dühvé változott át, de azért nem kiabált, csak még jobban megmarkolta a barackkedvelő fiu nyakát és kenetteljesen megszólalt:

— Megvagy fiam, Gergely! Tolvaj vagy, megloptad apádat, megver az Isten, de majd előbb mégis csak én verlek meg egy kicsit! — szolt és a következő pillanatban ott zuhogott a füttykös a tettenért Gergely hátán.

A fiu szabadkozott, rángatódzott, esdekelt, de mindez nem használt semmit, a haragos apa leverte rajta a járandóságot s ráadásul még az előkerült puli is megugatta.

Amikor Máté Vendel már megelégette az igazságszótást, kilökte a fiut a kertből, aki aztán ész nélkül talpalt az istálló felé, de az öreg még utána kiáltott:

— Aztán úgy jusson eszedbe megint éjszaka barackot kóstolni...

Egy kicsit még morgolódtott magában, aztán lehevert a subájára és a kedves barackfáiról álmodott.

JÓSZIVŰ

A skót és a felesége nagy batyukkal megrakodva utaznak egy rozszant egylovos kordén. Egyszerre csak így szól a skót:

— Nem tudom nézni, hogy erőlködik ez a szegény ló, vedd az öledbe az egyik batyut, asszony.

A magyar anekdótakincséből

Akinek lejár a fejbőre

A régi jó világban utazott a debreceni homokpusztákon egy vándorszínész-társaság. Egy kocs, amelyen négy színész ült, igen lassan ment, mert a fuvaros kímélte lovait.

Hiába kiáltoztak a parasztnak, hogy hajtson sebesebben, az csak nem akart, míg végre egy leszállónál a négy színész összebeszélt és ismét felülnek a kocsiba. Megszólítja az egyik a kocsist, hogy menjen sebesebben, mert majd ez lesz, az lesz, a kocsis nagy hetykén visszamordul:

— Azt gondolják az urak, hogy amért nincs bajszuk meg szakáluk engemet megijeszíthetnek? Sokat láttam én már, láttam én már olyat is, aki a száján megesz valamit, aztán a fülin jön ki. Nem olyan könnyű engem megijeszíteni.

— Hja barátom, — szol az egyik vissza, — mi az ahhoz képest, amit mi tudunk! Nézze csak, az aki ott ül hátul, az olyan ember, hogy ha megharagszik, hát lekapja a fejbőrét s odavágja annak a fejéhez, akire haragszik.

— De már ilyen bolondokat ne mondjon az ur, ezt már nem hiszem. Megszóllal erre a parókás színész, kinek szép, márványsima feje volt:

— Hajtson jobban, barátom!
— Nem loptam a lovamat, — vág vissza félvállról a kocsis.

A színész egyszerre dühbe jön, lekapja a fejbőrét és odavágva azt a kocsis fejéhez elordítva magát:

— De hajts, erre arra! Mert az enyém után mindjárt a tied is lejön.

— Gyül! — ordítja az elrémlt paraszt, meglátva a sima fejet, s úgy közéje vágott lovainak, hogy két órával előbb érkeztek Debrecenbe, mint a többi szekér.

A furtai harang

A furtai református egyháznak két harangja van. Az egyiket 1743-ban, a másikat 1854-ben öntötték. Ez újabb négy mázsás harangnak az a története, hogy a furtaiak 1849-ben kis harangjukat önként felajánlották a magyar kormánynak: öntessen belőle ágyut.

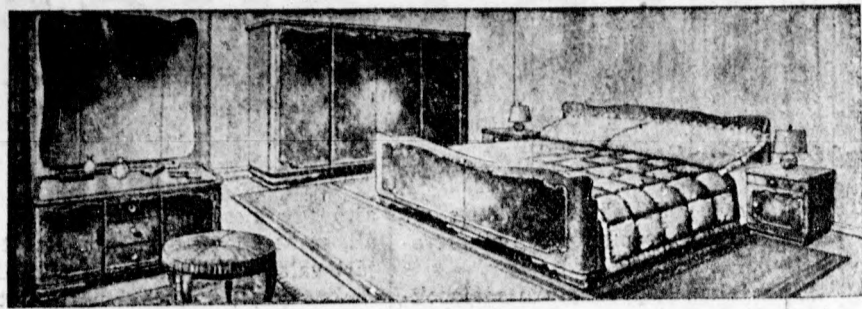
A harangot azonban hogy-hogynem, nem használták fel. Az aradi várban maradt, s ott találták a németek is. A felirásból meglátszott, hogy a harang a furtai református egyházé.

1850-ben az egyházhhoz kegyelmes leirat érkezett, amelyben az volt, hogy a furtaiak, ha harangjukat kényszerítve adták át a forradalmi kormánynak, folyamodjanak a harangért, s vissza fogják nyerni.

Ennek utána összegyülekeztek a presbiterok, tanácsot tartani: mitévőek legyenek. De nem igen sokat beszéltek, mert felállott Juhász János presbiter, községi bíró és azt mondta:

— Mi nem erőszakra, mi önkéntesen adtuk harangunkat oda. Tehát vesszen inkább minden harangunk, csak a becsületünk maradjon meg.

Mire aztán elhatározták, hogy a harangért nem folyamodnak a némethez, hanem öntetnek a maguk emberségéből másat. S így is cselekedtek 1854-ben.

BUTORT RENDELESRE IS KESZITUNK

MELEGI A. PAVLE bútorgyára
PETROVGRAD

Modern és stíl bútorok!

Mielőtt bútort vesznek, tekintsék meg dus kiállításunkat a legjobb minőségű modern és stílbútorokból. Termelési költségeink alacsonyak és az eladás eredeti gyári árakban történik. — A bútort saját eszközeimmel szállítom a vásárlóhoz. A minőségért teljes jótállást vállalunk.

Fiók: Noviszád, Dunavszka uicá 17.

Дозниш ОБУЧА

Lektres

LEKTRES

БЕОГРАД
КНЕЗ МИХАИЛОВА 13
ТЕЛ. 24-992

Gsak JADRAN szódavizet igyon!
Higiénikus, porcellán fejjel. **Ára: — 75 para**
Ivics Etelkánál SZUBOTICA
Vilsonova 60

Nemes szörmék, bundák

javítása és gyönyörű modellekre való átalakítása elsőrendű kivitelben csak

Kovács József
szüicsmesternél

Noviszád, Kr. Petra I. 24 az udvarban

HASZNÁLT KÖNYVEKET ÉS EGÉSZ KÖNYVTÁRAKAT MINDEN NYELVEN vásárol

Menahem PAPO AD
ANTIKVARIUMA

NOVISZÁD: **ALEKSZANDROVA** 13
HIVÁSRA HÁZHOZ MEGYEK

Őszi szövetekben

állandóan nagy raktárt tartok párizsi divatújdonságokból. Áraim a legmértékeltbbek.

Vanyur Jován
divatruháza Noviszád, Kr. Petra II 39 gyümölcsplác

Prva Srpska Fabrika Konfekcija
A. D. — Beograd

gyártmányai

Oriási választék, legjobb minőség, feltűnő olcsó árak!

Női és férfi kész ruhák, kabátok, gyermekruhák és gyermekkabátok, sport- és munkásöltönyök!

SOKO odela

NOVI SAD
Kr. Petra I. ul. 3. Telefon 30-94

SOMBOR
Sv. Djordje 5.

Minden igényt kielégítünk!
Vételkényszer nélkül tekintse meg üzleteinket!

A Reggeli Ujság a legjobb hirdetési orgánium!

Gyengeség és vérszegénység ellen

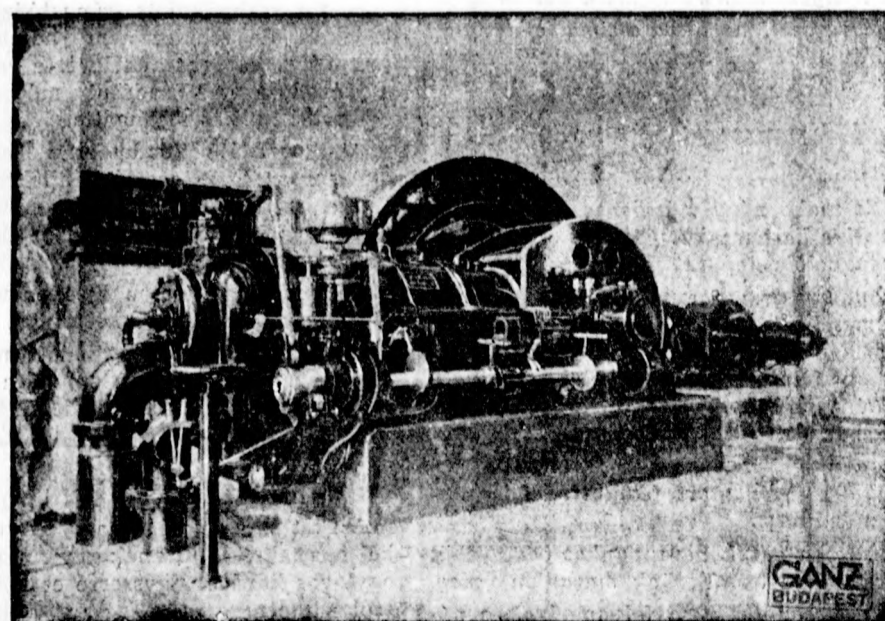

Malachin

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN FÖLERAKAT.

Grossinger gyógyszertár
NOVI SAD

OGL.0008R. S.Br. 568. 20.I. 934.

A GANZ-féle villamos, szivógáz és nyersolaj motorokat

az egész világon előnyösen ismerik. A technika mai színvonalán áll, zavartalan üzembiztonságot nyújt, minimális fogyasztás, óriási megtakarítás!

Vezérképviselőt Noviszád és környékére:

GELB motor, villamos, csillár és rádió-áruház — Noviszád
Kralja Petra II. uicá 23

EGYESÜLETI KÖZLÖNY

MŰKEDVELES NÉPNEVELÉS KÖNYVTÁRELET

Ezt kell tudni Kínáról és Japánról:

Amióta az egyesületeknek felolvasás céljából megküldöttük ki-nyomatott, iskolán kívüli népnevelésre szánt előadásainkat, azóta külön féle kérdések érkeznek hozzánk újabb és főleg a napieseményekkel kap-csolatos előadások iránt. Mi ezeket a kívánságokat a műveltség terjesz-tése szempontjából szintén fontosnak találjuk, ámde egyesületeink ve-zetői tudják, hogy Rómát sem egy nap alatt építették és így nekünk sincs módunkban, minden különleges előadásra vonatkozó kívánságot szükséges feldolgozásban azonnal elküldeni. Egyelőre meg kell marad-nunk a már nyilvánosságra hozott és megvalósított tervünk mellett, mert ezek a legfontosabb és alapvető tudnivalók. A legtöbb érdeklődés a japán és kínai háborúval kapcsolatosan történt. A háború váltakozó ese-ményeit a napilapok bőven közlik, de a japáni és kínai népi viszonyok legszükségesebb tudnivalóit, előadáshoz szükséges vezérfonalként itt le-közöljük. Az előadók azután tetszésük szerint ezt az anyagot felhasznál-hatják és előadásaikban szükség szerint alkalmazhatják.

(Kína a legfrissebb népszövetségi adatok szerint 25 kormányzóságból álló köztársaság, amelynek 11 millió 103 ezer négyzetkilométer a terüle-te, tehát majdnem annyi, mint egész Európáé. Lakosainak száma becslés szerint 450 millió, egy négyzetkilo-méteren átlagban negyven ember él. Van tehát még bőven hely Kínában.)
(Japán Knaur 1936-os világtatlaszán mint 4 nagy és 520 kis szigetből álló alkotmányos császárság szerepel. A tulajdonképpeni Japán (Korea és Szahalin nélkül) 382.309 négyzet-kilométer: körülbelül olyan nagy, mint Poroszország Szászországgal együtt. Lakossága 69 millió, egy négyzetkilométeren a népsűrűség 181 fő. Japánban nincs tér több ember számára.)

SZÜLETÉS

A két sárga országban nem divat a mi szerelmünk és az európai módi házasság. Az évezredes renden sem Kína két forradalma, sem Japán felvilágosodása nem változtatott.

Japánban van ugyan európai for-májú házasság is, de azért tulnyomó a határidőre (legfőképpen öt évre) kö-tött házasság. A határidős házassá-got közvetítő hozza létre, aki azon-ban nem a fiatalok, hanem a csa-ládfők közt létesít kapcsolatot — mert Japán családi berendezkedése még mindig, mint kétezer éve: az apai hatalmon alapul. Ennek meg-felelő az anyakönyvvezetés is: az új asszony és a gyermekek a férj ap-jának törzslapjára kerülnek.

Kínában a nő arra való, hogy dol-gozzék és urának fiat szüljön, aki-ben majd tovább él az ősök neve. Az új asszony számára a házasság nem önállóságot jelent, hanem foly-tonos engedelmességet, amíg csak anyósa meg nem hal és ahogy mul-nak az évek, ő maga is anyóssá nem lesz.

Kínában a magas, kislábu, erőtel-jes termetű nőt tartják szépnek. Ja-pánban a gyengéd, kerekded idomu lányának van sikere.

ÉLET

Kína földművelő ország, Japán ipari. Kínában minden megterem, ami a nép élelmezésére kell, Japán-ban csak annyi, ami a lakosság ki-sebbik felének eltartására elég. Ki-na rizst, teát, kölest, gabonát, ten-gerit, szójababot termel, óriási állat-tenyésztése van. — Japán a halon kívül minden élelmicikkben behozat-lalra szorul. A japánok alig tartan-nak háziállatot.

JAPÁN KÜLKERESKEDELEM

Japán 1935-ben 1596 millió német márka értékű gépet, műselymet, gyufát, konzervet, ruházati és egyéb ipari készgyártmányt vitt ki kül-földre, hogy 1679 millió márka ér-tékű rizst, búzát, petroleumot, ércet és szent importálhasson.

KINAI FÜLDMŰVELÉS

Kínában a lakosság kilenctizedré-sze a földből és a földhöz hozzáöve él. Minden kis darab földet kert-szerűen művelnek, akár szójabab, akár rizs terem rajta. Nagyszerű termelési eredményeket érnek el: valamirevaló föld búzából, a mi ér-tékünkre átszámítva, holdanként 12 —14 mázsás átlagot hoz ki. Gyár-ipar csak a tengerhez közeleső part-sávon fejlődött ki, itt vannak a hi-res selyem, gyapot és gyapjuszövő gyárak.

Az orsók száma: 4 és félmillió, géperejük szövőszékeké: 42.596.

IPARBÁRÓK

Japánban a lakosság egyharmada iparból él. Az iparosítást az utolsó negyven év hozta, a kényszerűség, hogy a folyton növekvő népesség kezébe munkát adjanak. A mester-séges iparoskodás tempóját két di-nasztia diktálta: a Mitsui-ház és a Mitsubishi-család. Ők Japán Rocke-feller-jei és Vanderbilt-jei, minden gyár, minden vasút, minden nagy iparvállalat az ő kezükben van. Vég-eredményben a parlament is: a libe-rális párt a Mitsui-familia híveiből áll, az ellenzéket Mitsubizhiék pén-zelik.

ÁLLAMI ÉLET

Japánban általános választójog van, csak férfiak számára. Az ország-gyűlés alsó- és felsőházra oszlik. A felelős minisztériumot a császár ne-vezi ki: Hirohito, akinek a neve ma-gyarul annyit jelent: »Fénylő Béke«.

Kínában az 1918-as második for-radalomtól ittmaradt legnagyobb po-litikai párt: Kuomintang gyakorolja a hatalmat a nemzeti tanács utján. Az óriási ország még mindig nem egységes, igazi állami szervezete csak a déli résznek van. Északon tá-bornokok szedik az adót és hol Ja-pánnal, hol a Szovjettel, hol pedig a Kuomintang-gal alkudoznak.

A NYELV

A japán és a kínai nyelv nem ro-kon, amint a fajta sem. A kínai nem tudja kimondani az »r« betűt, az erőszak és a háború magánhangzó-ját, a japán nyelv viszont nem ismeri az »I«-et, gyengédség és ba-rátság lágy betűjét. Európajáró ja-pán a hotelt hoteznek mondja.

ISKOLA

Japán iskolaügye teljesen modern. A közép- és felsőfokon tulteng a technikai oktatás, akár Európában a humanisztikus.

Kínának nyolc állami és több ma-gánegyeteme van, de elsőfoku nép-oktatása alig. Most szervezik.

A PÉNZ

Kína új pénzegysége a Yuan-dol-lár. Értéke ma, a devalváció után, körülbelül 45 amerikai cent. Forgalmi pénz a mexikói dollár, éppoly megmagyarázhatatlan okoknál fog-va, mint ahogy Abessziniában a Má-ria Terezia-tallér volt.

Japán pénzegysége a közismert yen. Egy yen — 100 sen —, 1000 rin. Egy yen ma körülbelül 30 dinárt ér, a devalváció előtt értéke 90 di-nár volt.

A KONYHA

A kínai konyha nemcsak a regé-nyekben változatos. A nép ugyan nem él cápauszonnal és fecskéfé-székkel, hanem csirkével, disznóval, a szamárral, a kutya, a házinyul és a hizlalt patkány husával. Észak-Ki-nában buzakenyeret esznek és sok edés krumplit, délen rizst, köles-kenyeret és zöld bambuszfözeléket. Ital: a tea.

A japán éppoly kevéssé ingyenc, mint a német. Az étrend rizsből, gyümölcsből, tengeri termékekből, halból áll. Italuk a sake, amit rizs-ből erjesztenek.

FALU ÉS VÁROS

A kínai nép falun lakik, a japán az iparosodás utján elvárosiasodott. Japán lakosságának egyharmada vá-rosban él: Tokióban öt és fél millió. Osakában 2.723.000, Kiotóban egy-millió. Ötven város van, amelynek lakossága eléri a százezer főt.

Kína legnagyobb városa a három-millióes Sanghaj. Peiping milliós, Nanking félmillióes város.

SZÍNHÁZ, MOZI

Szerelmes szindarab alig van, ne-vetnének rajta. Japánban a hősi színjátékokat kedvelik. Kínában az agyafurt és mulatságos történeteket. Japánban sokezer hangosmozi ját-szik, hatásuk alatt szemmel látha-

tóan alakul át az öltözködés és az irodalom. Van nemzeti filmgyártás is.

Kínában mozi csak a nagyváro-sokban van, a vászon mellett ma-gyarázó áll.

RÁDIÓ

Japánban hat nagy állami leadó-állomás működik, közülük egy rö-vidhullámú. Az előfizetők száma kö-zel tízmillió.

Kína két leadóállomását a Mar-coni-társaság és az amerikai Colum-bia Broadcasting tartja üzemben. Előfizetési díj nincs, így a hallgatók számát nem lehet megállapítani. A rádió bevételi forrása a postaszol-gálat és hirdetés.

IDŐSZÁMITÁS

Japán és Kína Közép-Európával szemben nyolc óra előnyben van: amikor azt olvassuk, hogy a japá-nok délben tizenkettőkor bombát dobtak Peipingre, az a mi időszámi-tásunk szerint hajnali négykor tör-tént.

BAJOK

Japán tultengő, erőszakolt ipara, tette a társadalmi ellentéteket. Óriá-si munkástömeget, évi egymillióes koncentrált kapitalizmusa megterem-népszaporulat, romló valuta, deflá-ció, rossz hivatalnoki fizetések, erős katonai párt: mindehhez Japán úgy jutott el, hogy nem tartott közben állomást. Átmenet nélkül ugrott át a feudalizmusból a tulzó kapitaliz-musba. Bajai: modern bajok, ame-lyeket orvosolni nem lehet.

Kína hiányosságai nem szükség-szerűek, hanem az idővel elműlők. Kína tud várni, amíg megteremtik az adminisztrációt, felnevelődik a szakemberek nemzedéke és kitanul az új hivatalnok-garnitúra. Társa-dalmi ellentéteket Kína nem ismer.

HALÁL

Kínában és Japánban a gyász szí-ne a fehér. Kínában a halottat fe-hér ruhában, koporsóba teszik és ahhoz mérten, milyen előkelő volt életében: halála után egy héttel, egy hónappal, vagy akár egy félvéssel temetik el. A temetés napjáig a ha-lott mindenből kap; teritenek neki, ételt raknak tányérjába, sőt ruhát is csináltatnak neki — de csak papír-ból. A temetés napján a gyászolók megajándékozzák a halottat: a ka-tona kardot kap, a földműves ekét, a kereskedő rizzsel telt zsákokat, de megint csak papírból. A sírnál a pa-pirajándékokat elhamvasztják és a halott ezzel bevonul az ősök sorába.

INGYEN KÜLDJÜK,

TÖBB MINT EZER SZINDARABOT TARTALMAZÓ ÚJ JEGY-ZÉKÜNKET

A magyar és külföldi szin-pad, valamint a rádió leg-nagyobb sikerű darabjainak szövegei. Vigjátékok, drá-mák, operettek, népszinmű-vek, bohózatok, kabarétré-fák, ifjúsági és gyermek-s z i n d a r a b o k.

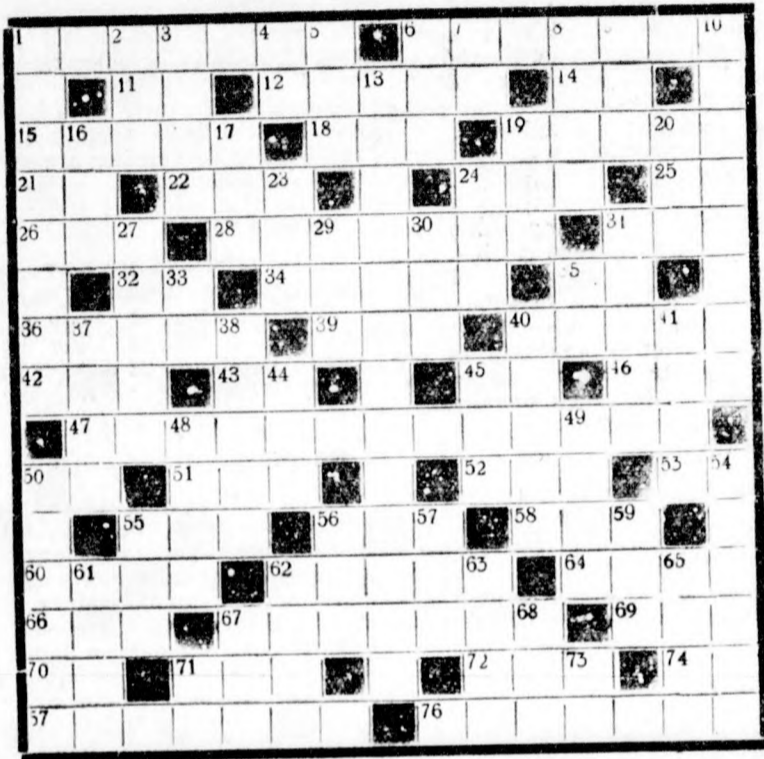
Kérje kétdináros levelezőapon köz-vetlenül a SZÍNHÁZI ÉLET könyves boltjától Budapest, Erzsébet körut 7.

A megfejtéseket a rejtvénytsejvénnyel együtt, legkésőbb csütörtök estig kell beküldeni. A beküldők közülük névüket és pontos címüket. Egy rejtvény megfejtése is elegendő. Akinek rejtvénye megjelenik, résztvesz a sorsolásban.

KERESZTREJTVÉNY

Közli: Szalay Aurélné, Apatin

Vízszintes sorok:

1. A dróttalan láviró feltalálója.
6. Az Amazon egyik legnagyobb szigete.
11. Felkiáltó szó.
12. A világháború egyik borzalmas harcának színtere.
14. Azonos magánhangzók.
15. Villámlás igéje fon.
18. A régi görög hajósok istenvilágának ismert alakja.
19. Megvet.
21. A függ. 23 mássalhangzói.
22. Idegen tagadás.
24. Kézimunkafonál márka.
25. Kiejtett mássalhangzó.
26. E. D. S.
28. Ilyen minden ami földi.
31. Tárgyrag.
32. Névelő.
34. Spanyolul: jég.
35. Pete része.
36. Vissza: volt idegenül.
39. Az a bizonyos kisegítő szócska.
40. Államnyelven: lakodalom.
42. Megfordítva: hullajt.
43. U. Á.
45. Bánat.
46. Földi id. egy betű hijján.
47. Drótnélküli uton Marconi készülékkel továbbított távirat, névelővel.
50. M. J.
51. Vitéz.
52. Az óra egyik hangja.
53. Egész.
55. Az óra másik hangja.
56. Irány.
58. Magyar Állam Vasut.
60. Franciául: gyekény fon.
62. Vízijármű.
64. Angolul: hegyfok.
66. Finnország fővárosa.
67. Görög meseíró K. e. 600

69. Vissza: helyhatározó rag.
70. Medvelakás magánhangzói.
71. Verskellék.
72. Hasznos tüskés állat.
71. Helyet foglal (ékezet hiba).
75. A bécsi cserek csapata.
76. Verdi opera

Függőleges sorok:

1. Francia történetíró (1798—1874)
2. Tesz-vesz.
3. Kínai mesterdetektív.
4. Csillagászati jegye csak a mássalhangzók.
5. Római három.
6. Vissza: idegen mutatószó
7. Skála hang.
8. Kérdő szó
9. K-val Ábel testvére.
10. 1642-ben fedezte fel a holland Tasman.
13. Tutankhamen egyiptomi fárao feleségének neve.
16. Vasúti menetrendekben olvasható rövidítés.
17. Fél Zombor.
10. Matuska szelleme
20. Ósanyánk.
23. Vissza: nemzet.
24. M. T. O.
27. Itt keresztelkedett Keresztelő szent János.
29. Római 52.
30. Fasor, fonetikus.
31. Földür.
33. Vissza: aroma.
35. Ludolf-féle szám.
37. Fájdalmas felkiáltás.
38. Mérgező növény az ernyősök családjából.
40. A zsidók örömmünnepe.
41. Szegény id. ékezet fölős.
44. Mesterember.

45. Szerbül gazdag, de csak a mássalhangzói.
48. Mezei munkát végez. Ahisztid így is mondaná.
49. Falusi utcák virága, dalt is irtak róla.
50. Egyik legfontosabb gőcpontja a brazil kereskedelemnek.
51. Megfordítva: helyhatározó szó.
54. Állam Mexikóban.
56. Bánatos.
57. Könyv része.
59. Létezik.
61. Vissza: fogad id.
62. Beszédtárgy.
63. Csak azért is.
65. Férfi név.
67. Vissza: keresztül közh. id. kifejezés.
68. Nyáron az ilyen lakás kellemes, megfordítva.
71. Görög betű.
73. Tiltó szó.

Megfejtésül beküldendő a vízszintes 1, 6, 47, 75, 76 és a függőleges 1, 10, 50, 54 szavak.

Rejtvénytervezők figyelmébe. Keresztrejtvénytervezőket szívesen fogadjunk. Kérésünk csupán az, hogy a mai beosztás maradjon meg.

BETŰREJTVÉNY

Közli: Balázs György, Novisád

e = ő   e = o
 IIIII - IIIII

KERESZTNEVEK:

1. Washington.
2. Báthory.
3. Alexander.
4. Descartes.
5. Dante.
6. Eötvös.
7. Morus.
8. Lincoln.
9. Bunsen.

Ha a vezetéknevek mellé a keresztneveket odairják akkor ezek kezdőbetűi felülről lefelé olvasva egy híres szoros nevét adják.

REJTVÉNMEGFEJTÉS A MULTVASARNAPI SZÁMBÓL

Keresztrejtvény. Vízszintes sorok: 1. Zongora. 6. Nagydob. 28. Oktávák. 47. Romain Rolland. 75. Aggházy. 76. Smetana.

Függőleges sorok: Zárlatok. 10. Bayreuth. 13. Korálvariációk. 50. Brácsa. 54. Huszka.

Betűrejtvények: 1. Postafordultá val. 2. Egyenruha. 3. Csupas. 4. Élénk helyeslés a jobboldalon.

JUTALOMBAN RÉSZESÜLNEK:

Kovács Angala kalapalakítást kap, Kollár Mária egy doboz sajtot, Kátóna Mária két darab finom pipere-szappant, dr. Kassowitz Rudolfné 3 darab fényképet »Studio Vera« fotoszalonból, Szabó Ili Apatin, könyvtalomban részesül.

Novisádi nyertesek a szerkesztőségben vegyék át utalványukat, vidéki nyerőink pedig postán kapják kézhez jutalmukat.

JUTALMAINK

Két legfinomabb önbortva penge

HOSEK F. cégtől

Dunavszka ul. 21.

Női kalapjavítás, vasalás, vagy alakítás

MODES DOSIC

régi és jóhírnevű kalapszalónjából
 Grcskoskolszka ul. 11. Pápics patika mellett

Egy víz- vagy vasondolálás

Talac Pavle

többszörösen kitüntetett

fodrászsalónjában

Kralja Petra II. 56

Kalapjavítás, vasalás vagy alakítás

MODE SALON „SIK“

Berger Magda női kalap divatszalonjából
 Bulevár 2.

Két darab finom pipere szappan

PARFUMERIA „ZORA“

cégtől

Tanurdsics palota

1 doboz

„LILI-PUDER“

a GROSSINGER győgszertárból

1 doboz „Titan“ fürdősó, 1 üveg

„Iras“ virágillat választás szerint az

„IRIS“ Parfómériából

Egy doboz ementhali sajt

RICHTER

speciális sajt, vaj és tejtermék üzletéből

Kralya Petra II. 5. Telefon 28—72

Három darab fénykép

Studio „Vera“ fotoszalonból

Trg Oslobodjenja 2. Matica épület
 Olcsó árak, elsődrendű kidolgozás

Különléle fűszerek, vagy csemegék

Strainić

fűszerüzletéből

Vilzonov trg, a főpostával szemben

November 7
 rejtvény szelvény

A REGGELI UJSÁG HETI RÁDIÓMŰSORA

zi zene. ● 18:55: A világ eseményei. ● 19: Hírek; filmekről. ● 19:30: A bécsi férfifallegylet hangversenye. Schubert: Himmusz. Weingartner: Három kardal. Póhm: Az ürdög cérnája. Kreutzer: Jubászdal. ● 20: Hellmesberger: Bécsi történetek, háromfelvonásos daljáték. ● 22:15: Hírek. ● 22:25: Táncczene.

BERLIN 6:30: Könnvü zene. ● 16: Dalos, zenés delután. ● 18: Szalonfőző. ● 19:10: Művészi lemezek. ● 21:10: Dalos, zenés, tréfiás est. ● 22: Hírek. ● 22:30: Táncczene.

BUDAPEST 1. 6:45: Torna. Utána: Hanglemezek. ● 7:20: Éltrend, közlemények. ● 10: Hírek. ● 10:20: Sas Ede elbeszéléseiből. (Felfolvasás). ● 10:45: Mit nézzünk meg? Az Országos Levéltár és emlékeit ismerteti Mesterházy Jenő. ● 11:10: Nemzetközi vízilabdázóverseny. ● 12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból, időjárásjelentés. ● 12:05: A rádió szalonzenekara. 1. Jensen: Lakodalmi zene. 2. Stefániai Imre: Panchito, tangó. 3. Szabados Béla: Nyári este. 4. Kondor Leó: A lélek hangja. 5. Rimcskij-Korszakov: Himmusz a Naphoz. 6. Csajkovszkij: Virágkeringő. 7. Pall Leó: Szimból rózsája, egyveleg. 8. Szirmai Albert: Teljes gözzel, galopp. ● 12:30: Hírek. ● 1:20: Pontos időjárás, időjárásjelentés. ● 1:30: Hanglemezek. 1. Weber: Oberon, nyitány (Berlini filharmonikusok, vezényel Schuricht). 2. Bizet: Carmen, virágária (Nino Picaluga). 3. Charpentier: Luiza, ária (Fanny Heldy). 4. Verdi: Ernani, ária (Riccardo Straciarri). 5. Schumann: Esti dal, gondolkasztól (Pablo Casals). 6. Saint-Saens: Sámson és Dalila. 7. Delibes-Doinanyi: Coppélia-kerengő (Dohnányi Ernő). 8. Korngold: A holt város, Marcella gitárdala (Németh Mária). 9. Drige: Harlequin milliói, szerelmi nocturno (Gigli). — 10. Wagner: A nürnbergi mesterszobások, részlet (Ivor Anderson). 11. Monasterio: Sierra Morena, Andaluziai szerenád (Yehudi Menuhin). 12. Puccini: Bo-hémélet, Mimi halála (Kettős, Lucrezia Bori és Tito Schipa). ● 2:40: Hírek. ● 3: Arfolyamhírek, gicci árák, élelmiszerek. ● 4:15: Lágyszívű királyi és Holdsgórtka. Harsányi Gizzi meséje. ● 4:45: Pontos időjárás, időjárásjelentés, hírek. ● 5: Mit üzen a rádió? ● 5:30: Suki Toni és cigányzenekara. ● 6:35: Hanglemezek a hollandiai jamberce-ről. Irta dr. Vida Vilmos. Közreműködik Nemere János, Schück Imre és a cserkészgyűttes. ● 7:25: Fischer Annie zongorázik. 1. Handel: Chaconne. 2. Czupin: a) G-dur nocturno; b) Gesz-dur etűd; c) C-moll prelűd. 3. Mendelssohn-Liszt: Nászinduló és tündértánc a „Szentiványi álom”-ból. ● 8: A vén bakancsos és fia, a huszár. Eredeti népszót-

BUDAPEST II. 5:30: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrlése. ● 6:30: Hanglemezek. ● 7:45: A Mária Terézia 1. honvédelmi lovezred zenekara, vezényel Fiedy Sándor. ● 9:05: Hírek, lovezredműsorok. ● 12: Hírek. ● 12:10: Lemezek. ● 13:10: Hírek. ● 13:25: Román lemezek. ● 14: Időszári anyag. ● 16: A Románia őrsége szervezet órája. ● 17: Lemezek. ● 18: Felfolvasás. ● 18:45: Szórakoztató zene. ● 19:15: Felfolvasás. ● 19:35: Hella Aida énekel. ● 20:15: Tánccst. ● 21:30: Hírek. ● 21:45: Vendéglő: zene.

HAMBURG 6:30: Könnvü zene ● 18: Vidám delután ● 18:25: Katonaindulók és dalok ● 19:10 Deutschland-sender ● 20:10: Künneke: Lola Montez háromfelv. zenés játék ● 22: Hírek ● 22:30: Táncczene.

LIPCSE 6:30: Könnvü zene ● 16: Dalos-zenés delután ● 18:15: Szülőföldi-est ● 19:10: A Strauss-család indulói, táncok és operettalalmak ● 21:10: Fuvós zene ● 22: Hírek ● 22:30: Műschem.

PRÁGA 11:05: Szalonzene. ● 12:11: Lemezek. ● 12:25: Brno. ● 15:20: Pozsony. ● 17:55: Fátusi énekkar. ● 19:10: Kassa. ● 20:55: Rádiózenekar Muncinger operatőrök és Kecsova operatőrökével. Részletek a Varázsfuvola, A esők, Arnyida, A windsori vig nök, Lakmé és Faust című operákból. ● 22:15: Lemezek. ● 22:30: Jazz.

STUTTART 6:30: Könnvü zene ● 16: Dalos, zenés költői utazás 120 év alatt ● 18: A hét hangjai ● 19:10: Tarka lemezek ● 20: Vidám sváb jelenetek énekel és zenével ● 21: Táncczene ● 22:30: Könnvü és tánclemezek ● 24—1: Divatós lemezek.

VARSÓ 6:40: Lemezek. ● 11:40: Hegedű lemezek. ● 12:03: Déli zene. ● 16:15: Fuvós zenekar. ● 17:15: Monteverdi operából. ● 20: Könnvü- és tánczene dalokkal. ● 22: Részletek a Fekete dominó, Roméó és Julia, Carmen, Manon, Turandot, Bajazzók, Hugenották, Paraszthérsület és Pillangókisasszony című operákból. Varsó II. ● 22:15: Srammel. ● 23—1: Táncclemezek.

Szep, jó és könnyen hozzáférhető a SIERA RÁDIÓ, kapható kedvező részletfizetésre: „LUX RÁDIÓ”, Noviszád, Kr. Alekszandra 24. TELEFON: 20—13.

mű 3 felvonásban, dalokkal. Irta Szigeti József. A darabkat betanította és vezényel Polgár Tibor. Közreműködők Mursi Elek és cigányzenekara. Rendezte Barsi Ödön. Személyek: Mihály, a vén bakancsos — Rózsahegy Kálmán, Laci a fia — Hámory Imre. Vörös csapat — Gózon Gyula, Friet

REGGELI RÁDIÓ

A REGGELI UJSÁG RÁDIÓ-MELLÉKLETE

1937 november 7-ől november 13-ig

BEOGRAD, RÖVIDHULLAMU ADÓÁLLOMÁS (Hullámhossz 49.18 m. 0.25 kw. 6.100 kc.)

VASARNAP: 6:45: Himmusz pontos idő, időjárás, lemezek. ● 7: Hírek, műsorolvasás. ● 7:10: Hangverseny. ● 8: Sport és társadalmi hírek, jugoszláv lapszemle, himnusz. ● 10: Isztisztizlet. ● 12:45: Himmusz pontos idő, jugoszláv lapszemle francia nyelven. ● 13: Rádiónapló. ● 13:15: Hangverseny. ● 13:45: Közművelődési előadás. ● 14: Hanglemezek. ● 14:45: Hírek, himnusz. ● 19: Himmusz, pontos idő, könyv- és folyóiratszeme. ● 19:15: Táncczene. ● 19:30: Aktuális óra. ● 20: és 20:15: A közművelődési előadás megismétlése idegen nyelven. ● 20:30: Hírek negyedórás időközökben. ● 20:30: Népdalok. ● 21:30: Népdalok. Arab és francia nyelven. ● 21:30: Népdalok. ● 21:45: Hírek negyedórás időközökben, magyar, olasz és német nyelven. ● 23: Beograd éjjele, zenei séta. ● 24: Utolsó hírek, himnusz.

KÖZNAPOKON: 6:45: Himmusz, pontos idő, időjárás. ● 7: Hírek, műsorolvasás. ● 7:10: Hangverseny. ● 8: Sport- és társadalmi hírek, jugoszláv lapszemlények. ● 8:15: Jugoszláv lapszemlények francia nyelven, himnusz. ● 13: Himmusz, pontos idő, rádiónapló. ● 13:15: Hangverseny. ● 13:45: Közművelődési előadás. ● 14: Tűzsele, hanglemezek. ● 14:15: Hírek, himnusz. ● 19:15: Táncczene. ● 19:30: Aktuális óra. ● 20: és 20:15: A közművelődési előadás megismétlése idegen nyelven. ● 20:30: Hírek negyedórás időközökben, görög, török, albán és francia nyelven. ● 21:30: Népdalok. ● 22: Hírek. ● 24: Utolsó hírek, himnusz.

★ Csütörtökön és szombaton 14.30 órakor dr. Sztjokov Mózes szerb-horvát nyelvtanfolyama magyar hallgatóknak.

Vasárnap

november 7

BEOGRAD 7—7:55: Induló, hírek, torna, tamberzene, éltrend. ● 7:55: Műsorolvasás. ● 8: Isztisztizlet. ● 9:30: Nikola Pavlovics felfolvasása: Mi az akadálya a szövekezzeti mozgalom fejlődésének? ● 11:50: Vízilásjelentés. ● 11:50: Pontos idő, majd a rádiózenekar hangversenye. 1. Kálman: Marica grófnő, operettegyveleg. 2. Kettelbey: Galatériák, románc. 3. Michelli: Spanyol szerenád. 4. Armandola: Kairói emlékek, szvit. ● Közben 12:35: Reklámok. ● 13: Rádiónapló. ● 13:10: Operettészletek hanglemezek. 1. Rossini: A sevillai borbély (Erna Sack). 2. Donizetti: Don Pasquale (Luigi Fort). 3. Mozart: Don Juan (Luigi Fort). 4. Verdi: a) Aida; b) Rigoletto (Eida Norena). 5. Leoncavallo: Bajazzók (Eida Norena). ● 13:40: Pontos idő, hírek. ● 16:40: Pontos idő, műsorolvasás. ● 16:45: Albert Lovaszics: A gyerme-

kek nevelése a szokóban. ● 17: Dragolyub Dimitrijevic népdalokat énekel, kíséri a rádió néptanzenekara. ● 17:30: Jovánovics jazzzenekara játszik. ● 18:20: Tijardovics: Mala Florami, operett 3 felvonásban a zágrabi Nemzeti Színház előadásában, vezényel Tijardovics (hanglemezek). ● 19:20: Reklámok. ● 19:30: Jugoszláv nemzeti óra. Dr. Vladimir Tyrovics egyetemi tanár előadása: Az utolsó szerb dicsőítő. ● 19:50: Sporteredmények, utána a beogradai lirlapíró szekció heti riportja. ● 20:10: A nagy rádiózenekar szórakoztató hangversenye, vezényel Szelinszki. 1. Liffiff: Robespierre, nyitány. 2. Verdi: Traviata, ábránd. 3. Grieg: Olaf Trigravsson, részletek. 4. Ippolitov-Ivanov: Kaukázusi szvit. 5. Rubinstein: A kaszmiri ártatlanság. 6. Brahms: 1. és II. magyar tánc. ● 21:20: Ruzeica Kausios tamburakísérettel népdalokat énekel. ● 22: Pontos idő, hírek, sporteredmények, utána dalárdák hangversenye (hanglemezek). 1. Suk: Varazdszki ban (Szmelana dalárda). 2. Szmelana: Veno (Szmelana dalárda). 3. Jenko: Tiba tuna i Rojakom (Jadran-dalárda). 4. Dolinar: Szlovén népdalgyűjtemény (Domovina dalárda). 5. Gotovac: Kollega (Obilics dalárda). ● 6. Nyeszt szvjat (Obilics dalárda). ● 22:45: Táncclemezek.

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

LYUBLJANA 17.30: Feester Antal egyházi művei. ● 18.30: Lemezek. ● 19: Hírek. ● 19.50: Felőlvásás, zene. ● 20.30: Részletek Az eladott mennyasszonyból. ● 21: Hírek. ● 22.15: Könyv új zene.

ZAGREB 17: Lemezek. ● 18: Gyermek óra. ● 19: Felőlvásás. ● 20: Svara Irma zongorázik. ● 20.30: Versek. ● 21: Könyv új zene. ● 22.20: Harmonika. ● 22.30: Strametzene dalokkal.

BECS 7.45: Orgona. ● 8.30: Heti tanácsadó. ● 8.45: Könyv új zene. ● 9.45: Ismétlészet a Szil. István-templomból. ● 11: Gazdáknek. ● 11.40: Hírek. ● 11.45: Szimfonikus hangverseny. ● 13: Szórakoztató zene. ● 14.20: A jövő hét műsorából. ● 15: Hírek, új könyvek. ● 15.15: Csak Linc és Gács: Vidám dalos, zenés delután Seyrből. ● 15.40: Arbie: Zongora- és vonósok. ● 16.15: Asturáról, jemezekkel. ● 16.45: Faluról. ● 17.35: Kolb íróné felolvasása. ● 18: Népdalokat a sárga-oroszlái Gósból. ● 19: Hírek, társas. ● 19.30: Lengyelország. ● 20.05: Riedinger: Mindenképp mulatságos, karakész. ● 21.50: Művészelemek. ● 22.10: Hírek. ● 22.30: Strametzene dalokkal.

BERLIN 6: Könyv új zene. ● 16: Dalos, zenés delután. ● 18: Könyv új zene. ● 19.25: Sz. on-600s. ● 20: A bolygó hollandi, nyitány. Rigoleto, ária. Weber: Felhívás keringőre. A sevillai borbély, dal. Ricci: Két kép. Götz: Hegedű és zene-kari verseny. Massenet: Szászai jelenetek: Heroldás, ária. Bizet: Roma, szvit. Carmen: Torero, dal és előjáték. ● 22.30: Táncezene.

BUDAPEST 1. 9.30: Hírek. ● 10: Református ismétlészet a Kálvin-terti templomból. Péterkál Ravasz László dr. püspök. ● 11: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várpálháza templomból. A szentbeszédet mise közben P. Baugha Béla S. J. mondja. ● 12.30: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. ● 12.30: Az Operaház tagjairól alakult zenekar. Vezényel Rajfer Lajos. 1. Wagner: a) Lohengrin, előjáték; b) Siegfried, erdőszöveg; c) A walkírok lovagkása; d) Tannhäuser, bevonulási induló; e) A nürnbergi mester-dalnok, előjáték. 2. Schubert: IV. szimfónia. C-moll (tragikus). ● 1.10: Egészségügyi kalendárium. Felőlvásás Farragó Ferenc dr. ● 2: Hanglémezek. 1. Bellini: A puritánok, ária (Lauri-Volpi). 2. Bonedict: Velencei karnevál, ária (Torti dal Monte). 3. Paganini: Amoll változatok (Sajgeti József). 4. Verdi: Rigoletto — a) Ária az I. felvonásból (Riccardo Stracconi); b) Ária a II. felvonásból (Riccardo Stracconi); c) Ária a II. felvonásból (Riccardo Stracconi). 4. Grieg: a) Arlette; b) A tavaszhoz (zongora: Arthur Greed). Egar: Mór szerenáda (New Light Symphonie zenekar, vezényel Murray). 7. Musszorgszkij: Boris Godunov, Boris halála (Saljapin). 8. Puccini: Manon Lescaut, ária (Dusolina Giannini). 9. Giordano: André Chenier, ária (Renato Zanelli). 10. Popper: Arlekin, gordonkaszóló (Gasper Cassado). 11. Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok, ötös (Schumann, Melchior, Sehor, Parr, Williams). ● 3: Téli takarmányozás. Zajtay Artúr ny. m. kir. kistélethelyi főigazgató előadása. (A Földművelésügyi Minisztérium rádió-előadásorozata). ● 3.50: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Berényi: Kárpáti. 2. Ziehrer: Kerényegység. 3. Zimbalist: Orosz tánc. 4. Sárkány Sándor: Két toborzó. 5. Strauss: Oszkár.

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

Tirralala keringő. 6. Banyay Aladár: Szerenád. 7. Brahms: Magyar tánc (3. szám). ● 4.30: A fejelem. Halasy-Nagy József dr. egyetemi tanár előadása. ● 5: Dalos, zenés utazás a felsőolvasz-szégi tavakon. Kilián Zoltán előadása, hanglémezekkel. ● 6: Huszves az orosz bolsevizmus. Dr. Rátz Kalmán előadása. ● 6.30: Magyar népdalok és dalok. Vidék József és cigányzenekara muzsikál. Közben Sárváry János tárogatózik. 1. Cinka Panna keseregője. 2. a) Dóczy József: I. Darumadár utánk indul. II. Szőke lány. b) Dócsa a fit (népdal); c) Te vagy a legény Tyukodi pajtas. 3. Boka András névtája. 4. Farkas Ódon: Tárogatószóló a „Telemontvási” című dalmból. ● 7.30: Jékely Zoltán verselői ad elő. ● 7.50: Sporteredmények. ● 8.05: Mindenkinek valami, rádiógyűjtemény. — Közvetítés bőséggel. Az egyvelegest összehívotta dr. Lothar

Riedinger. Vezényel Josef Holzer. Közreműködik Maria Gerhart, Elisabeth Pomni (szoprán), Boross Ferenc (tenor), Ernst Arnold (tenoralf), Karl Perzema (bariton), Friedrich Klapper (zongora), Adalbert Vesely (gitár), Pepi Wichart (nygys), Eduard Pfeiler fuvósvezényelő, Vegyeskar a bécsi rádió zenekara. ● 9.30: Hírek, sporteredmények. ● 10.15: K. Commensoli Maria zongorázik. — 1. D'Albert: a) Allomander; b) Gavotte; c) Muselet. 2. Chopin: Gondolatok. 3. Debuss: Hódolat Rameau-nak. 4. Prokofjev: Őrleki sugallat. 5. Kodály: Marosszéki táncok. ● 11: Sétét György és jazzzenekara játszik. ● 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 11.15: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. ● 3: Hanglémezek. Fimindalok és tánczenék. ● 4.35: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Lehár: Részletek az „Éva” című operából. 2. Losonczi Dezső: Ver-bunkos. ● 6.50: Kirándulás a jéki templomhoz. Dercsényi Dezső dr. előadása. ● 7.20: Szerény-zsly Péter hegédi, zongorakísérettel. — 1. Mozart: a) Adagio; b) Menuetto. 2. Debussy: Cosmikon. 3. Pjoco: Allegro. 4. Zsolt Nándor: Valse caprice. 5. de Falla—Kreisler: Spanyol tánc. ● 8.05: Svara-lém, házasság, kétfézet. Kemény István dr. előadása. ● 8.35: Hírek, loversenyeredmények. ● 9: Hanglémezek. 1. Kodály Zoltán: Arról alul, katonapóda (Szédy Miklós dr.). 2. Lavolta Rezső: Rég volt, dal (Nagy Margit). 3. Radó József: Volt egy álom (Varga József szöveg, Kalmár Pál). 4. Kát-mán: Az obelisz. Száll a fekete gíben egy sötét madár (Kovács Dezső). 5. Kiss Angyal Ernő: Ne tudja meg, dal (Sebő Miklós). 6. Cserebányi (Nagy Izabella). 7. Huszka Jenő: Cigaretta-keringő (Máros Ferenc szöveg, Sebő Miklós). 8. Buda-Danes: Béli éjszaka (Véray szöveg, Sályom Janka). 9. Borzó Miska csárdása (Magyar Imre és cigányzenekara).

BUDAPEST 6.30: Reggeli műsor. ● 8.55: Is-teniszet. ● 10: Boelhoven: IV. és IX. szimfónia. ● 12: Hírek. ● 12.10: Moltvai zenekar. ● 13.45: Vidám negyedóra. ● 14: Gazdáknek. ● 17: Katonazene. ● 18: Időszori anyag. ● 18.15: Tán-

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

sejta (népdalok); Fráter Lóránd: Odávan a virágos nyár (P. Molnár Kalmán szöveg); Kókey István: Tavasz szel dalok; Kalmár Tibor: Aki nekem mindennem volt; Mészáros Pál: Kint lakom én Kispérsen; Ez a kislány megy a kútra; Ha beme-gyek a csárdába (Népdalok); Játrossy Jenő: Volt

ez rosszabbul is. ● 8: A jubileus Nemzeti Színház új örökös tagjaival beszélget Gyarmathy Sándor. (Lemézfelvétel). ● 8.35: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajfer Lajos. — 1. Beethoven: Prométhusz, nyitány. 2. Haydn: 97. szimfónia. C-dúr. 3. Wolfman von Ehrentles: Prehúdium és fuga vonószekarra. 4. Sinelius: Hattyúd, szvit. ● 9: A rádió külföldi negyedórája. ● 9.50: Hírek, tá-jásjelentés. ● 10.10: Hanglémezek. ● 11: Hírek angol nyelven. ● 11.05: Lantos Jenő jazzzenekara játszik. Szuhmáry László énekel. ● 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 6: A rádió szalonzenekara ● 7: Gyorsirányítóm. (Szlabay Géza). ● 7.30: A fuvósziár kuthurbar. Csicszák Béla előadása. ● 8: Táncelemek. ● 8.30: Reggeli műsor. ● 12: Hírek. ● 12.10: Lemezek. ● 17: Tandin-zenekar. ● 18: Időszori anyag. ● 18.45: Felőlvásás. ● 19: Or-góna és karétek. ● 19.35: Lortzing: A Cár és a csásár. ● 20: Unger: Emberek a Holdban, vígjáték. ● 21.15: Vidám óra dalokkal és zenével. ● 22.30: Ram-bour-zenekar bariton, hegedű- és zongoraszólóval, zongorakísérettel.

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

HAMBURG 6.30: Katonazene. ● 16: Dalos, zenés delután. ● 18.10: Hegedű és zongoraszóló-ték. ● 19.10: München. ● 21: Tarka est. ● 22: Hírek. ● 22.30: Deutschlandsender.

MÜNCHEN 6.30: Könyv új zene. ● 16: Nie-mann: Négy régi tánc. Jann: Vonóskari darabok. Karlowitz: C-dúr szerenád. ● 17.15: Dalos-zenés est. ● 18.45: Krázzene. ● 19.10: Rádiózenekar, ének-kar. Ringner szoprán. Raiph tenor és Boelme-basszus. ● 21: Nyaralási emlékek lemezekkel. ● 22: Hírek. ● 22.30: Táncezenekar szoprán- és tenordalokkal.

PRAGA 12.35: Katonazene. ● 14.20: Sebás-tian: Cigányzene. Szepessy Gábor: Mária, magyar dalokat énekel. ● 16.35: Prágai fuvósok. Masha-Hirs: Fuvósok. Landré: Fuvósok. ● 18.30: Né-met műsor. ● 19.30: Thomas: Mignon. ● 22.15: Lemezek. ● 22.30: Hírek. ● 11.40: Muszorgszkij: Godunov, részletek. ● 16.15: Szalonzene. ● 17.15: Jazz zongorán. ● 18.10: Exorikus zenekarok

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

19.30: Régi olasz dalok. ● 20: Filharmonikusok La Bruchellere zongoraművésznővel. Bevezetlbe-széd. Vivaldi: Concerto grosso. Mozart: A dúr zongora-verseny. Maliszewski: Basia hercegnő. Franck: Színt változatok. Bruckner: IV. szimf. Varsó II. ● 22.15: Táncezene.

BEGRAD 6.30—7.20: Induló, torna, hangléme-zek, hírek, éttend. ● 11.50: Műsorolvasás, vizál-lásjelentés. ● 11.59: Pontos idő. ● 12: Harangszó a pravoszláv székesegyházból, utána Jelica Niko-lis népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zene-keze. ● 12.35: Reklámok, utána a nagy rádióze-nekár szórakoztató hangversenye, vezényel Szeli-nzki. 1. Michelli: Kis szvit. 2. Thomas: Mignon, opera-átírdand. 3. Ganne: A cém, orosz mazurka. ● Közben 13: Rádiónapló. ● 13.40: Pontos idő, hírek. ● 16.40: Pontos idő, műsorolvasás. ● 16.45: Dr. Szerevan Zagorossz előadása: Podgorina. ● 17.05: 1. Csajkovszkij: Klasszikus i Kamoo. 2. Beet-hoven: Szonáta. 3. Lucienne Boyer énekel. 4. A-doni közlékónus énekel. ● 18: Katarina Jovano-vics énekel. 1. Denza: Ha szeretsz. 2. Tosit: Gem-dolom. 3. Mascagni: Szerenád. 4. Buzzi-Pecola: Téli vissza a szerelmehez. 5. Marchesi: Olasz dalok. ● 18.30: Jovnovics jazzzenekara játszik. ● 19.15: Rádiónapló és reklámok. ● 19.30: Jügszlyv nem-zeti óra. Dr. Dragoszlav Sztranyakovics előadása: Szerbia első utalkodója, Jelena Karagyorgyeva. ● 19.50: A hegédi hírlapiról szekező napi riport-já. ● 20: Miltutin Makszimovics: A 2-es számú vil-lamos. ● 20.45: Jelena Vitanovics népdalokat éne-kei, kíséri a rádió népies zenekara. ● 21.30: A nagy rádiózenekar szórakoztató hangversenye, ve-zényel Szolinszki. 1. Halévy: A zsidónő, opera-át-írdand. 2. Bizet: Carmen, szvit. 3. Offenbach: Szjv-Helena, nyitány. 4. Strauss: A cigánybáró, nyi-tány. 5. Smetana: Az eladott mennyasszony, rész-letek. ● Közben 22: Pontos idő, hírek. ● 22.45: Táncelemek 23 óráig.

LYUBLJANA 18: Rádiózenekar. — Smetana: Az eladott mennyasszony, szvit. Két özeveg, polka. Jiraneck: Dagnat, balett. Morava: A táncosnő. Le-hár: Szép a világ, keringő. Leopold: Krakoviák. — Ondraesek: Esz asz polka. Smetana: Komédiás-tánc. ● 19: Hírek. ● 20.30: Tarka est. ● 22: Hí-rek. ● 22.15: Rádiózenekar. Fuscik: Frenzei in-zék. Alomideali keringő. Leopold: Indulók. Kom-zák: Münchenti keringő. Fuscik: Triglav, induló. Téli viharok, keringő. Leopold: Moldva, induló.

Szombat november 15

BEGRAD 6.30—7.20: Induló, torna, hangléme-zek, hírek, éttend. ● 11.50: Műsorolvasás, vizál-lásjelentés. ● 11.59: Pontos idő. ● 12: Harangszó a pravoszláv székesegyházból, utána Jelica Niko-lis népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zene-keze. ● 12.35: Reklámok, utána a nagy rádióze-nekár szórakoztató hangversenye, vezényel Szeli-nzki. 1. Michelli: Kis szvit. 2. Thomas: Mignon, opera-átírdand. 3. Ganne: A cém, orosz mazurka. ● Közben 13: Rádiónapló. ● 13.40: Pontos idő, hírek. ● 16.40: Pontos idő, műsorolvasás. ● 16.45: Dr. Szerevan Zagorossz előadása: Podgorina. ● 17.05: 1. Csajkovszkij: Klasszikus i Kamoo. 2. Beet-hoven: Szonáta. 3. Lucienne Boyer énekel. 4. A-doni közlékónus énekel. ● 18: Katarina Jovano-vics énekel. 1. Denza: Ha szeretsz. 2. Tosit: Gem-dolom. 3. Mascagni: Szerenád. 4. Buzzi-Pecola: Téli vissza a szerelmehez. 5. Marchesi: Olasz dalok. ● 18.30: Jovnovics jazzzenekara játszik. ● 19.15: Rádiónapló és reklámok. ● 19.30: Jügszlyv nem-zeti óra. Dr. Dragoszlav Sztranyakovics előadása: Szerbia első utalkodója, Jelena Karagyorgyeva. ● 19.50: A hegédi hírlapiról szekező napi riport-já. ● 20: Miltutin Makszimovics: A 2-es számú vil-lamos. ● 20.45: Jelena Vitanovics népdalokat éne-kei, kíséri a rádió népies zenekara. ● 21.30: A nagy rádiózenekar szórakoztató hangversenye, ve-zényel Szolinszki. 1. Halévy: A zsidónő, opera-át-írdand. 2. Bizet: Carmen, szvit. 3. Offenbach: Szjv-Helena, nyitány. 4. Strauss: A cigánybáró, nyi-tány. 5. Smetana: Az eladott mennyasszony, rész-letek. ● Közben 22: Pontos idő, hírek. ● 22.45: Táncelemek 23 óráig.

LYUBLJANA 18: Rádiózenekar. — Smetana: Az eladott mennyasszony, szvit. Két özeveg, polka. Jiraneck: Dagnat, balett. Morava: A táncosnő. Le-hár: Szép a világ, keringő. Leopold: Krakoviák. — Ondraesek: Esz asz polka. Smetana: Komédiás-tánc. ● 19: Hírek. ● 20.30: Tarka est. ● 22: Hí-rek. ● 22.15: Rádiózenekar. Fuscik: Frenzei in-zék. Alomideali keringő. Leopold: Indulók. Kom-zák: Münchenti keringő. Fuscik: Triglav, induló. Téli viharok, keringő. Leopold: Moldva, induló.

A REGGELI UJSAG HETI RADIÓMUSORA

19.15: Katonacs. 20.15: Táncczene, dalokkal, közben vídám jelenet. 21.30: Beethoven. II. szimfónia. 22.30: Ének, strammel, mandolinégyes és harmonika. 24-1: Frankfurt. VARSÓ 8.15: Induló és katonadalkok. 10.30: Légős ének- és zenekar. 12.03: Lengyel táncok. 16.30: Alt- és hegedűszóól. 18: Turczyński József Paderewski műveket játszik. 19: Hangjáték. 19.45: Tengerecska. 21: Zenes játék. 22.30: Lengyel tánczene. Varsó II. 22.10: Lengyel dalok. 22.35: Lengyel tánczene. 23.35: Könnnyű- és tánclemezek.

Péntek november 12

BEograd 6.30-7.20: Induló torna, hanglemezek, hírek, étrend. 11.50: Műsorolvasás, viziféltetés. 11.50: Pontos idő. 12: Oplénaci harangszó, majd a nagy rádiózenekar szórakoztató hangversenye, vezényel Szelinszki. 1. Kublauer Erlenhügel, nyitány. 2. Miliböcker: A koldusfiúk operett-ábránd. 3. Dimitresecu: Román ábránd. 4. Armandola: Modern balett-zene. Közben 12.35: Reklámok. 13: Rádiónapló. 13.10: Nala Pavlovics népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zenekara. 13.40: Pontos idő, hírek, főzse. 16.40: Pontos idő, műsorolvasás. 16.45: Tamburazene. 17: Deszelka i. szeszica, vídám monológ. 17.15: Opera-részletek (hanglemezek). 1. Weber: A búvövadás. 2. Mozart: II re pastore. 17.25: Kamarazene (hanglemezek). Bach: Brandenburgi hangverseny (Adolf Busch zenekara). 18.20: Vladimir Lebedev zongorahangversenye. 1. Liszt Ferenc: Desz-dur és Esz-dur Petrarca-sonettek. 2. Szkrjabin: Fisz-dur költemény. 3. Debussy: Reflexek a vízben. 4. Cserepnin: Tanulmány. 18.50: Milenkovic mandolin-zenekara játszik. 19.15: Rádiónapló és reklámok. 19.30: Jugoszláv nemzeti óra. Dr. Mira Vodvarzika-Koesonda felolvasása: Masaryk és a nők. 19.50: A beográdi hírlapíró szekció napi riportja. 20: Közvetítés Zagreből. 20.50: Jugoszláv művészek műterméből. 21: A nagy Radica. 1. Gotovac: Morana, ária. 2. Leoncavallo: Bajazzók, ária. 3. Giordano: Andrea Chenier, ária. 4. Puccini: Bohémélet, opera-ábránd. 5. Mascagni: Parasztszület, ária. 6. Hazze: Adel i Mara, ária. 22: Pontos idő, hírek, Putnik-közlemények, utána tánclemezek 22.45: óráig. LYUBLYANA 18.20: Lemezek. 18.40: Francia óra. 19: Hírek. 20: Szlovén és cseh orgonaművek. 21.15: Rádiózenekar. Dvorsák: Farsang, nyitány. Suk: Mese. Tittl: Szláv nyitány. Smetana: Moldva, Nyitány. 22: Hírek. 22.30: Lemezek.

ZAGREB 17.15: Rádióégyes. 20: Népszerű kások. 20.30: Cserepnin zongoraművész. 21.30: Pesel Alkméne énekel. 22.20: Jazz. 23.15: Regény. BECS 7.10-8: Lemezek. 9.10: Hírek. 10.10: Isk. rádió. 10.50: Nőknek. 11.25: Zongora és szopránzóól. 12: Harangszó, könnnyű zené. 13.10: Lemezek. 14: Sztravinszkij: B-dur hegedű- és zongoraverseny. 14.30: Hírek. 15: Zongora- és baritonadatok. 18: Boroszló. 19: München. 21: Köln. 22: München. BUDAPEST 1. 6.45: Torna, jelmondat, hírek. 7.20: Étrend, közlemények. 10: Hírek. 10.20: Kolozsvári napló 1844-ig. (Feloivasás). 10.45: A háziartás racionalizálása. Miro kell tennünk a háziartás racionalizálásánál. Irta Taxner Károly dr. (Feloivasás). 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemtemplomból. Időjárásjelentés. 12.05: Barabás László hegedű, zongorakísérettel, Székely Kató zongora- és baritonadatok. 18: Boroszló. 19: München. 21: Köln. 22: München. BUDAPEST 1. 6.45: Torna, jelmondat, hírek. 7.20: Étrend, közlemények. 10: Hírek. 10.20: Kolozsvári napló 1844-ig. (Feloivasás). 10.45: A háziartás racionalizálása. Miro kell tennünk a háziartás racionalizálásánál. Irta Taxner Károly dr. (Feloivasás). 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemtemplomból. Időjárásjelentés. 12.05: Barabás László hegedű, zongorakísérettel, Székely Kató zongora- és baritonadatok. 18: Boroszló. 19: München. 21: Köln. 22: München.

BECS 6.45: Ébresztő. Torna, jelmondat, hírek. 7.10: Könnnyű lemezek. 9.10: Hírek. 10.50: Éhség és étvágy. 11.25: Paraszti zene. 12: Harangszó, elbeszélés. 12.20: Szórakoztató zene. 14: Operalemezek. 14.30: Hírek. 15: Arak. 15.15: Mai költészet. 15.40: Nőknek. 16: Hírek, film- és tánclemezek. 16.50: Gluck 150. halotti napján. 17:10: Az egyház világi örökléséről. 17.30: Spanyol zongora darabok. 18: Bécsi bemutatók. Csak Linz és Grác: Stifter Adalbert élete. 18.25: Angol lecke. 18.45: A hazafias frontól. 19: Hírek, időszéri anyag. 19.30: Gráci városi zenekar. Weber: A búvövadás. 19.50: Könnnyű lemezek. 20.25: Régi és új dalok. 20.40: Vidám történetek. 21: Szórakoztató zene. 22:10: Hírek, könyvek. 22.30: Szimfónikusok Rokyta szopránnal. Graener: Kis szimfónia. Vodnyánszky: Két dal. Mozart: Figaro, ária. Csajkovszkij: Francesca da Rimini. BERLIN 6.30: Könnnyű zene. 17: Zongora- és baritonadatok. 18: Boroszló. 19: München. 21: Köln. 22: München. BUDAPEST 1. 6.45: Torna, jelmondat, hírek. 7.20: Étrend, közlemények. 10: Hírek. 10.20: Kolozsvári napló 1844-ig. (Feloivasás). 10.45: A háziartás racionalizálása. Miro kell tennünk a háziartás racionalizálásánál. Irta Taxner Károly dr. (Feloivasás). 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemtemplomból. Időjárásjelentés. 12.05: Barabás László hegedű, zongorakísérettel, Székely Kató zongora- és baritonadatok. 18: Boroszló. 19: München. 21: Köln. 22: München.

A REGGELI UJSAG HETI RADIÓMUSORA

19.30: Hangjáték. 20.30: Tanítók énekkara. 21: Hírek. 21.10: Lemezek. DEUTSCHLANDSENDER 8: Lemezek. 9: Vidám zene dalokkal. 10.45: Bizet-lemezek. 11.30: Orgona. 12: Térzene. 13.10: Vidám zené. 14: Lemezek. 14.30: Lett énekkar. 15: Gyermekjáték. 16: Szórakoztató zene. 18: Szórakoztató zene. 19.10: Szórakoztató zene. 20: Vidám est zenével és dalokkal. 22: Hírek. 22.30: Táncczene.

HAMBURG 6: Zene a Deutschland-gózsáról. 16: Tarka, dalos, zenés délután. 18: A hősi halott repülő emléktünye. 19.20: Beethoven: B-dur zongoraszonáta. 20: Marschner: A fatolvaj - nyitány és ária; Lortzing: A vadász - ária és nyit. Weber: Felhívás keringőre. Mozart: Don Juan - kettősök. Casaldí: Tarantella. Rosini: A sevillai borbély - ária. A seylemlétra - nyitány. Glazunov: Vetsnykeringó. Miliböcker: A koldusfiúk - nyitány. Strauss János: Déli ró-koldusfiúk. Cœur As - nyit. Kochmann: Boppardban a Rajna mellett. Lobertiz: Borda. Lohár: Tatjana - balett. 22.20: Tarka est. 22.45: Táncczene moziorgonával.

LIPCE 6.30: Hamburg. 16: Dalos-zenés délután. 18: A német repülőhősök emléktünye. 19.10: Rádióénekkar, népdalok. 20: Hamburg. 22: Hírek. 22.30-24: Táncczene moziorgonával.

MÜNCHEN 6: Hamburg. 16: Vidám óra zenével. 18: Német repülőhősök emléktünye. 19.10: Lemezek. 20: Lortzing: Casanova, háromfelvonásos vígjopera. 22: Hírek. 22.30: Táncczene.

PRAGA 7.30: Korál. Saint-Saens: A sárga herceg. Nyitány. Dvorsák: I. és IV. legenda. Mozart: Varázsvivola, ábránd. Kálmán: Farsangi tündér, keringő. Zita: Induló. 10.05: Fok-zenekar. 11.20: Rádiózenekar énekkarral. Sin: Nyitány. Vomaszka: Ifjúság, kantáté. 12.35: Pozsony. 19.10: Dalos, zenés est. 20: Zenekar. Rekös: Induló. Piskacsok; A szlovák-morva hercegnő, nyitány. Smetana: Polka. Pesta: Kedélyes óra. Lacombe: Tavasz szerenád. Weis: Takarodó. Ganne: Keringő. Kovarszki: Induló. 21.05: Brno. 22: Lemez. 22.35: Tarka műsor.

VARSÓ 10.30: Lemezek. 12.03: Bach: Hamlet - nyitány. Csajkovszkij: D-dur hegedűverseny; Jurdzinszki: I. szimfónia. 13.30: Könnnyű zene. 16.05: Rachmaninov: Zongoraábránd. Arenszkij: Szvit. 17: Szállodai zene. 19.35: Művésziemezek. Varsó II. 22.05: Tánclemezek.

Hétfő november 8

BEograd 6.30-7.20: Induló, torna, hanglemezek, hírek, étrend. 11.50: Műsorolvasás, viziféltetés. 11.59: Pontos idő. 12: Oplénaci harangszó, utána tamburazene. 12.35: Reklámok, majd hanglemezek. 1. Strauss: Bécsi vár. 2. Offenbach: a Hoffmann meséi; b) Szép Heléna.

Lajos kettős énekűgyese. Rendező Nimeth Antal dr. Személyek: Fristedt Tódor, bátyavatelődös — Osortos Gyula; Fristedt tanácsosné, az édes anyja — Márkus Emilia; Fristedt Mária, Tódor unokája — Uray Tivadár; Ehinger Anna, Mária, Mária menyasszonya — Eszenyi Olga; Frida házvezető — Nagy Teréz; Nyberg inspektor — Szilágyi Aladar; Károly, kecsis — Kubányi Gy.; Wilhelmsson, főkezelő — Bazsny Lajos; Keimeldin, miniszteri titkár — Dénes György; Bergström, uradalmi számszít — Pethes Sándor; Westling Erzsébet — Bojár Lili; Szakkács — Szahmáry Margit; Fin — Dévényi Laci ● 9.30: Hírek, időjárásjelentés ● 9.55: Sári Elemér és cigányzenekara muzsikál, László Imre énekel. — Dalok: Nádor Józsa: Volt egyszer egy gyönyörű szép álmod: Gerzelyffy G.: Nyitó kis lelkűk; Murácz Kálmán: Minden nagy örömet; Sándor Jenő: Miert hittem, mert hittem a szavának Hevesi József: Talai esztendő László Imre: Kitepiem az imakönyvből, Kalmár Tibor: Ha rossz vagyok hozzád, Jánosy Jenő: Csuka, petyka, kecsge, Kudas Gy.: Gyere velem a bálba, A vámosi szövetkezet (népdal), Kubányi György: Tulipános Jada ● 10.40: Az Operaház tagjaiól alakult zenekar. Vezényel Dohányi Ernő, Közreműködők: Böszörményi Nagy Béla (zongora) — 1. Mozart: C-dúr szimfónia (d-piter), 2. Beethoven: Esz-dúr zongoraverseny ● 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 6.30: Shuster Erika gondolkázik, zongorakísérettel — 1. Tartini: D-dúr gondolkaverseny, 2. Glazunov: Spanyol szerenád, 3. Saint-Saens: Allegro Appassionato ● 7: Francia nyelvtanítás ● 7.25: A földművelésügyi minisztérium megkezdéséi féltéríté ● 7.55: A rádió eszalonzenekara — 1. May: Eső — caprice; 2. Patlaky Mária: Kárpáti tánc, 3. Liszt: II. rapszódia ● 8.30: Hangfelmérek — 1. Ambró beszélnék — vig indulógyűlések (Fatos Béla zenekara), II. angol táncdalok ● 9.10: Újévetversenyedelmények. **BUDAPEST 6.30:** Reggeli műsor ● 12: Hírek ● 12.10: Rádiózenekar ● Közben 13.10: Hírek ● 16: Időszertű anyag külföldi ● 17: Lemezek ● 18: Műszaki-üzemletek ● 18.15: Alexandrescu Aurél Linarudalok énekel ● 18.25: Filharmonia zongorázik ● 18.55: Lemezek ● 19.50: Felolvasás ● 20.05: Csak Rádió Románia: Lemezek: csak Bakaresti a Theodorescu-vonósnégyes, Beethoven C-moll négyesét játssza ● 20.40: Két Allomás együtt: hangverseny ● 21.30: Hírek ● 21.45: Vendégéji zene.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Könnyű zene ● 8.30: Rádiózenekar hegedűszólvál ● 11: Hósi zene ● 12: November 9-e indultóia (Münchenből) ● 14.10: Kamarazene ● 16: Német operák ● 17: Német zeneszerzők művel ● 18: Stuttgart ● 19: Berlin ● 19.10: Nagy rádiózenekar ● 21: Bonthler Fulop: 1923 november 9-e ● 21.30: Brahms I. szimf. ● 22: Hírek ● 22.15: München. **HAMBURG 6.40:** Könnyű zene ● 16: Német operák ● 17: Stuttgart ● 18: Stuttgart ● 19: Hírek ● 19.10: Deutschlandsender ● 21: München ● 21.20: Brahms I. szimfonia ● 22: Hírek ● 22.30: Alsószász szimfonikus zenekar. **LIPCSÉ 6.30:** Könnyű zene ● 16: Német operák ● 17: Stuttgart ● 18: Stuttgart ● 19:

Hírek ● 19.10: Deutschlandsender ● 21: München ● 21.20: Brahms I. szimfonia ● 22: München. **MÜNCHEN 6.30:** Katedra zene ● 16: Köln ● 17: Német mesterek zene- és énekűgyei ● 18: Stuttgart ● 19.10: Deutschlandsender ● 21.20: Brahms I. szimf. ● 22: Hírek ● 22.15: Tünnpi hangverseny, német zeneszerzők újabb műveiből. **PRAGA 12.30:** Kassa ● 13.30: Moravská Ostrava ● 19.15: Fok-zenekari lemezek ● Fibich: Esli idill, Smetana: Polka ● 20: Közvetítés egy katonai zeneiskolából ● 20.55: Rádiózenekar zongoraszólvál, Beethoven: II. zong. és zenekari verseny, Brahms: Változatok egy Haydn-témára ● 22.35: Smetana-művek zongorán.

STUTTGART 6: Könnyű zene ● 16: Német operák ● 17: Német mesterek művel, Zenekar, kamarazenekar, Reichelt szopránnal, Beethoven: Prometheus, nyitány, Reine Oeili: Versenyárta, Chuck: Alceste, induló, Paris és Heléne, ária. — Mozart: Versenyárta, Höfner: Karitáta, Kamm: Nagy idők ● 18: Stuttgart hangverseny a híradalmi műsor keretében, Bach: A-moll zongorabátand, Mozart: Adagio angolkürtre, két hegedűre és esz-lára, Vers, Beethoven: Isteniszületek a természetben, Schubert: Az Esz-dúr zongorahármasból — Vers, Schubert: Két hósi induló négykezre, Mozart: A zongora és fuvósütésből, Vers, Vöcher: A jó bajtárs, Vers, Németholdi balalma ● 19.10: Deutschlandsender ● 21: München ● 21.30: Brahms I. szimf. ● 22: München. **VARSÓ 6.40:** Lemezek ● 11.40: Liszt: Esz-dúr zongoraverseny ● 12.03: Delfi zene ● 16.15: Szalonhármas ● 18.25: Lemezek ● 19.30: Janowron Straus R. Osodlatos látomás ● 20: Táncczene ● 21: Bach: V. brandenburgi verseny, Mendelszohn: Eji dal, Gluck: Iphigénia Aulisban ● 22: Barro hegedűművés, Schubert: Kis szonáta, Saint-Saens: Bevezetés és rondo, Castelnuovo-Tedesco: Tengerezsongas, Piaty: Tarantella ● 22.35: Táncczene, Varsó II ● 22.30: Táncczene.

Szerda

november 10

BEOGRAD 6.30-7.30: Induló, tóna, hangfelmérek, hírek, éjrend ● 11.50: Műsorolvasás, vizájkisjelentés ● 11.50: Pontos idő ● 12: Operadai harangszó, majd Dragolyub Mihovánovics tanburakísérettel népdalokat énekel ● 12.35: Reklamok, utána a nagy rádiózenekar szórakoztató hangverseny, vezényel Szelmiszki, I. Sappé: A szép Galathea, nyitány, 2. Mayer—Hellmuth: Egy este Szentpétervárott, orosz szvit, a) Holdvilág tény; b) Gígányzene; c) Trojka, 3. Fucsik: Mesék a Dunáról, kerény ● Közben 13: Rádiónapló ● 13.40: Pontos idő, hírek, tézsed ● 16.40: Pontos idő, műsorolvasás ● 16.45: Műs. Bozsinovics harmónikké népdalokat játszik ● 17: Dr. Deszanka Alberti-Santos felolvasás: Milyen módon terjednek a ragályos betegségek falvainkban ● 17.20: Ivan Sztefanov és Petar Ivanov bégjár népdalokat és slágerket énekelnek ● 17.50: A rádiózenekar hangverseny ● 1. Binicski: Szüföldemről, nyitány, 2. Binicski: Háremdalok a „Világkörüli ut”-ból — 3. Dominisz: Guszle, 4. Dvorák—Leopold: Szép napokból, 5. Urban: Keleti egyveleg, 6. Mokranjac: VIII. dalifé, koszorói dalok ● 7. Mokranjac: X. dalifé, ochridi dalok ● 18.50: Zenekari hangverseny hangfelmérek ● 1. Glazunov: Évszakok, balett, 2. Delibes: Virágok tánc ● 3. Dika: A búvészinas (vezényel Toscanini) ● 18.15: Reklamok és rádiónapló ● 19.30: Jugoszláv nemzeti óra — Kresimir Kovacsics író felolvasás: Augustus Sóna, a statisztikus ● 19.50: A beográdi hírtápió szkeció napi riportja ● 20: Teodora Arsenovic népdalokat énekel, kiseri a rádió népies zenekara, 20.30: Vidám óra ● 21.30: Uros Szerbovics népdalokat énekel, kiseri a rádió népies zenekara ● 21.50: Pontos idő, hírek ● 22: Kamarazene, Közreműködők: Mary Zeszely és Szofia Cvetkova (hegedű) Jakov Szerbovics (fuvola) és a vonós zenekar Mihajlo Vukdragovics vezényelével, 1. Regjer: a) Szerendi; b) Trio, 2. Strauss Richard: Esz-dúr szerenád.

reket énekelnek ● 17.50: A rádiózenekar hangverseny ● 1. Binicski: Szüföldemről, nyitány, 2. Binicski: Háremdalok a „Világkörüli ut”-ból — 3. Dominisz: Guszle, 4. Dvorák—Leopold: Szép napokból, 5. Urban: Keleti egyveleg, 6. Mokranjac: VIII. dalifé, koszorói dalok ● 7. Mokranjac: X. dalifé, ochridi dalok ● 18.50: Zenekari hangverseny hangfelmérek ● 1. Glazunov: Évszakok, balett, 2. Delibes: Virágok tánc ● 3. Dika: A búvészinas (vezényel Toscanini) ● 18.15: Reklamok és rádiónapló ● 19.30: Jugoszláv nemzeti óra — Kresimir Kovacsics író felolvasás: Augustus Sóna, a statisztikus ● 19.50: A beográdi hírtápió szkeció napi riportja ● 20: Teodora Arsenovic népdalokat énekel, kiseri a rádió népies zenekara, 20.30: Vidám óra ● 21.30: Uros Szerbovics népdalokat énekel, kiseri a rádió népies zenekara ● 21.50: Pontos idő, hírek ● 22: Kamarazene, Közreműködők: Mary Zeszely és Szofia Cvetkova (hegedű) Jakov Szerbovics (fuvola) és a vonós zenekar Mihajlo Vukdragovics vezényelével, 1. Regjer: a) Szerendi; b) Trio, 2. Strauss Richard: Esz-dúr szerenád.

LYUBLJANA 18: Ifjúsági óra ● 18.40: Gazdasági események ● 19: Hírek ● 20: Opera a Városi Színházból. **ZAGREB 17.30:** Gyermek óra ● 19: Irodalmi felolvasás ● 20: Lemezek ● 20.30: Lyubljana ● 22.30: Táncczene. **BÉCS 7.10:** Könnyű lemezek ● 9.10: Hírek ● 10.50: Nőknek ● 12: Harangszó, könnyű zene ● 14: Schorr bariton lemezek ● 14.30: Hírek ● 15: Árak ● 15.15: Gyermek óra ● 15.40: Élet más csillagokon ● 16: Hírek ● Loewe-balladák ● 17: Nyelvtan gyerekeknek ● 17.30: Kanizs: Hegedű- és zongoraszonáta: Három szoprán, dal; Alt- és szoprán kettős: Három dal altra, hegedűre és zongorára, Pless: Két baritonadal, Két dal vonósnégyesre és zongorára ● 18.20: Nemzetközi keresztelmi kamarai idej határozatai ● 18.40: Hegyi falu, hegyi ház ● 19: Hírek a nap hangjáról ● 19.25: Händel: Sándorünnep, óda Szt. Ceclifához ● 21.10: Rádiózenekar Gregori szopr., Saliba tenor és a Bohéme-négyes, Lehar: Induló, Strauss: János: Pecséddal, Kálmán: Farsangi tündér, dal, Leopoldi: Bécsi dal, Lehar: Cvancineta, Strauss: Reiterer: Ezerégyéji, dal és kettős, Fox: Dal, Iphigénia: Arany és ezüst, Offenbach: Szép Heléna, dal, Stolz: Filmdal, Kálmán: Bajadér, belépdő, Lehar: Két mazur, kettős, Loubé: Vidám hangulat, Heuberger: Operából, nyitány ● 22.10: Hírek ● 22.20: Táncczene.

BERLIN 6.30: Könnyű zene ● 16.30: A berlini gázművekből ● 10.40: Olyvasági tanácsok ● 17: Casella: Siciliana és butreszk zongorahármasra, Wolf—Ferrari: Dalok, Mozart: G-dúr zongorahármas ● 17.45: Kínai élmények ● 18: Szalonótos ● 19: Hírek ● 19.10: Lemezek a Cosi fan tutte: A windsori vig rdk, Szerelmi titalom: Unhite! Mignon és Giocanda című operákból ● 20: Esti visszhang ● 20.15: Szórakoztató zene ● 22: Hírek ● 22.30—24: Gleiwitz takaséje. **BUDAPEST I. 6.45:** Torna, Utána Hangfelmérek ● 7.20: Éjrend, közlemények ● 10: Hírek ● 10.20: Papírgyártás — papírtörzsek, Irta Rácz Gy. ● 10.45: Ruhafélék művészi javítása, Irta Kedves

János ● 11.10: Nemzetközi vizitációs gyűlés ● 12: Delfi harangszó az Egyetemi-templomból, Időjárásjelentés ● 12.05: Thoma József zongorázik — Chopin-művek ● 12.45: Hírek ● 1: Alkistalan Zeneszék Szimfonikus Zenekara. Vezényel Meles Béla — 1. Adam: Ha én király volnék — nyitány, 2. Kaecófi: János vitéz — egyveleg, 3. Waldteufel: Őrsi hangulat — kerény, 4. Halévy: Zsidónő — ábránd, 5. Czibulka: Selmánia — gavott; 6. Pécsi József: Bécsi visszhangok — egyveleg ● 1.20: Pontos időjárás, időjárás- és vizájkisjelentés ● 2.40: Hírek ● 3: Artyóyaművek, piaci árak előlmezeretnek ● 4.15: A rádió díktatófüladja, Florence Nightingale, az angol betegápolás uttoróje, Meny-hárd Ién dr. előadása ● 4.45: Pontos időjárás, időjárásjelentés, hírek ● 5: Munkásélet ● 5.30: Vig György szaxofonozik, zongorakísérettel — 1. Gabriel Marie: Szerenád — Badine; 2. Crossman: Valse elegante; 3. Dorsey: Doodles of Noodies; 4. a) Phillips: Hot sax; b) Confrey: Fürge ujak ● 5.50: Gróf Andrássy Gyula és lord Beaconsfield, Hegedűs Lóránt előadása ● 6.20: Toll Janosi és cigányzenekara ● 7.20: Az Operaház előadásának ismertetése ● 7.30: Az Operaház előadásának ismertetése — Iphigénia Aulisban, Dalmit három felvonásban, Szövegét írta Bailly du Roulet, Fordította Lányi Viktor, Zenéjét szerzezte Gluck, A-

modern vonalvezetése, hanem minden más előnye is megvan az új STERA rádiónak. Csengőtisztaság, hang, ideális szelektívitás, rövid hullám.

NAGY ATTEKINTHETŐ SKALA

Adolgozza Wagner Richard, Vezényel Fleischer Antal, Rendezte Rákai András, Személyek: Agammon — Hamory Imre, Clytemnestra, Agammon neje — Basilides Mária, Iphigénia, Agammon leánya — Bailly Anna, Artemis — Joney Klára, Achilles — Rosler Endre, Kalkhas, főpap — Kálmán Oszkár, Arkas — Lendvai Andor, Egy görög nő Dózsa Mária, Az első felvonás után: Hírek A második felvonás után: Sporteredmények ● 10.30 időjárásjelentés ● 10.35: Szabó Kálmán jazzhármasa játszik ● 11: Hírek francia és őász nyelven ● 11.10: Hangfelmérek — Operettiszletek — 1. Heuberger: Operából — nyitány (Berlini filharmonikusok, vez. Kleiber); 2. Schubert—Berté: Három a kislány — dal (Pataky Kálmán), 3. Lincke: Nákiri lakodlma — dal (Gretel Keller); 4. Zeiler: Madarász — kettős (Erna Sack és Marcell Witt-risch), 5. Nevin: Little boy blue dal (ének: John McCormack); 6. Frini: Indián szerelmi dal (Lilian Davies), 7. Abraham Pál: Bál a Savoyban — kettős (Alpár Gitta és Herbert Ernst Groh); 8. Lehar: A mosoly országja — dal (Joseph Schmidt), 9. De Fries Károly: Budapest—Wien — dal (Gusti Huber), 10: Jacobi: Sybill — kettős (Szabó Lujza és Szedő Miklós dr.) II. Bulay Dénes: Csárdás — Nem tudok hinni magának — tangó (Honthy Han ná); 12: Huszka Jenő: Gül baba — egyveleg (ének Szántó Gyula) ● 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 5.30: Közvetítés hangfelmérezől, Charley Kunz jazzongorás számai ● 6.20: Fenyő László verséből ad elő ● 6.45: Olasz nyelvtekta-